

V Doberdobo pošle vse knjige o Titu pred začetkom predstavitve

V Trziču madžarska državljana s silo odpirala mestne parkomate

V Škrbini slovesnost v počastitev spomina na slovenske padalce

V FJK so trgovinske zbornice bolj razpoznavne kot v državi

Primorski dnevnik

SOBOTA, 12. NOVEMBRA 2011

št. 268 (20.283) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljami, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdoba" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Če gledaš drevo, ne vidiš gozda

MARTIN BRECELJ

Na začetku tega meseca so ponekod po svetu proslavljali rojstvo sedemmilijardtega človeka, a še številnejša so bila opozorila, da Zemlja vse težje prenaša tolikšno razmnoževanje človeške vrste. Res je, da se je demografska krivulja po strmem dviganju v zadnjih štirih stoletjih zdaj začela umirjati, tako da bo najbrž dosegla vrhunec konec tega stoletja. Toda po oceni mnogih strokovnjakov je že sedanje število ljudi za Zemljo preveliko breme, še zlasti če ne bomo spremenili življenjskega stila.

Poleg števila prebivalcev je namreč po znani Ehrlich-Holdrenovi formuli vpliv človeka na okolje produkt še dveh drugih faktorjev, in sicer porabe naravnih virov ter tehnologije. A tudi pri teh dveh dejavnikih ni opaziti krčenj. Rast porabe se je sicer zaradi finančne in gospodarske krize na Zahodu ta čas upočasnila, a v razvijajočih se gospodarstvih strmo narašča, tako da je rezultanta usmerjena odločno kvišku.

Podobno je s tehnologijo. Emblematičen je primer izpustov toplogrednih plinov. Po obetavnih premikih ob sklenitvi Kjotskega protokola v letu 1997 prihaja pri uresničevanju in nadgradnji Okvirne konvencije ZN o podnebni spremembi do vse hujših zastojev. Tako sta se konferenci v Københavnu leta 2009 in v Cancunu leta 2010 sklenili brez preboja in pod podobno nesrečno zvezdo se rojeva konferenca, ki bo na začetku letošnjega decembra v Durbanu. Sedanja finančna in gospodarska kriza preprečuje svetovnim voditeljem, zlasti tistim iz razvitih držav, da bi se resneje soočili z usodnejšimi krizami na obzorju.

ITALIJA - Po prevladujočih pričakovanjih in s podporo Napolitana

V Montijevi vladni ekipi izrazito tehnični profili

Ljudstvo svobode še razdvojeno, Di Pietro za pogojno podporo

SV. MARTIN - Na Proseku tradicionalni praznik

11.11.'11 ob 11.11 ..

Vinarji in javni upravitelji nazdravili novi letini - Na proseških ulicah stojnice in kmetijski sejem

TRST - Letošnji sv. Martin je minil v znamenju številke ena, ki je zaznamovala včerajšnji datum. Kraški vinarji in javni upravitelji pa so na Proseku datumu dodali še uro in ob 11.11 nazdravili naključju števil, ki

naj prinese srečo in dobro letino.

Praznovanje je na Prosek privabilo veliko ljudi, čeprav se je najbrž marsikdo tudi ustrašil močne burje, ki je včeraj prepihala tržaški Kras. Kmečka zveza je poskrbela za

tržnico domačih proizvodov, na ulicah pa so bile tudi stojnice s tradicionalno sejmsko ponudbo. V lunarku so na svoj račun prišli otroci in najstniki.

Na 7. strani

RIM - Senat je včeraj odobril zakon o stabilnosti in protikrizne ukrepe, danes naj bi jih tudi v zbornici, nakar naj bi takoj sledil odstop Silvia Berlusconi, Napolitanova posvetovanja s strankami in imenovanje Maria Montija za mandatarja. Že jutri naj bi Monti izbral vladno ekipo, ki bo najbrž maloštevilna in z izrazitim tehničnim profilom, tako da bi se v ponedeljek Italija že predstavila trgom z novo vlado.

Že včeraj je efekt-Monti blagodejno vplival na trge. Milanska borza je pridobila 3,68%, obresti na desetletne italijanske obveznice so padle na 6,4%.

Na 5. strani

SKGZ skrbi finančni položaj manjšine

Na 3. strani

Pokrajina Trst: Finančni prispevki v duhu sodelovanja

Na 6. strani

Kocijančič in Gabrovec na tržaški prefekturi

Na 6. strani

V Štandrežu okradli avto in stanovanje

Na 14. strani

Golobi skupna nadloga obeh Goric

Na 16. strani

WOOLRICH
PARAJUMPERS
NORTH SAILS
CANADIAN
PATAGONIA
313
BARBOUR
MOORER
PIRELLI
MERRELL
NEW BALANCE
BLUNDSTONE

TRST - Trenutki napetosti med manifestacijo ogorčenih

Zasedba zapuščenih prostorov banke V kratkem spopadu ranjen demonstrant

TRST - Večja skupina mladih je sinoči demonstrirala po tržaških ulicah in skušala zasesti nekdanji Banco di Napoli na Korzu. Nekateri njihovi predstavniki so po stranskih vratih vdrli v pritlične prostore banke, ki so jo stražili policisti. Prišlo je do napetosti, eden od demonstrantov se je moral zateči po pomoč v bolnico.

Mladi, ki zahtevajo pravičnejšo družbeno ureditev, v kateri bodo »ljudje pred profitom«, kot je pisalo na njihovem transparentu, so se podali tudi na bližnji Goldonijev trg in popolnoma ohromili mestni promet.

Na 6. strani

ODPRTO TUDI V NEDELJO Z NOVIMI KOLEKCIJAMI

promocijske cene do -20%

Sail Sistiana
SPORT E TEMPOLIBERO

S.S.14 Sesljan 59, Ts, 040.291074
nedelja 15.30 - 19.30
www.sailsistiana.it

SSG - Od 18. januarja redni abonma tudi v Benečiji

Za začetek kot Vabilo k abonmaju uprizorili Pahorjevo Nekropolo

Predstavo si je ogledalo precej ljudi - Jutri v Čedadu recital iz opusa Borisa Pahorja

ČEDAD - Od januarja bo tudi Benečija imela svoj redni abonma za predstave Slovenskega stalnega gledališča. Do tedaj pa bo gledališče, večkrat prisotno v videmski pokrajini z različnimi ponudbami. Vabilo k abonmaju se je začelo v četrtek v cerkvi Santa Maria dei battuti v Čedadu, kjer je bila na sporedu enkratna ponovitev predstave Nekropola, ki jo je po romanu Borisa Pahorja režiral Boris Kobal. Občinstvo, ki se je odzvalo v lepem številu, sta pozdravili predsednica upravnega odbora SSG Maja Lapornik in ravnateljica Inštituta za slovensko kulturo Marina Cernetig.

Cernetigova je dvojezično predstavila program abonmajske sezone in vrsto posebnih pobud, ki se bodo nadaljevale jutri ob 17. uri v cerkvi Dei battuti v Čedadu s ponovitvijo projekta o Borisu Pahorju in Lojzetu Spacalu Moj tržaški naslov. Skupna prireditev Slovenskega stalnega gledališča in Občine Milje z naslovom Krajine dvajsetega stoletja je lepljenka odlomkov iz del Borisa Pahorja v izboru Tatjane Rojc. Pahorjeva beseda se spaja s Spacalovimi umetninami z dvojezičnim branjem igralcev Lare Komar in Janka Petrovca.

Abonmajska sezona pa se bo pričela 18. januarja in bo v znamenju produkcij SSG, najprej s ponovitvijo komedije Šoferji za vse čase Mira Gavrana v režiji Borisa Kobala, nato s predstavo Kobarid 38-Kronika atentata Dušana Jelinčiča v režiji Jerneja Kobala (4. aprila) in še z dramo Saj razumete Claudia Magrisa v režiji Igorja Pisona (10. maja). Prva bo na sporedu na Ljesah, druga v Kobaridu, tretja pa v Čedadu. Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. Šolski publikli pa bo namenjena predstava Deseti raček Milana Jesiha v režiji Katje Pegan.

Pahorjeva Nekropola je v Čedadu naletela na dober odziv

Na STV RAI drevi TV kocka

TRST - Bi radi izvedeli, kako ugledajo luč kratki animirani filmi? Pridružite se nocojšnji TV kocki, na sporedu ob 20.25 na Slovenski televiziji RAI, v kateri boste spoznali Koljo Saksido, mladega filmarja, ki je skupaj z otroki in najstniki ustvaril bogato paleto kratkih animiranih filmov. Predstavljen vam bo postopek dela in razkril nekaj skrivnosti v zvezi s fascinantnim poklicem filmarja in animatorja. Televizijska ekipa slovenskega programskega oddelka Deželnega sedeža Rai za Furlanijo Julijsko krajino je obiskala eno od številnih delavnic pod mentorstvom priznanega avtorja animacij v Dijaškem domu Ivana Cankarja v Ljubljani in sledila zanimivemu procesu dela, pri katerem kraljuje stop motion tehnika. Avtorica prispevka je Mairim Cheber.

Strunjan vabi na Praznik kakijev

STRUNJAN - Včeraj se je v Strunjanu začel že 11. Praznik kakijev. Še danes in jutri bo v tem obmorskem kraju vse dišalo po zdravilnem "božanskem sadežu", napovedujejo prireditelji. Prireditev poteka na velikem strunjanškem parkirišču in vsako leto privabi več obiskovalcev. Spremlja jo tudi bogat kulturno-zabavni program, ki med drugim vključuje kulinarčno razstavo, strokovna predavanja in tržnico.

SLOVENIJA

Volilne komisije doslej zavrnilo liste treh strank

LJUBLJANA - Večina volilnih komisij volilnih enot je že potrdila kandidatne liste za predčasne parlamentarne volitve. Nekaj kandidatnih list je bilo zavrnjeno. Po podatkih Državne volilne komisije je pet volilnih komisij volilnih enot že izdalo in vročilo zavrnilne odločbe. Kandidatno listo Stare pravde - Stranke prava so po doslej znanih podatkih zavrnilo v volilnih enotah s sedežem v Kranju, Postojni, Celju, Mariboru in Ptuj. Listo stranke Humana Slovenija so zavrnilo v volilnih enotah s sedežem v Celju in Ptuj, listo Stranke slovenskega naroda pa v volilni enoti s sedežem v Celju. DVK ob tem opozarja, da posamezne volilne komisije še niso končale s postopkom potrjevanja list kandidatov in da podatki niso dokončni.

Volilne komisije volilnih enot kandidatne liste zavrnejo, če ugotovijo, da lista kandidatov ni sestavljena in določena v skladu z zakonom. Zoper odločbo volilne komisije o zavrnitvi kandidature se je mogoče pritožiti na vrhovno sodišče v roku 48 ur po vročitvi.

BOCEN - Vsakoletni študijski teden organizacije MIDAS

Novinarji manjšinskih dnevnikov tokrat spoznavajo južnotirolski model

Obisk v sodobni tiskarni dnevnika nemške skupnosti v Italiji Dolomiten

BOCEN - V Bocnu se zaključuje vsakoletni študijski teden organizacije MIDAS, ki združuje trideset evropskih manjšinskih tiskanih dnevnikov. Pred dvema letoma je novinarje gostil Primorski dnevnik, tokrat so predstavniki manjšinskih medijev na Južnem Tirolskem, kjer si ogledujejo različne kulturne in izobraževalne ustanove ter krajevne medije.

Novinarji manjšinskih skupnosti iz Romunije, Litve, Finske, Italije in Madžarske so v tork najprej spoznali evropsko akademijo EURAC s sedežem v Bocnu. Inštitut, ki ga je pred leti ustanovila Pokrajina Bocen v sodelovanju s številnimi zasebnimi družabniki, je aktiven na različnih raziskovalnih področjih, kot so tehnologija, medicina, človekove pravice in umetnost. V zelo sodobni zgradbi dela okrog tristo ljudi, inštitut pa obiskuje nekaj sto študentov. Gre za ambiciozno pobudo južnotirolske skupnosti, »ki je v 90. letih opustila zgolj obrambno strategijo in se zazrla v prihodnost, v iskanje vsakovrstnih razvojnih možnosti,« pravijo na sedežu EURAC. Inštitut, ki gosti tudi razstave in koncerte, plodno sodeluje z mlado bocensko univerzo, edino trijezično univerzo v Italiji (morda celo v Evropi), saj se v njej uporabljajo angleščina, nemščina in italijanščina. Novinarji so te dni spoznavali tudi južnotirolsko zgodovino, družbene značilnosti in zapleten politični sistem, eden ključnih obiskov pa je zadeval sedež dnevnika Dolomiten. Krajevni nemški dnevnik je daleč najbolj bran časopis v bocenski pokrajini, saj ima 30.000 naročnikov in skupno 50 do 80.000 dnevnih bralcev. Časopis, ki ima tudi malo spletno redakcijo, je del velike zasebne skupine, ki je obenem lastnica mogočne in zelo sodobne tiskarne. O novinarskem obisku bomo podrobneje poročali v prihodnje. (af)

LJUBLJANA - Pogovor ob obletnici konca vojne

Türk: Prva svetovna vojna pravir katastrof sveta v 20. stoletju

LJUBLJANA - Prva svetovna vojna je pravir vseh katastrof sveta v 20. stoletju, je ob obletnici konca prve svetovne vojne dejal predsednik Slovenije Danilo Türk. V ta namen je pripravil pogovor o projektu Pot miru od Alp do Jadrana v spomin na Soško fronto. Udeleženci so se spomnili premirja, ki je končalo katastrofo, katere posledice občutimo še danes.

Po ocenah predsednika Türka se v Sloveniji o prvi svetovni vojni ne govori pogosto. Kot je pojasnil, ni bilo nikoli dovolj prepričljivo pojasnjeno, zakaj se je prva svetovna vojna zgodila, jasno pa je, da je porušila stari svet in iz tega so prišle "številne nove tegobe sveta". Ravno zato imamo "zelo veliko razlogov, da tudi v 21. stoletju gojimo spomin na prvo svetovno vojno s takšno resnostjo, ki jo ta svetovna katastrofa zasluži".

V Sloveniji imamo za to še poseben razlog, saj je "ena težkih front te vojne" potekala na območju, ki spada tudi pod ozemlje Slovenije. Prav tako imamo po besedah predsednika še določeno moralno odgovornost do Evrope, med drugim za to, da se "ta spomin goji na pravi način in se ga vključi v prizadevanja za integrirano Evropo", ki ne bo doživljala nobenih podobnih katastrof.

Članica upravnega odbora Fundacije Poti miru v Posočju Petra Svobljak pa je povedala, da so 11. november pred 93 leti mnogi sodobni zgodovinarji označili kot "najveličastnejši dan v zgodovini, saj je ta dan postavil konec t. i. "letom strahote" oz. obdobja med letoma 1914 in 1918, ki ga je bilo treba "še

dolgo časa umirjati". Po njenih besedah so 11. novembra 1918 ljudje praznovali, "vojska diplomatov" pa je začela postavljati temelje novega sveta in zagotavljanja stoletnega miru. A po njenem mnenju se lahko še danes vprašamo, ali so bili ti temelji res tako trdni.

Glavni del pogovora je bil sicer posvečen konkretnim projektom v zvezi z vzpostavitvijo Poti miru od Alp do Jadrana. Ta si prizadeva povezati in predstaviti bojišča nekdanje Soške fronte v Zgornjem Posočju, na Goriškem in Krasu do Devina, ki so sedaj urejena v Pot miru v Zgornjem Posočju, Park miru na Sabotinu, čezmejne Poti miru na Krasu, Tematski park prve svetovne vojne pri Trziču ter druge institucije in spomenike, povezane s prvo svetovno vojno.

Pot, ki je po besedah Maše Klavara iz Fundacije Poti miru v Posočju dolga približno 230 kilometrov, povezuje tudi naravne in druge kulturno-zgodovinske znamenitosti. Tako postaja frontna črta, ki je včasih ločevala narode avstro-ogrskemu monarhije in Kraljevine Italije, "priložnost za sodelovanje in skupno prizadevanje za trajni mir med narodi", so sporočili iz urada predsednika republike.

Na pogovoru so sodelovali predstavniki Fundacije Poti miru v Posočju in drugih organizacij, ki sodelujejo pri projektu. Predsednik je pogovor pripravil ob obletnici razglasitve konca prve svetovne vojne, saj je na včerajšnji dan leta 1918 Nemčija podpisala premirje z antanto. (STA)

LJUBLJANA

Sojenje zaradi TV oddaje Resnica o Patrii pri koncu

LJUBLJANA - Pravdni postopek v tožbi predsednika SDS Janez Janše zaradi oddaje Resnica o Patrii je praktično že končan. Sodnik Matej Papler je napovedal, da je odločitev "pri njemu že zrela" in da bo večina strank z njo nezadovoljna. Ker je tožnik le eden, na strani toženih pa štirje, gre sklepati, da je Janša s tožbo uspel. Papler bo sodbo pisno v roku 30 dni posredoval vsem strankam. Odvetniki so sodišču po tej napovedi očitali več bistvenih kršitev postopka, med drugim tudi zato, ker se Papler ni odločil za zaslišanje avtorja oddaje finskega novinarja Magnusa Berglunda.

Oddajo Resnica o Patrii so na finski televiziji YLE predvajali 1. septembra 2008. V oddaji so Janšo obtožili korupcije v poslu z osemkolesniki. Janša je poleg Berglunda in omenjene televizije tožbo vložil tudi zoper direktorja Sistemске tehnike Milana Švajgerja in nekdanjega v. d. generalnega direktorja policije Bojana Potočnika. Zahteva več kot milijon evrov odškodnine in umik izjav.

SLOVENIJA

Policija na sledi osumljencem umora v Litiji

LITIJA - Slovenski policisti in kriminalisti so ugotovili, da je 45-letni moški, ki so ga v ponedeljek zvečer mrtvega našli v okolici Litije, umrl nasilne smrti. V sklopu kriminalistične preiskave so več osebam odvzeli prostost, dve od njih pa je policija privedla na zaslišanje k preiskovalnemu sodniku. Policisti so s preiskavo umora začeli takoj potem, ko so jih v ponedeljek okoli 23. ure obvestili o mrtvem 45-letniku. Z ogledom kraja dejanja in ugotovitvi, da gre za nasilno smrt. V sklopu kriminalistične akcije pa so prišli tudi na sled storilcem. Kot so zapisali na Policijski upravi Ljubljana, bodo več informacij posredovali po zaključku dokaznega postopka.

Po poročanju medijev naj bi bil ustreljeni Litijan znani izposojevalec denarja. Nekaj dni pred umorom naj bi mu zažgali dva avtomobila. V Tepah, kjer se je zgodil zločin, pa naj bi imel vikend.

MANJŠINA - Deželno tajništvo SKGZ

»Finančni položaj manjšine postaja vedno bolj dramatičen«

Po informacijah SKGZ iz Rima je za tako stanje krivo »neprizadevanje« deželne vlade FJK

TRST - Deželno tajništvo Slovenske kulturno-gospodarske zveze je poglobljeno razpravljalo o vse večjih težavah v zvezi s financiranjem manjšine v okviru zaščitnega zakona.

Vprašanje glede dopolnitve financiranja slovenske manjšine za leto 2011 postaja iz dneva v dan bolj dramatično. Vse do danes smo računali, da vsa zagotovila, ki so bila dana tako na najvišji bilateralni državni ravni kot tudi na pogovorih med manjšinskimi predstavniki in predstavniki italijanske vlade, predstavljajo verodostojno jamstvo za rešitev "formalnega" problema financiranja slovenskih manjšinskih organizacij. Po enajstih mesecih pričakovanja zadevnega dekreta, smo danes pred zadnjim vladnim aktom (maxi amandmajem), ki bi ta problem lahko rešil in ki po vseh informacijah, s katerimi razpolagamo, žal niti tokrat ne vsebuje prepotrebne dokumenta. To pomeni, da so bila do danes vsa diplomatska in druga zagotovila prezrta, manjšina izigrana in predvsem naše organizacije grobo in skoraj nepopravljivo finančno prizadete. Iz rimskih virov nam je bilo posredovana informacija, da je pri tem imelo odločilno vlogo »neprizadevanje« deželne vlade FJK, ki je vso zadevo površno obravnavala. Ne nazadnje so ta sredstva na-

menjena prav deželni upravi, ki s tem lahko financira manjšino z državnimi in ne deželnimi sredstvi.

Zanimivo bo torej vedeti, kaj bo v tej smeri naredila deželna vlada ter kako bo kljubovala takemu nesprejemljivemu rezu, ki bi lahko predstavljal dokončni udarec za našo manjšinsko organiziranost. Ob tem bi bilo potrebno preveriti tudi, ali v zdajšnji deželni večini vse komponente podpirajo prizadevanja glede rešitve tega vprašanja ali so resnične informacije, da jim celo nasprotujejo, češ da je slovenska manjšina deležna previsokih finančnih prispevkov in da si ne velja prizadevati za manjka-jočih 2,5 milijona evrov.

Težave s financiranjem ne veljajo le za tekoče leto 2011, temveč tudi za naslednja leta, kot piše v zakonu o stabilnosti. Pri vsem tem ostaja tudi grenak priokus paradoksa, da so globalna sredstva za zakon št. 38/01 ostala neokrnjena v višini 8,8 milijona evrov, najnujnejši in najobčutljivejši postavki - to je 16. členu, ki predvideva financiranje slovenskih društev in organizacij - pa je namenjenih le 2,8 milijona evrov.

SKGZ izraža zaskrbljenost tudi zaradi dejstva, da postajajo vse bolj negotovi prispevki za Primorski dnevnik in druge naše tednike, kar bi še dodatno

zamajalo našo manjšinsko strukturiranost in njeno vlogo v deželni in obmejni stvarnosti.

Ravno tako skrbijo težave glede konvencije med predsedstvom vlade in ustanovo RAI, kar postavlja pod velik vprašaj prihodnost in vlogo slovenskega sedeža Rai v Trstu.

Na seji deželnega tajništva SKGZ so ocenili, da se vse bolj oddaljuje možnost, da bi pri predsedstvu vlade nastalo manjšinsko omizje in da bi na njem lahko stvarno razpravljali o odprtih vprašanjih naše narodne skupnosti, predvsem kar zadeva aplikacijo zaščitnega zakona.

Če k temu dodamo še težave, ki jih beležimo pri reševanju vprašanja špeterske dvojezične šole, potem lahko zatrdimo, da so nekateri dejavniki tako v Rimu kot v naši deželi neprimerno interpretirali duh treh predsednikov, ki so lanskega julija v Trstu prinesli pomembno sporočilo tudi glede vloge, ki jo imajo manjšinske narodne skupnosti v tem prostoru. Zaradi povedanega je SKGZ mnenja, da tako ravnanje z našo manjšino meče senco nad dosedanjo izboljšano klimo in perspektivnejšo bodočnost v odnosih med samo Slovenijo in Italijo ter našo narodno skupnost potiska v čas, ki je bil značilen za prejšnje stoletje.

NSKS IN KKZ Einspielerjeva nagrada Walfriedu Wutscherju

CELOVEC - Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) in Krščanska kulturna zveza (KKZ) podeljujeta letošnjo Einspielerjevo nagrado bivšemu predsedniku kmetijske in gozdarske zbornice za Koroško, ekonomskemu svetniku Walfriedu Wutscherju. Nagrada je poimenovana po duhovniku, profesorju slovenščine, politiku in publicistu Andreju Einspielerju, ki se je v 19. stoletju zavezal za enakopravnost Slovencev na Koroškem.

Prestizžno nagrado obe manjšinski organizaciji podeljujeta Wutscherju za njegov odprt in iskren odnos do slovenske narodne skupnosti v času predsedovanja kmetijski zbornici. »Kot mož medsebojnega dialoga je vedno gradil mostove med obema narodnima skupnostma na Koroškem,« med drugim piše v utemeljitvi.

Podelitev bo v petek, 2. decembra 2011, ob 19. uri v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu. Slavnostni govornik pa bo dr. Zdravko Inzko, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev in Visoki predstavnik Evropske unije v Bosni-Herzegovini. Za glasbeni okvir bo poskrbel Kvintet bratov Smrtnik.

NSKS in KKZ že od leta 1988 dalje podeljujeta Einspielerjevo nagrado in na ta način počastita osebnosti iz večinskega naroda, ki so si pridobile zasluge tako za slovensko narodno skupnost na Koroškem kakor tudi za vsestransko sodelovanje med Koroško in Slovenijo. Prvo nagrado sta ob 100. obletnici Einspielerjeve smrti prejela pobudnika dialoga v koroški cerkvi, sopredsednika slovensko-nemškega koordinacijskega odbora pri krški škofiji Ernst Waldstein in Valentin Inzko, oče letošnjega slavnostnega govornika.

Med Einspielerjevimi nagradenci so med drugimi nekdanji avstrijski predsednik Rudolf Kirchschläger, zgodovinar Anton Pelinka, nekdanji krški in sedanji graški škof Egon Kapellari, bivši generalni direktor avstrijske radiotelevizije Gerhard Weiss, deželni glavar Južne Tirolske Luis Durnwalder, univerzitetni profesor Peter Gstettner, nekdanja avstrijska ministrica za izobraževanje Hilde Hawlicek, predsednik Gospodarske zbornice na Koroškem Franz Bacher in lansko leto novinar Bertram-Karl Steiner.

Ivan Lukan

ŠKRBINA - Včeraj občutena slovesnost pred obeležjem padlim padalcem Hvaležni za njihov prispevek v boju za svobodo, počastimo njihov spomin tako, da ustvarjamo boljši svet

ŠKRBINA - Hladni, a jasni enajsti november je tudi letos pritegnil pred spominsko obeležje padlih slovenskih padalcev v Škrbini veliko ljudi z obeh strani (nekdanje) meje. Tudi oba še preživela padalca, Ciril Kobal in Stanko Simčič sta bila prisotna, poleg njiju pa še množica domačinov, diplomatskih predstavnikov, nekdanjih borcev in članov društev za negovanje vrednot NOB Slovenije iz raznih krajev Primorske. Iz Trsta sta kot vedno prišla nekdanja zavezniška častnika pri partizanskih enotah John Earle in Robert Plan. Slovesen ton spominski svečanosti so dali častna straža garde Slovenske vojske, praporščaki in veterani, zapela je skupina zbor Cominum, mladi dijaki pa so svečanost pospremili z recitacijami.

Komenski župan Danijel Božič je v svojem pozdravu spomnil na krutost vojne, ki ne prizanaša nikomur. »Prav je, da se vedno znova spomnimo teh ljudi, ki so nas osvobodili in so mnogi med njimi tragično končali, čeprav so bili na pravi strani. Zgodila se jim je nepojmljiva krivica«, je dejal Božič in apeliral k angažiranosti, da se vojne tragedije ne ponovijo. Zato si je treba neumorno prizadevati za mir, sodelovanje in prijateljstvo.

Še zlasti občutene so bile besede Ade Volarič De Stefano, nečakinje pogrešanega padalca Ivana Volariča iz Idrskega pri Kobaridu. Vsako leto prihaja gospa v Škrbino iz Padove, kjer živi, da spomin na strica ne bi bil pozabljen. Povedala je, kako je, podobno kot drugi slovenski padalci, prišel k prekomorskim partizanskim enotam, potem ko je bil kot ujetnik poražene italijanske vojske vključen v zavezniško. Potem ko se je iz Afrike vrnil domov, da bi pomagal osvoboditi domovino, je v partizanih izgubil neznan kam. Tako kot druge so ga opepljali »neznanci«. Volaričeva je izpovedala svojo žalost, ko poniževanja njene družine ni hotelo biti konca. Izrazila je željo, da bi izvedeli, kje je pokopan, da bi mu lahko prižgali svečo v spomin.

Britanski veleposlanik v Ljubljani Andrew Page je poudaril, da Slovenija pred dvajsetimi leti ne bi mogla postati samostojna država brez ljudi, ki so bili zanj pripravljeni žrtvovati največ, to je svoje življenje. To velja tako za padalce kot druge udeležence v NOB. Page (govoril je v izpiljeni slovenščini) se je padlih, ki se jih novembra spominjajo povsod v Veliki Britaniji, spomnil s poezijo pred dnevi preminulega pesnika Toneta Pavčka, njemu najljubšega slovenskega pesnika, ki jo je tudi pre-

Na včerajšnji slovesnosti v Škrbini se je zbrala množica ljudi iz vse Primorske

KROMA

vedel v angleščino. »Naša dolžnost je, da počastimo spomin padlih tako, da ustvarjamo boljši svet« je med drugim dejal veleposlanik, ki se je diplomaciji posvetil prav zato, ker prispeva h krepitvi miru in sodelovanja med narodi.

Občuten pozdrav je na svečanosti prinesel tudi nekdanji britanski veleposlanik v Sloveniji David Lloyd, ki je bil skupaj z Johnom Earlom pobudnik proslav v Škrbini. Tako kot on je tudi obrambni ataše ameriškega veleposlanništva v Sloveniji, podpolkovnik Jim McKinney, poudaril, da je udeležba na svečanosti zanj velika čast in izrazil hvaležnost ameriške države vsem, ki so prispevali v boju za svobodo.

John Earle, časnikar in nekdanji britanski častnik pri srbskih partizanih, pobudnik škrbinskega obeležja padalcem in duša vsakoletnih novemberških svečanosti, je tudi tokrat govoril predvsem kot človek današnjega časa: »V teku zadnjih desetletij se je naše življenje radikalno spremenilo. Slovenci ne živijo več pod tujo okupacijo, imajo demokracijo, delajo v miru, meja ni več, vrata so odprta v svet. Kljub temu ni vse pozitivno. Skozi odprta vrata vstopa vrsta problemov, predvsem gospodarska globalizacija. To pomeni negotovost za bodočnost, vse večjo razliko med bogatimi in siromašnimi, visoka je stopnja brezposelnosti, posebej za mlade ljudi. Marsikdo bi hotel dati duška svoji jezi, kar je razumljivo. Vendar

ostajajo še vedno veljavne neminljive vrednote, ki jih ne smemo izgubiti iz vida. To so patriotizem, poštenost, demokracija, tolerantnost, pravica do življenja v miru, brez strahu, brez nadlegovanja neke tuje oblasti«. Earle je izrazil veselje ob dejstvu, da so bili včeraj prvič prisotni na slovesnosti dijaki Zavoda združenega sveta iz Devina, ustanove, ki podpira te vrednote. Da bi stalno prihajali tudi v prihodnosti, si je zaželel Earle.

Kot zadnji je na včerajšnji slovesnosti spregovoril Janez Stanovnik, predsednik Zveze borcev za vrednote NOB Slovenije. »To je mesto triumfa in tragedije. Triumfa zavesti in poguma slovenskih padalcev, ki so daleč od doma stopili v zavezniške vrste in prišli na pomoč domovini. A hkrati tragedije in ideološke slepote, saj so primorski fantje padli »od lastne roke«, je dejal Stanovnik. Zveza borcev je mrtve rehabilitirala in preživle sprejela v svoje vrste. Predsednik ZZB je poudaril, da nanje ne bodo nikoli pozabili, kakor tudi ne na številne zavezniške letalce (bilo jih je preko osemsto), ki so jih na slovenskem ozemlju med NOB rešili partizani. O tem bo v kratkem izšla knjiga, je še napovedal Stanovnik.

Po pozdravu Cirila Kobala, enega od dveh še živih padalcev, so slovesnost zaključili dijaki devinskega Zavoda združenega sveta z recitacijami, komenski zbor pa seveda ni mogel zaključiti drugače kot s priljubljeno Vstajenje Primorske (du

HRVAŠKA - Politika in korupcija Preiskovalci zaslišali pravna predstavnik HDZ

ZAGREB - Preiskovalci hrvaške urada za boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu (Uskok) so včeraj zaslišali pravne zastopnike HDZ zaradi suma financiranja stranke iz črnih skladov. Odvetnik HDZ Vladimir Gredelj je po polurnem srečanju s preiskovalci novinarjem zatrdil, da vladajoča stranka ni osumljena, temveč da preiskujejo način njenega vodenja med letoma 2003 in 2009 oziroma v obdobju, ko je vladal v stranko vodil Ivo Sanader.

Ni govoril o podrobnostih zaslišanja, na katerem je bil tudi poslanec HDZ Damir Sesvečan, ki ga je vladajoča stranka imenovala za svojega predstavnika v postopku, ki ga je Uskok sprožil proti HDZ kot pravni osebi zaradi domnevnega pranja najmanj 30 milijonov kun (štiri milijone evrov) prek črnih skladov stranke v aferi Fimi-media.

Tožilstvo sumi, da je HDZ iz črnih skladov financiral volilne kampanje, vključno s predsedniško kampanjo pre-

mierce in predsednice HDZ Jadranke Kosor v letih 2004 in 2005, ter plačal stroške določenim uradnikom HDZ. Poleg Sanaderja je osumljenih še 18 oseb ter HDZ. Med njimi ni Kosorjeve, ki je vodenje vlade in stranke od Sanaderja prevzela julija 2009.

Pred tem je bila včeraj na sedežu Uskoka na krajšem pogovoru tudi direktorica oglaševalskega podjetja Fimi-Media Nevenka Jurak, ki naj bi govorila o poslovanju Fimi-medie, preko katere naj bi oprali najmanj 100 milijonov kun (13,5 milijona evrov).

Preiskovalci so v sredo v omenjenem primeru zaslišali tudi člana predsedstva HDZ Ivana Jarnjaka ter bivšega tiskovnega predstavnika vlade in HDZ Ratka Mačka, ki sta bila tesna Sanaderjeva sodelavca, tako kot bivši direktor carine in blagajnik HDZ Mladen Barišić, ki je bil v intimni zvezi z Jurakovo. Barišić je v svojih pričanjih povedal, da so z denarjem ravnali tako, kot je zahteval Sanader. (STA)

INSTITUCIJE - V Trstu javna skupščina deželne zveze trgovinskih zbornic Unioncamere FVJK

Za internacionalizacijo podjetij racionalizirati energije

Po nemškem vzoru naj bi vzpostavili ekipo vseh pristojnih teles v režiji trgovinskih zbornic

TRST - Antonio Paoletti, predsednik tržaške Trgovinske zbornice, ki je dva triletna mandata vodil deželno zvezo zbornic Unioncamere FJK, je mesec pred iztekom mandata sklical javno skupščino zveze štirih deželnih zbornic. S 1. januarjem mu bo nasledil najmlajši med predsedniki deželnih zbornic, Giovanni Da Pozzo, ki vodi največjo, videmsko trgovinsko zbornico. Na srečanje v veliki dvorani tržaške zbornice je Paoletti povabil predsednika nacionalne zveze Unioncamere Ferruccio Dardanella, tržaškega župana Roberta Cosolinija, predsednika Dežele FJK Renza Tonda in predstavnike ostalih deželnih zbornic - Emilia Sgarlato za gorjsko, Giovannija Da Pozza za videmsko in Gianfranca Trebbija za pordenonsko. Ob tej priložnosti je prvi mož tržaške marketinške družbe SWG Roberto Weber orisal rezultate raziskave o zadovoljstvu uporabnikov s storitvami trgovinskih zbornic.

Po pozdravu tržaškega župana Roberta Cosolinija, ki je potrdil zavezanost svoje uprave za gospodarski razvoj z ustvarjanjem potrebnih pogojev, je Paoletti izpostavil pomen zborničnega sistema. »Po desetih letih, ko sem vključen vanj, sem vedno bolj prepričan, kako pomembne so trgovinske zbornice za podjetja in za italijanski ekonomski sistem. V Furlaniji-Juljski krajini se je proces mreženja in sodelovanja začel prej kot v drugih deželah. Za temi zidovi naša podjetja najdejo zanesljive odgovore na svoja vprašanja,« je dejal in navedel, kako trgovinske zbornice prispevajo h gospodarskemu razvoju. Vsak dan se ukvarjajo s problemi podjetij; pomagajo jim pri nastanku, pri rasti, brezplačno preverjajo njihovo »zdravje« in jim v primeru potrebe zastavijo strategije in priskrbijo poklicne svetovalce; imajo neposreden odnos s podjetji, kakršnega ni sposobna nobena druga javna ustanova; po zaslugi arbitražne in conciliacijske službe odpravljajo bistveno vlogo pri reševanju zunaj sodnih sporov. Pomembne funkcije opravljajo zbornice tudi za Deželo FJK, npr. na področju motornih goriv po olajšanih cenah in razdeljevanja različnih prispevkov. Paoletti se je nato dotaknil revizije ureditve trgovinskih zbornic, na osnovi katere so njihove deželne zveze postale edini sogovornik zborničnega sistema z deželno upravo. Naslednji cilj deželnih zbornic pa je postati edini referent Dežele FJK tudi na področju internacionalizacije podjetij, kot se je z uspehom že zgodil

Z leve Giovanni Da Pozzo, Antonio Paoletti, Ferruccio Dardanella, Emilio Sgarlato in Gianfranco Trebbi

KROMA

lo v Venetu, Piemontu in Lombardiji. Gre v bistvu za predlog, da bi funkcije na področju internacionalizacije podjetij, ki so zdaj razpršene med različnimi subjekti (trgovinske zbornice, Finest, Informest, ICE, Friulia itn.) združili na enem samem mestu in po nemškem vzoru oblikovali neke vrste »task force«, v katero bi bile vključene tudi stanovske organizacije.

Tondo je podprl to zamisel, saj tudi deželna uprava teži k združevanju funkcij v optiki racionalizacije in varčevanja. Predsednik Dežele se je zavezal, da se bo njegova uprava pridružila prizadevanjem zbornic za optimiziranje učinkovitosti ukrepanja na tem področju. Deželne zbornice imajo ob tem popolno podporo nacionalne zveze Unioncamere, kot je potrdil predsednik Dardanella, za katerega je iskanje novih trgov spričo stagnacije domačega eden od imperativov zborničnega sistema.

Dardanella je v svojem daljšem razmišljanju govoril tudi o aktualnem političnem položaju v Italiji in brez ovinkarjenja dejal, da »Unioncamere podpira vlado, ki bi jo vodil Mario Monti«, zato poziva politiko, naj »ukrepa hitro«. »Želimo si, da bi nova vlada prišla že v naslednjih urah,« je dejal. »Monti je človek, ki ima veliko mednarodno kredibilnost, kar je že dokazal. Je človek, v katerega ni mogoče ne imeti zaupanja,« je še pristavil.

V FJK so trgovinske zbornice bolj razpoznavne

O pomenu trgovinskih zbornic za podjetja zgovorno pravi tudi Webrova primerjalna raziskava o podobi, ki jo imajo o trgovinskih zbornicah uporabniki njihovih storitev. Izstopajo podatki, ki kažejo, da so zbornice v Furlaniji-Juljski krajini izrazito bolj cenjene in uveljavljene kot v državnem povprečju. Pri vprašanju o presoji, katera je njihova glavna vloga, so podjetja v naši deželi veliko bolj prepričana, da je to promocija gospodarskega razvoja v lokalnem okolju in podpiranje podjetij: tako v Italiji misli 35 odstotkov, v FJK pa kar 46 odstotkov podjetij. Pri nas prevladuje ta funkcija, v državnem povprečju pa je na prvem mestu (s 47%) izdajanje certifikatov in administrativnih aktov za podjetja. Podobno je tudi pri vprašanju, ali sta se izboljšali kakovost in organizacija zborničnih storitev (za DA v FJK 38,3%, v državnem povprečju 29,5%). Velika razlika je tudi pri vprašanju, na katerih področjih naj bi zbornice povečale dejavnost za podjetja, saj je npr. na tretjem mestu (po birokratski poenostavitvi in financiranju kredita) promocija v tujini, ki so jo v naši deželi želi 31,9 odstotka, v državnem povprečju pa 24,3 odstotka podjetij.

Vlasta Bernard

Luka Koper prodaja zabavišni objekt in zemljišča v Sežani

KOPER - Luka Koper je včeraj objavila poziv za oddajo ponudb za nakup skupaj 33.577 kvadratnih metrov zemljišč v Sežani in nedokončanega zabavišnega objekta na skoraj 6000 kvadratnih metrov veliki parceli. Del nepremičnin je v lasti družbe Adria Investicije, ki je v stoodstotni lasti Luke Koper. Na ponudbe bodo sprejemali do 12. decembra letos. Navedene nepremičnine je prejšnja uprava Luke Koper kupila v okviru širitve obstoječega logističnega centra v Sežani. Vendar je nova uprava pod vodstvom Gregorja Veselka ugotovila, da nedokončanega poslovnega objekta, namenjenega igralniški dejavnosti, ni mogoče uporabiti ali predelati za logistično dejavnost. Ponujeno poslovno sodelovanje s skupino Luka Koper na področju pretovarjanja, skladiščenja, logistike, prevoza oz. dejavnosti, povezanih s prevozom, bo eden od kriterijev pri izbiri ponudnika za nakup nepremičnin. (STA)

OBRAČUNI - Upravni svet zavarovalnice Generali sprejel devetmesečni obračun

Kriza na finančnih trgih razpolovila dobiček družbe krilatega leva, poslovni rezultati dobri

Predsednik Gabriele Galateri de Genola med aprilsko skupščino delničarjev ARHIV

MILAN - Kriza na finančnih trgih in dolžniška kriza v Grčiji oziroma v območju evra je seveda vplivala tudi na devetmesečne poslovne rezultate zavarovalne družbe Assicurazioni Generali oziroma skupine Gruppo Generali. Kot je družba objavila včeraj po sestanku upravnega sveta pod predsedstvom Gabrieleja Galaterija de Genole, je do 30. septembra ustvarila 825 milijonov evrov čistega dobička (v enakem lanskem obdobju je znašal 1,3 milijarde), potem ko razvrednotila oziroma odpisala 824 milijonov evrov čistega premoženja, od tega 329 milijonov v obliki grških državnih obveznic. V zameno pa je zabeležila močno rast operativnih rezultatov na področju škodnega zavarovanja (+36,4%), medtem ko so prihodki na področju življenjskega zavarovanja (-14,1%) in ostali rezultati utrpeli učinke razvrednotenja.

Izvršni direktor skupine Giovanni Perissinotto je rezultate takole komentiral: »Kljub zelo težkemu ekonomsko-finančnemu trenutku, skupina še naprej

kaže dobro napredovanje na področju svoje industrijske dejavnosti, in to še posebej v sektorju škodnega zavarovanja. S tem je potrjena veljavnost poslovnega modela, zasnovanega na internacionalizaciji, geografski diverzifikaciji in pluralnosti distribucijskih kanalov skupine.« Skupni dohodki v prvih devetih mesecih letos so ostali stabilni na ravni 3,1 milijarde evrov (-1%), k čemur je prispevala vidna rast škodnega sektorja z 1,2 milijona evrov dohodkov. Skupni izkupiček premij pa se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem znižal za 4,6 odstotka na 51,3 milijarde evrov, pri čemer se je vrednost premij na področju življenjskega zavarovanja znižala za 7,7 odstotka na 34,4 milijarde, na področju škodnega zavarovanja pa je zrasla za 2,3 odstotka na 16,9 milijarde evrov.

Do konca leta v družbi krilatega leva predvidevajo 4 do 4,7 milijarde evrov letnega dohodka, ob nadaljnjih razvrednotenjih finančnih naložb pa pričakujejo predvsem rast iztržkov iz škodnega zavarovanja.

EVRO

1.3650 \$ +0,2

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
11. novembra 2011

valute	11.11	10.11.
ameriški dolar	1,3650	1,3616
japonski jen	105,59	105,66
kitajski juan	8,6571	8,6430
ruski rubel	41,5728	41,5000
indijska rupija	68,4172	68,1140
danska krona	7,4422	7,4420
britanski funt	0,85680	0,85335
švedska krona	9,0935	9,0643
norveška krona	7,7520	7,7420
češka krona	25,701	25,496
švicarski frank	1,2360	1,2315
madžarski forint	310,52	310,67
poljski zlot	4,4235	4,3825
kanadski dolar	1,3906	1,3892
avstralski dolar	1,3428	1,3389
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,3472	4,3500
litovski litas	3,4528	3,4528
latvjski lats	0,7015	0,7014
braziljski real	2,3956	2,3974
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,4283	2,4303
hrvaška kuna	7,4725	7,4800

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
11. novembra 2011

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,24778	0,44917	0,64833	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,02333	0,04333	0,08917	-
EURIBOR (EUR)	1,209	1,470	1,691	-

ZLATO

(999,99%) za kg

41.771,14 € +691,67

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
11. novembra 2011

brežnostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	5,11	-3,58
INTEREUROPA	1,049	+5,96
KRKA	51,30	-0,02
LUKA KOPER	9,10	+1,11
MERCATOR	172,05	+0,61
PETROL	158,00	+0,70
TELEKOM SLOVENIJE	61,50	-0,49
BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	17,68	+1,96
AERODROM LJUBLJANA	10,81	+0,09
DELO PRODAJA	21,00	-
ETOL	65,00	+8,33
ISKRA AVTOELEKTRIKA	16,00	+3,83
ISTRABENZ	3,00	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	3,90	+0,00
MLINOTEST	3,30	-
KOMPAS MTS	7,50	-
NIKA	16,50	-
PIVOVARNA LAŠKO	11,50	-
POZAVAROVALNICA SAVA	5,25	-
PROBANKA	10,22	-
SALLUS, LJUBLJANA	260,00	-3,70
SAVA	18,00	-10,94
TERME ČATEŽ	179,00	-
ZITO	82,00	-0,73
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	11,50	+3,60

MILANSKI BORŽNI TRG
11. novembra 2011

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	0,92	+2,79
ALLIANZ	76,05	+5,41
ATLANTIA	10,81	+2,08
BANCO POPOLARE	1,037	+5,01
BCA MIP	0,29	+3,28
BCA POP MILANO	0,38	+11,66
EDISON	0,84	+4,60
ENEL	3,28	+3,14
ENI	15,7	+1,36
FIAT	4,19	+2,04
FINMECCANICA	4,466	+0,81
GENERALI	12,42	+2,31
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	1,28	+8,82
LOTTOMATICA	12,07	+3,43
LUXOTTICA	21,22	+2,17
MEDIASET	2,23	+1,82
MEDIOBANCA	5,69	+3,36
PARMALAT	1,62	+4,52
PIRELLI e C	7,16	+6,07
PRYSMIAN	11,01	+4,76
SAIPEM	32,65	+2,71
SNAM RETE GAS	3,41	+2,16
STMICROELECTRONICS	5,375	+3,17
TELECOM ITALIA	0,89	+5,32
TENARIS	13,05	+2,92
TERNA	2,778	+2,28
TISCALI	0,04	-0,67
UBI BANCA	2,81	+9,34
UNICREDIT	0,825	+5,43

SOD NAFTE

(159 litrov)

98,92 \$ -0,07

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
11. novembra 2011

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	620,13	+0,12
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.835,94	+0,56
BIRS	930,75	+0,43
FIRS, Banjaluka	1.912,48	-0,87
Belex 15, Beograd	543,06	+1,05
SRX, Beograd	-	-
BIFX, Sarajevo	-	-
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.104,66	+0,71
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	12.142,10	+2,09
Nasdaq 100	2.355,08	+1,86
S&P 500, New York	1.262,25	+1,82
MSCI World, New York	1.178,919	-0,14
DAX 30, Frankfurt	6.057,03	+3,22
FTSE 100, London	5.545,38	+1,85
CAC 40, Pariz	3.149,38	+2,76
ATX, Dunaj	1.920,00	+2,40
PX, Praga	910,00	+0,86
EUROSTOXX 50	2.324,81	+3,10
Nikkei, Tokio	8.514,47	+0,16
STI, Singapur	2.790,94	+0,14
Hang Seng, Hongkong	19.137,17	+0,91
Composite, Sanghaj	2.481,08	-0,06
Sensex, Mubaj	17.192,82	-0,97

VLADNA KRIZA - S polno podporo predsednika republike Napolitana

Monti se nagiba k imenovanju povsem tehnične vladne ekipe

Ljudstvo svobode še razdvojeno - Di Pietro za pogojno podporo - Liga bi hotela Dinija

RIM - Italijanska politika doživlja mrzlične ure. Vrstijo se srečanja, pritiski, ugibanja o sestavi nove vlade in o tem, kdo jo bo podprl in kdo ne. Po potrditvi zakona o stabilnosti in protikriznih ukrepov včeraj v senatu in po napovedih že danes tudi v zbornici, je še nocoj predviden odstop Silvia Berlusconi. Napolitano naj bi takoj poveril mandat Mariu Montiju, tako da bi že jutri imenoval vlado in bi se v ponedeljek ob odprtju borz Italija že predstavila trgov in svetovni javnosti z novo, prepričljivo vladno ekipo.

Že včeraj pa je efekt-Monti blago dejno vplival na trge. Milanska borza je pridobila 3,68%, obresti na desetletne italijanske obveznice so padle na 6,4%, razlika z nemškimi pa na 456 točk, kar 120 manj kot pred tremi dnevi.

Opazovalci tekmujejo v ugibanjih o tem, ali bo sestava vlade izrazito tehnična ali pa tehnično-politična. Prevladuje mnenje, da se bo Monti s podporo predsednika Napolitana odločil za osebnosti z izrazito strokovnim profilom. Mario Monti naj bi že dobil privoljenje predsednika republike, da po 92. členu ustave ministre po lastni presoji izbira mandat. Število ministrov naj bi bilo občutno manjše kot v Berlusconijevi vladi, saj naj bi se Monti omejil na 12 do največ 15 ministrov. Povsem bi odpravil ministre brez listnice in krepko zdesetkal pravcato armado viceministrov in podtajnikov, s katero je Berlusconi v minulih mesecih ohranjal konsenz galaksije skupinic in lobijev v desni sredini.

V pričakovanju Montijevih izbir se množijo ugibanja. Monti bi poleg predstava vlade utegnili osebno prevzeti tudi gospodarski resor, ministrstvo za ekonomski razvoj pa naj bi poveril ravnatelju Banke Italije Fabriziu Saccomanni. Druga varianta je Saccomanni na gospodarstvo in Lorenzo Bini Smaghi, ki je pravkar zapustil Evropsko centralno banko, na razvoj. Za zunanje zadeve se omenja Giuliano Amato, za pravosodje predsednik prizivnega sodišča v Turinu Mario Barbuto, ki se je izkazal kot odlični organizator, ali njegova kolegica iz Milana Livia Pomodoro.

FABRIZIO SACCOMANNI

ro. Izobraževanje naj bi prevzel predsednik CNR Francesco Profumo, welfare senator DS Pietro Ichino, kulturne dobrine Paolo Baratta.

Druga, manj verjetna varianta je bolj strankarsko obarvana in se v njej omenja stric Gianni Letta (LS) ali nečak Enrico Letta (DS) kot podpredsednik vlade, Francesco Nitto Palma (LS - pravosodje), Franco Frattini (LS - zunanje zadeve), Franco Buttiglione (UDC - šolstvo), Raffaele Fitto

(LS - dežele), Franco Bassanini (DS - javna uprava). Ta varianta bi najbrž prijala Berlusconi, ki si prizadeva, da bi svoje ljudi postavil na nekatera ključna mesta, predvsem zvestega Giannija Letto in Nitta Palmo na pravosodje. Toda Ljudstvo svobode je zelo razdvojeno in njegovi veljaki izredno živčni. Frattini se je včeraj znesel nad »fašisti, ki bi radi vse razbili«, La Russa pa mu je vrnil milo za drago. Ministri iz nekdanjega Nacionalnega zavezništva Matteoli, Meloni, La Russa pa še Sacconi in Brunetta so odločno proti Montiju in naj bi imeli za sabo kakih 100 parlamentarcev, za podporo Montijevi vladi pa so ob Berlusconi in Frattiniju še Alfano, Quagliariello in Cicchitto.

Kompromisna rešitev bi utegnili biti v zunanji podpori vladi, s katero si ne bi »umazali rok« z nepopularnimi ukrepi, nato pa zrušili vlado in šli na volitve, čim bi se Berlusconi to izplačalo. Po drugi strani pa bi Montijeva odločitev za povsem

tehnično vlado pomenila, da bi podpora vseh strank bila le zunanja, kot je včeraj pripomnil Casini (UDC). Taka vlada bi bila izrazito kratkotrajna in bi, čim se bo finančni krizni vihar polegel, prepustila volivcem izbiro nove politične vlade. Taka rešitev bi ustrezala tudi levi sredini, ki je danes po javnomnenjskih raziskavah v izraziti prednosti, ni rečeno pa, da jo bo ohranila v nedogled. Tudi lider Italije vrednot Di Pietro je včeraj spremenil prvotno odklonilno stališče in omenil možnost podpore Montiju. »Njega osebno bi podprli, a želimo videti tudi sestavo in program ekipe,« je dejal in poudaril, da bi morala tehnična vlada biti imenovana za čim krajši čas.

Na okopih odločnega nasprotovanja vztraja Severna liga, ki pritiska tudi na razdvojeno Ljudstvo svobode, da bi desna sredina skupaj predlagala za mandatarja Lamberta Dinija. Ligaši so sinoči prisegali, da Monti, vsaj v senatu, ne bi dobil večine.

PARLAMENT - Aplavz ob prihodu sen. Maria Montija

Senat odobril ukrepe

Danes na vrsti poslanska zbornica, nato predvidoma še nocoj Berlusconijev odstop

RIM - Senat je včeraj potrdil zakon o stabilnosti vključno z vladnim dopolnilom z ukrepi za spodbujanje gospodarske rasti, ki jih je Italija obljubila EU. S tem se izpolnjujejo obveze o izjemno hitrem reševanju politične krize. Zakonsko besedilo je že včeraj popoldne romalo v proračunsko komisijo poslanske zbornice, kjer je glasovanje predvideno danes, takoj zatem pa naj bi predsednik vlade Silvio Berlusconi predstavil predsedniku republike Giorgiu Napolitano obljubljeno odstopno izjavo. Napolitano naj bi že v teku jutrišnjega dne s pospešenim tempom izvedel po ustavni praksi predvidena posvetovanja in poveril novemu mandatarju - po vsej verjetnosti razen velikih presenečenj Mariu Montiju - nalogo, da sestavi vlado.

Senat je zakon sprejel s 156 glasovi za, proti je glasovalo 12 senatorjev. Demokratska stranka in centristi UDC in FLI se glasovanja niso udeležili, da bi s tem izrazili nasprotovanje vsebini, vendar ne da bi s tem ovirali procesa, ki naj

bi vodil v Berlusconijev odstop. Proti so glasovali senatorji Italije vrednot. Niti večina ni bila povsem kompaktna: en senator Ljudstva svobode se je vzdržal, šest je bilo odsotnih, med njimi tudi Beppe Pisanu.

V senatne klopi je včeraj prvič sedel tudi najresnejši kandidat za predsednika vlade Mario Monti, ki ga je predsednik Giorgio Napolitano v sredo imenoval za dosmrtnega senatorja. Kolegi večine in opozicije so ga sprejeli s ploskanjem.

Polemike pa je izzvala vključitev v zakon o stabilnosti določila, ki so ga nekateri že označili kot žepnino za parlamentarce. Gre za 150 milijonov evrov (100 za leto 2012 in 50 za 2013) za financiranje posegov v volilnih okrožjih, kjer so izvoljeni. Pogosto so to posegi, katerih glavni namen je pridobivanje volilnega konsenza. Postavko je predlagal ligaš Massimo Garavaglia, senatorji DS so se v senatni komisiji vzdržali, Italija vrednot pa je glasovala proti.

EFSF lahko pomaga Italiji

BERLIN - Evropski sklad za zaščito evra (EFSF) je pripravljen pomagati Italiji, če bo ta zaprosila za njegovo pomoč, je včeraj dejal prvi mož sklada Klaus Regling. »Če se država na nas obrne s prošnjo za takojšnjo pomoč, smo pripravljeni,« je zagotovil. Regling je ocenil, da se Italiji čas izteka. »Država potrebuje delujočo vlado kakor hitro je mogoče,« je menil.

Santoru ukradli oddajnika

RIM - Drugo nadaljevanje oddaje Micheleja Santora »Servizio pubblico« si je v četrtek ogledalo 2 milijona 633 tisoč oz. 10,42 odstotka vseh gledalcev. To je 200 tisoč manj kot prvo oddajo, delno pa gre najbrž od leta 2003 dalje. Preiskavo vodi dveh oddajnikov v Lombardiji, o katerem je v teku preiskava. Oddajo prenaša multimedijška platforma lokalnih in satelitskih mrež ter preko spleta.

RAI osumljena lažnih faktur

RIM - Državna televizija RAI naj bi s pomočjo posrednikov in lažno napljenih faktur pri nakupu ameriških filmov utajila davke in ustvarila črne sklade. Finančni stražniki so zasegli dokumente o nakupih od leta 2003 dalje. Preiskavo vodi rimsko tožilstvo, ki sumi, da so se pri Raiu poslužili iste metode kot pri Mediatradu, kjer so zaradi 200 milijonov evrov lažnih faktur osumili 12 oseb, med njimi Silvia Berlusconi in sina Pier Silvia.

Restivu 30 let zapora

SALERNO - Sodišče v Salernu je včeraj obsodilo na 30 let zapora 39-letnega Danila Restiva. Prepoznalo ga je za krivega umora 16-letne študentke Elise Claps, do katerega je prišlo 13. septembra 1993 v Potenzi. Njeno truplo so našli 17. marca 2010 v podstrešju stolnice sv. Trojice v Potenzi. Restivo je zdaj v zaporu v Veliki Britaniji zaradi umora britanske državljanke.

Otrok 4 ure v šolabusu

TERAMO - Voznik šolabusa v kraju Montorio al Vomano je za cele 4 ure pozabil 4-letnega otroka v vozilu. Otrok, ki je skušal pritegniti pozornost tudi z hupanjem, ni utrpel fizičnih pač pa psihološke posledice. Starši napovedujejo tožbo. Malčka je šolabus prevzel ob 9. uri na domu, toda ob prihodu v vrtec ni izstopil. Voznik tega ni opazil in je otroka našel šele okrog 13. ure, ko je spet stopil v šolabus, da bi šel po učence osnovne šole.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Mednarodni tisk soglasno pozdravlja umik Silvia Berlusconi s položaja predsednika vlade

SERGIJ PREMUR

Sklicevanje na Boga za tako pritlehno in celo nizkotno zadevo, kot je italijanska notranja politika, je prav gotovo na robu bogokletja. In vendar Bog oz. bogovi so se pojavili v dveh zapisih, ki sta ju objavila vplivna finančna dnevnika iz Londona oz. Düsseldorfa.

Financial Times si je sposodil znameniti poziv Olivera Cromwella britanskemu parlamentu leta 1648 »In the name of God, go!« to se pravi »V božjem imenu, odidite!«, in ga posodobil v »In the name of God, Italy and Europe, go!« Naslovnik tokratnega poziva je seveda italijanski premier: »V imenu Boga, Italije in Evrope, odidite!« Dnevnik, ki izraža stališča londonskega Cityja, to je najpomembnejšega finančnega trga v Evropi, je skrajno kritičen do Berlusconijevega vztrajnega minimiziranja krize, ki je zajela Italijo, in odločno podpira nadzor italijanskih financ s strani inšpektorjev mednarodnih organizacij. Bilo bi naivno misliti, da bo brez Berlusconi Italija v hipu pridobila zaupanje trgov, strukturne reforme bodo terjale čas, preden bodo zagotovile ponovno rast italijanskega gospodarstva, izvajati pa jih bo moral nov premier, ki uživa zaupanje mednarodne skupnosti, piše britanski *FT*.

Nemški *Handelsblatt* pa se sklicuje na nordijsko sago, ki je zaživela

v Wagnerjevi tetralogiji Nibelunškega prstana z opero *Götterdämmerung* oz. Somrak bogov. Finančni dnevnik je naslov posodobil v »Götterdämmerung in Berlusconi«, kar bi lahko prevedli kot »Somrak bogov v Berlusconiistanu«. »Sedaj je nujno treba začeti na novo - v italijanski politiki namreč - z verodostojno vlado, to se pravi z vlado brez Berlusconi.« Nemški finančni dnevnik piše tudi, da finančni trgi pričakujejo tehtne pobude za ugodnejšo oceno solidnosti italijanske države, za to pa bi vlado morala voditi nova osebnost, »po možnosti ugleden tehnik«. Mednarodni ocenjevalci menijo, da napotek finančnega časopisa, ki je notorično zelo blizu kanclerki Merklovi, predstavlja zeleno luč Montijevi vladi s strani najmočnejše evropske ekonomije.

Zeleno luč so prižgali tudi v Washingtonu. Kot poroča *Le Figaro* pod naslovom »Barack Obama zaupa Italiji«, je ameriški predsednik med daljšim telefonskim pogovorom z italijanskim kolegom Giorgiom Napolitanom »izrazil svoje prepričanje, da bo Italija znala uresničiti reforme, ki bodo pomirile trge... Izrazil je tudi zaupanje v sposobnost predsednika Napolitana, da uveljavi začasno vlado, ki bo izvedla energičen program reform

in spet zagotovila zaupanje trgov.«

The Economist tokrat posveča platnico italijanskemu premieru, in sicer z domiselnim naslovom in sliki. Berlusconi je namreč vnesel v znamenito sliko »Les Romains de la décadence« francoskega slikarja Thomasa Coutureja, in figura »skoraj bivšega« premiera se odlično vklaplja v skupino ležečih golih dam in razposajenih udeležencev starorimske variante bungebunge. Tudi naslov je porogljiv: »That's all, folks.« »To je vse, ljudje« je namreč bil napis na koncu risank *Lonely Tunes* producenta Warner Bros, s katerim so odjavljali nastope raznih prašičkov ipd. Vsebinska dopisa londonskega ekonomskega tednika pa je vse prej kot šaljiva. *The Economist* je od vselej kritičen do Berlusconi: znamenita je osem let stara naslovica »Unfit to lead Italy«, neprimeren, da bi vodil Italijo. »Celo nas pa je šokiralo ugotoviti, kako se je kriza evra približevala Italiji, premier pa je posvečal svoj čas zabavam in političnim igravicam, in zanemaril potrebne reforme.« Brez Berlusconi ima Italija še eno možnost, da se reši: njen dolg je sicer visok, vendar stabilen, v Italiji se ni napihnil nepremičninski mehur, ki bi ogrožal bančni sistem, raven osebnih prihrankov je visoka, davčni doprinos je stabilen, ugotavlja *Economist*. Vendar se Italija ne bo

mogla izogniti krizi posojil, ki se bodo nujno podražila, Evropska centralna banka pa bi morala poseči v bran italijanskega sistema in s tem celotnega evroobmočja. Londonski tednik vneto zagovarja nastop Montijevе vlade, ki pa mora uživati široko parlamentarno podporo in uveljaviti reforme na dolgi rok. Napovedani odhod dosedanje premiera ponuja Italiji možnost, da se pobere iz dolgega obdobja družbene, gospodarske in politične stagnacije, ugotavlja *Economist*.

Ameriški mesečnik *Foreign Affairs* med drugim piše, da dokler je Berlusconi bil na oblasti, je opozicija lahko kritizirala njegovo politiko in navade. Po odstopu pa se bo morala soočiti z resnico. In potrebna bodo grenka zdravila dveh osebnosti, ki danes uživata sloves herojev - napovedani novi predsednik vlade Mario Monti in že ustoličeni novi predsednik Evropske banke Mario Draghi - ki pa se bosta morala trdo boriti proti kastam, ustaljenim interesom in sindikalnim zahtevam. Medtem Berlusconi še vedno kontrolira 45 odst. parlamenta in ni izključeno, da bo nagajal. Če bo nova vlada propadla, tudi zaradi populističnih težnj opozicije, ki bi lahko podrli krhko koalicijo okrog Montija, se bo Italija morala vrniti k liri, če ne bo že prej postala nemška koloni-

ja. Sami Berlusconi ožji sodelavci so mu svetovali korak nazaj, vztrajanje na položaju je že povzročilo občuten padec vrednosti delnic njegovega Mediaseta na milanski borzi. Interesni konflikt se je torej obrnil, saj politična kriza lahko pokoplje njegove konkretne interese in kot medijski magnat danes ima ves interes, da Italija ne propade, piše *FA*.

Avstralski *Crikey Daily Mail* pa objavlja zanimiv dopis iz »Joycejevega priljubljenega Trsta«, ki ga označuje kot 'mongrel city'. Mongrel je izraz za mešanca in sam internetni časopis piše, da mesto ni »čiste krvi«. Na meji s Slovenijo je Trst v bistvu avstroogrsko mesto z večinskim italijansko govorečim prebivalstvom, vendar z močnim doprinosom z vsega območja nekdanjega cesarstva in še dlje. Tudi kuhinja izraža doprinos širšega srednjeevropskega in levantinskega sveta. Kompleksna zgodovina Trsta je ustvarila nekakšno siroto, osamljeno mesto, nikogaršnje zemljo med Zahodom in Vzhodom. Trst je gostil Casanovo, Stendahla, Rilkeja, Freuda, Sveva, britanska pisateljica Jan Morris pa je lepo označila to »skrivnostno mesto« v knjigi »Trieste or the Meaning of Nowhere«, pred kratkim lepo prevedeno v slovenščino z naslovom »Trst in kaj pomeni nikjer«.

PROTEST OGORČENIH - Sinoči trenutki napetosti v mestnem središču

Protestniki zasedli opuščeno banko

Kratek spopad s silami javnega reda

Korzo Italia in druge ulice dalj časa blokirane - Po Furlaničevem posredovanju zapustili stavbo

V prvih dneh meseca jim je poskus spodletel, sinoči pa jim je uspelo: skupina kakih petdeset t.i. »ogorčenih« je namreč za nekaj časa zasedla prostore nekdanje banke Banco di Napoli na Korzu Italia, pri čemer je prišlo tudi do kratkega spopada s policijo, dogajanje pa je za več ur otežilo promet po nekaterih glavnih prometnicah v tržaškem mestnem središču.

Skupina kakih sto do dvesto demonstrantov, med katerimi so bili dijaki, študentje, a tudi mnogi veterani protiglobalističnih demonstracij izpred desetih let (tako so bili prisotni npr. nekdanja deželna in občinski svetnik Zelenih Alessandro Metz in Alfredo Racovelli, sindikalist Antonio Saulle in protiglobalist Luca Tornatore), je z Oberdankovega trga krenila po mestnih ulicah in se potem ustavila pred nekdanjim poslopijem Banca di Napoli na Korzu Italia, skupinici pa je tudi uspelo priti v notranjost stavbe, ki je že nekaj časa zapuščena in bi lahko tam, tako protestniki, potekale tudi določene dejavnosti. Tu je prišlo do prvih napetosti med demonstranti in silami javnega reda (prisotni so bili agenti policije, karabinjerjev in finančne straže v bojni opremi ter mestni redarji), nakar so protestniki zapustili poslopje in s transparenti krenili po Korzu Italia do Goldonijevega trga, kjer so se za nekaj časa ustavili in dobesečno ohromili promet, ki je prihajal s korza, Ul. Carducci in Ul. Silvio Pellico. Ves čas so protestniki poudarjali, kako si hočejo ponovno vzeti mesto in osvobajajo tisto, kar je treba osvoboditi ter se borijo proti sistemu, ki po njihovem mnenju uničuje prihodnost mladih, skratka za pravičnejšo družbo, v kateri naj ne bi vladal profit, kot je tudi pisalo na enem od transparentov. Z Goldonijevega trga so šli po Ul. Mazzini, naenkrat pa so zavili v Ul. Imbriani in nato zopet na Korzo Italia, kjer so stekli do nekdanje banke, nekaterim pa je znova uspelo priti v notranjost in so splezali na železna vhodna vrata, od koder so bodrili ostale demonstrante, ki so se ustavili pred poslopijem. Tokrat je prišlo do resnejšega fizi-

Trenutki napetosti pred nekdanjimi prostori zavoda Banco di Napoli (desno) Zaradi udarcev s pendrekom je bil od protestnikov ranjen (spodaj) KROMA

čnega soočenja s policijo, ki je v določenem trenutku tudi uporabila pendreke, pri čemer je bil ranjen mlajši protestnik, ki so ga z rešilcem prepeljali v katinarsko bolnišnico. Pri tem so demonstranti vpili proti policistom »Sramota! Sramota!«

Dogajanje se je nato preselilo k stranskemu vходу v Ul. Donota, kjer je vstop v stavbo uspel še dodatni skupini protestnikov, tako da je bilo v notranjosti že kakih petdeset ljudi. Ponovno je prišlo do prerivanja med demonstranti in policijo, a so nato po posredovanju predsednika občinskega sveta Izotoka Furlaniča protestniki dokončno zapustili stavbo. Vendar, je v megafon zaklical Luca Tornatore, to je bila le prva poteza: »Prihodnjic bomo še bolj odločni,« je napovedal, preden so se demonstranti usmerili proti staremu mestu, kjer so imeli namen zasesti stavbo v lasti Pokrajine v Ul. Cavana. (iž)

POKRAJINA - Denar za občine in združenja

Denarja je vedno manj, zato nujno združevanje sil

Javnega denarja je vedno manj, zato je nujno smotno porazdeljevati finančna sredstva. To mora veljati tako v javnem kot v zasebnem sektorju. Pokrajina Trst bo torej pri financiranju projektov sklepala konvencije z občinami, v zvezi s prispevki za kulturna in športna društva ali za šole pa bo prednostna pot za tiste, ki bodo združevali sile in pripravljali skupne projekte.

To je poudarila pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, ki je včeraj predstavila merila za porazdeljevanje prispevkov skupaj s pokrajinskimi odbornicami Mariello De Francesco, Adele Pino in Roberto Tarlaio. Kriterije so izdelali v okviru veljavne pravilnika, zapadlost roka za vlaganje prošenj pa so preložili na 31. januar. Takrat bo namreč bilanca z ustreznimi postavkami že odobrena.

Povpraševanje po prispevkih se je povečalo, in to v vseh panogah, je povedala predsednica Bassa Poropat, javne uprave pa imajo vedno manj sredstev. Zato je pokrajina spremenila merila za porazdeljevanje denarja. Njen namen je ustanoviti sistem, ki predvideva sodelovanje v mreži. Koliko denarja bo posredovala Dežela FJK in za katera področja še ni znano, zato so tudi preložili datum zapadlosti roka za prošnje. Izjema so prošnje na šolskem področju, ki jih je treba vložiti do 30. novembra. Pokrajina bo vsekakor

MARIA TERESA BASSA POROPAT

spodbujala projekte, katerih namen je ovrednotenje ozemlja prek združevanja moči. V zvezi s pobudami v posameznih občinah, ki morajo biti seveda pokrajinskega interesa, bodo pristojni pokrajinski in občinski odborniki sklepali konvencije, drugače so v glavnem predvideni razpisi. Na kulturnem področju bodo razpisi oz. konvencije zadevale ovrednotenje ozemlja in njegovih značilnosti, območje bivše umobolnice pri Sv. Ivanu, promocijo arhitektonskega, zgodovinskega in umetnostnega bogastva, odprtje prostorov za združevanje mladih ter zaščito različnih kultur in tradicij. Spodbujanje razvoja v duhu sodelovanja bo zadevalo tudi promocijo ozemlja, šolstvo, enake možnosti in šport. Na vseh področjih bo temeljnega pomena sodelovanje v mreži. Na ta način, so poudarile, lahko pride do prispevka še najmanjša ustanova. A.G.

PREFEKTURA - Milotti sprejel Gabrovca in Kocijančiča

Prefektura pozorno spremlja problem finančnih sredstev za manjšino

Deželna svetnika Igor Gabrovca in Igor Kocijančič sta bila včeraj na tržaški prefekturi, na kateri sta ponovno opozorila na pereč problem manjkajočih finančnih sredstev za slovensko narodno skupnost v Italiji v letošnjem letu in naslednjem dvoletju (za leto 2011 niso še prenesli na Deželo Furlanijo-Julijsko krajino manjkajočih dva in pol milijona evrov). V odsotnosti prefekta, ki je bil na službeni poti, ju je sprejel šef kabineta dr. Milotti. Ta je deželna svetnikoma potrdil, da prefektura aktivno spremlja in skrbi za to odprto vprašanje in za druge vsebine, ki ta čas povzročajo težave slovenski manjšini v Italiji.

Milotti je Gabrovca in Kocijančiču povedal, da je prefekt še v četrtek popoldne, pred odhodom, nazadnje posredoval pri italijanskem finančnem ministrstvu, saj so se v tem tednu na ta račun poleg obeh deželnih svetnikov zglasili na prefekturi tudi zunanji minister RS, Generalna

IGOR GABROVCA

IGOR KOCIJANČIČ

konzulka RS, senatorka Tamara Blažina in obe krovni organizaciji. Prefektura, je naglasil šef kabineta, pozorno spremlja in stalno opozarja na to zadevo, tako kot aktivno spremlja problematiko reševanja problemov špertske dvojezične šole. Nazadnje je Millotti podčrtal dejstvo, da si tudi na tržaški prefekturi, kljub nestanovitnosti trenutnega stanja, še naprej prizadevajo, da bi ne glede na verjetno skorajšnjo zamenjavo vladne zasedbe vseeno prišlo do medministrskega delovnega omizja s

krovnima organizacijama za rešitev odprtih vprašanj slovenske manjšine v Italiji.

Deželna svetnika sta posredovala tudi pri predsedniku Dežele Furlanije-Juljske krajine Renzu Tondu in pri šefu kabineta deželne vlade dr. Bertuzziju, da bi slednja dobila zagotovilo od vladnih krogov, da bo pravna osnova oziroma popravek za »premik« zamrznjenih dveh in pol milijonov evrov dobil mesto v t.i. »veleamandmaju« italijanske vlade pri obravnavi zakona o stabilnosti.

Razpečevalec mamil ponovno v zaporu

Včeraj se je za zapahi ponovno znašel eden najbolj znanih predstavnikov tržaškega podzemlja.

Gre za 64-letnega Ennia Grattagliana, ki so ga preiskovalci mobilnega oddelka tržaške kvesture aretirali po nalogu tožilca Pietra Montroneja in bo moral v koronejskem zaporu sedeti osem mesecev. Gre za preostanek štiritletne zaporne kazni, na katero ga je tržaško sodišče obsodilo leta 2006. Kljub prvostopenjski obsodbi je Grattagliano nadaljeval z razpečevanjem prepovedanih drog, zato so ga bili na začetku leta 2011 ponovno aretirali. Obsodba na štiritletno kazen pa je sedaj kot omenjeno definitivna in možka bo moral preživeti osem mesecev za zapahi.

Možna prekinitve dobave elektrike

Družba AcegasAps obvešča, da zaradi nujnih vzdrževalnih del utegne priti do krajshe, največ tri minute trajajoče prekinitve dobave elektrike. Na območju Ul. Campanelle se to utegne zgoditi 14. in 21. novembra med 14. uro in 15.30, medtem ko bo 16. in 21. novembra v istem časovnem pasu prekinitve elektrike možna na območju Montebella, štadiona, Sv. Ane in Škednja. Podjetje vabi občane, naj se zaradi njihove varnosti obnašajo, kot da bi bile naprave vedno pod napetostjo.

Skoraj sočasno dve nesreči

Včeraj popoldne je v ulicah Ponziana in Orlandini skoraj sočasno prišlo do dveh nesreč, hvala Bogu brez hujših posledic. Nekaj pred 16. uro je do trka med avtomobilom znamke Ford Fiesta in mopedom prišlo na križišču med ulicama Gramsci in Ponziana. Voznica forda, ki je prihajala iz Ul. Gramsci, bi bila morala dati prednost mladi mopedistki, ki je prihajala od novega krožišča v Istrski ulici, a tega ni storila, verjetno moped ni videla prihajati (vidljivost večkrat zakrivajo nepravilno parkirani avtomobili). Tako je dekle končalo na tleh, moped pa je zaneslo več metrov naprej. Na prizorišču so prihitali reševalci službe 118 in agenti tržaške občinske policije. Poškodovano dekle so prepeljali v katinarsko bolnišnico (a brez siren). Skoraj sočasno je le malo bolj naprej, v Ul. Orlandini, prišlo še do ene nesreče, v kateri je vozilo povzilo pešca. Tudi v tem primeru so prišli agenti občinske policije in reševalci službe 118, ki so pešca prepeljali v katinarsko bolnišnico.

PROSEK - Tradicionalno praznovanje vaškega zavetnika

Sv. Martin v znamenju palindroma 11.11.'11

Po vaških ulicah številne stojnice in kmetijski sejem Okusi sv. Martina - Danes in jutri tržnica v Miljah

več fotografij na www.primorski.eu

Kljub močni burji in nižjim temperaturam je včeraj na Proseku vladalo prijetno razposajeno vzdušje

KROMA

Kombinacije številko so včasih očarljive in letošnje praznovanje sv. Martina je bilo s tega zornega kota res izjemno. Tudi najmanj vraževerni si niso mogli kaj, da ne bi z občudovanjem gledali na zaporedje števil, ki so se skrivale za včerajšnjim datumom: 11. 11. '11! Šlo je za neponovljiv palindrom: ne glede na to, v kateri smeri ga beremo, je bil včerajšnji datum sestavljen iz zaporedja samih enk. Zato ne čudi, da je letošnje praznovanje vaškega zavetnika na Proseku minilo tu-

Na voljo pa so bila tudi ročna dela in priložnostna darila ter najrazličnejši leseni predmeti, igrače, suha roba. In seveda tradicionalni lunapark.

Po osmicah, ki jih upravljajo požrtvovalni člani in simpatizerji Godbenega društva Prosek, FC Primorje in AŠD Kontovel, je dišalo po hrenu in pečenem pršutu, joti, klobasah in zelju, fanceljih z dušo. Tu se je med številnimi obiskovalci pod večer prikazal tudi domači župan Roberto Cosolini.

Člani Mladinskega krožka Prosek-Kontovel so si zamislili »Kuko party«. Prašičev na proseškem prazniku ne prodajajo več, zato pa so si mladi nadeli roznate majice, na katerih je nad štirinožnim »kukotom« kraljeval včerajšnji »zgodovinski« datum, pod njo pa napis Bu pučo! Prijetno je počilo v vaškem kulturnem domu, ko je sinoči nastopila glasbena skupina Spe-

cial Plate, razposajeno pa bo tudi noč, ko bosta mlade zabavala dj-ja.

Svetega Martina so se spomnili tudi s popoldansko mašo v domači cerkvi sv. Martina. V teh dneh pa ga proslavljajo tudi v Miljah: na glavnem Trgu Marconi bodo še danes in jutri številni proizvajalci z obeh strani nekdanje meje ponujali svoje proizvode, poskrbljeno pa bo tudi za glasbo, degustacije in izlete v bližnjo okolico. (pd)

di v znamenju tega naključja, ki ga je bilo kajpak treba zabeležiti s posebno zdravico: ne nazadnje je bil včeraj tudi praznik novega vina.

Na sedežu rajonskega sveta za zahodni Kras so se ob 11. uri in 11 minut zbrali občinski uslužbenci in rajonski svetniki, vodstvo Kmečke zveze, vinarji, predstavniki konzorcija Collio-Kras in politični predstavniki (pokrajinski odbornik za kmetijstvo Igor Dolenc, deželni svetnik Igor Gabrovec, predsednik pokrajinskega sveta Maurizio Vidali ...). Po krajših nagovorih predsednikov Kmečke zveze Franca Fabca in rajonskega sveta Roberta Cattaruzze, so prisotni nazdravili letošnji vinski letini, ki baje odlično obeta.

Sicer pa je bilo na Proseku včeraj, kljub močni burji in nizkim temperaturam, ves dan veselo. Vaške ulice so zasedli

ZDRAVSTVO - Priznanje za znanstvene raziskovalce

Paolo Gasparini dobitnik Nagrade veliki Hipokrat

Genetik na znanstveno-raziskovalnem inštitutu (IRCCS) Burlo Garofolo Paolo Gasparini je dobitnik letošnje Nagrade veliki Hipokrat. Nagrado, ki jo državno zdravstveno-znanstveno združenje Unamski podeljuje znanstvenim raziskovalcem, je v torek, 8. novembra, na slovesnosti v deželni palači na Velikem trgu izročil predsednik Dežele Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo.

Profesor Gasparini si je po mnenju žirije strokovnjakov nagrado zaslužil za svoje študije o odnosih med genomi, prehrano in zdravstvenimi posledicami. Nagrada veliki Hipokrat pa želi ovrednotiti italijanske raziskovalce, ki svoje dosežke tudi primerno predstavljajo širom po svetu. Gasparini je v torek občinstvu ponudil pravo lectio magistralis oz. predavanje o personalizirani medicini, se pravi o delu s posameznikom, kateremu se z uporabo različnih orodij (genotipizacija, računanje tveganja ...) določi verjetnosti, da bo zbolel, in bolezn, za katerimi bo lahko zbolel.

Sledila je okrogla miza o spletu, pravzaprav o koristnosti oziroma škodljivosti na spletu objavljenih podatkov pacientov.

pešci, ki so se nemoteno sprehajali med stojnicami z običajno sejmsko ponudbo: sladice, afriški obrtniški izdelki, torbice, rokavice, volneni klobuki in čepice, ki so glede na vremenske razmere šle posebno dobro v promet. Na B'lanču je potekal boljši sejem.

Na Kržadi so »gospodovale« stojnice Kmečke zveze in njena pobuda Okusi sv. Martina, v sklopu katere so domači kmetovalci ponujali svoje vino, olje, med, jabolka, sire, kraški pršut in kuhano vino, sladice in sokove. Ob pristni domači hrani in pijači je dišalo tudi po kraških zeliščih in cvetju, iz katerega so mlade roke pripravile mila, balzame in celo blazine.

Vabilo na kavo s knjigo v Ljubljano

Mladika, Založništvo tržaškega tiska in Tržaška knjigarna vabijo v sredo, 23. novembra, na tradicionalno kavo s knjigo, ki se bo ob priložnosti osrednjega slovenskega knjižnega sejma preselila v kavarno Maximarketa (Trg republike) v Ljubljani. Družabno-literarni dogodek, ki se bo začel ob 11. uri, bo namenjen pogovoru s Tatjano Kokalj in Jano Kolarič, avtoricama štiriročnega romana Zima z ognjenim šalom.

Prijatelje tradicionalnih kavic in ljubitelje knjig vabimo torej, da se nam pridružijo na tem dogodku v prestolnici slovenske knjige z organiziranim obiskom kavice in ogledom knjižnega sejma. Odhod avtobusa iz Trsta bo ob 8.30 (ob 9. uri z Opčin), odhod iz Ljubljane pa po dogovoru v popoldanskih urah.

Prijave sprejemamo v Tržaški knjigarni na Ulici sv. Franciška 20.

Trebušni ples v Kulturnem domu

Na odru tržaškega Kulturnega doma si bomo v **drevi ob 20. uri** lahko ogledali ritmični in senzualni nastop trebušnih plesalk. Na pobudo tržaške plesne skupine Il tempio della luna, ki jo vodi Yasmin Anubi, bo na odru zaživel izredni dogodek - Bellydance in Fusion Project, ki ga je podpisala Slovenka, mednarodno priznana koreografinja in plesalka klasičnega orientalskega in tribal fusion plesa Manca Pavli.

16 profesionalnih plesalk družbe Amaya Dance Company in dodatnih 24 članov kolektiva Amaya iz Estonije, Švedske, Bosne, Hrvaške, Italije in Slovenije bo občinstvu postreglo z dinamičnim, šarmantnim spektaklom, ki bo navdušil mlade in manj mlade.

Plesalke so v okviru turneje že nastopile na Poljskem in v Ukrajini, s Trsta pa se selijo še v Slovenijo in na Hrvaško. Vstopnice si lahko zagotovite od 19. ure pri blagajni Kulturnega doma.

Skupina 85 vabi v Istro

Tržaška Skupina 85, ki pogosto zahaja v Istro, prireja v nedeljo, 20. novembra, umetniško obarvan izlet s postanki v Hrastovljah (cerkev sv. Trojice), Labinu (spomenik Matiji Vlačiču) in Beramu (cerkev sv. Device). Predviden odhod je ob 8. uri s Trga Oberdan, »istrsko« kosilo ob 14.30, prihod v Trst okrog 20. ure. Vpisnina znaša 45 evrov, obvezne rezervacije do nedelje, 13. novembra, na št. 040 21 26 36 - 338 741 71 05 - 040 21 71 372.

Dobrodelni koledar italijanske policije

Tržaška kvestura obvešča, da je do 18. novembra mogoče naročiti koledar italijanske policije za leto 2012. Naročnine sprejema urad za odnose z javnostjo na kvesturi od ponedeljka do sobote od 9. do 12. ure, vse informacije pa posreduje tel. št. 040/3790502. Stenski koledar stane osem evrov, namizni šest, izkupiček pa bo namenjen ustanovi Unicef za podporo projektu proti otroški podhranjenosti v Kamerunu. Z izkupičkom prodaje letošnjih koledarjev so zbrali 170 tisoč evrov za projekt Unicefa za zdravstveno, psiho-socialno in šolsko oskrbo otrok v Bangladešu.

Komemoracija žrtev v Nasiriji

Na Trgu padlim v Nasiriji pri Ferdinandeu bo danes ob 9.45 komemoracija v spomin na vojaške in civilne žrtve v mednarodnih mirovnih misijah. Komemoracije se bo udeležil tržaški občinski odbornik za kulturo Andrea Mariani. Pri Pomorski postaji pa bo ob 11. uri komemoracija v spomin na mornarje, ki so izgubili življenje v morju. Občinsko upravo bo zastopala občinska odbornica šolstvo Antonella Grim.

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Rožmarin in roženkrout

Prikaz verskega življenja pri Sv. Ivanu

Knjigo je uredila Neva Zaghet s pomočjo Katje Pasarit

Ob urednici Nevi Zaghet je na predstavitvi spregovoril tudi avtor zgodovinskega uvoda Milan Pahor

KROMA

Po junijski predstavitvi v domačem, svetoivanskem okolju, so knjigo *Rožmarin in roženkrout - Versko življenje pri Sv. Ivanu od leta 1858 do 2010* v četrtek predstavili še v Tržaški knjigarni. Srečanje je uvedel 8-minutni kratkometražni film *Sprehod po Sv. Ivanu*, ki ga je posnel Pino Rudež. Z videokamero je sledil dijakom 3. razreda svetoivanske nižje srednje šole, ki so s profesorico Vilmo Purič odkrivali domačo okolico od večstopenjske šole na Vrdeli in liceja Slomšek do cerkve, društva Marij Kogoj, šolskih sester, rimskega vodovoda, Narodnega doma, KD Slavko Škamperle in Stadiona 1. maja, seveda ne da bi pri tem pozabili na svetoivanske književnike Marije Miot, Marice Nadlišek Bartol, Vladimirja Bartola, Josipa Kravosa, Eveline Umek in številnih drugih.

Knjigo je uredila Neva Zaghet s pomočjo Katje Pasarit, izdala pa sta jo društvo Marij Kogoj in založba Neothesis. Ob urednicah je v četrtek spregovoril tudi Milan Pahor, ki je poskrbel za uvodno zgodovinsko študijo. Iz prvotne ideje o drobni publikaciji, ki bi nadgradila knjigo o prosvetnem življenju pri Sv. Ivanu, je nepričakovano nastala koristna knjiga, ki je sad zanimanja, radovednosti in ljubezni do okolja, v katerem

živimo, je Pahor pohvalil triletno zbiranje in urejevanje gradiva avtoric. V ta zgodovinski okvir je Zaghetova vpela sliko o verskem življenju, pa tudi o vzporedni narodni, kulturni in politični duši mestnega zaselka, ki je bil ena izmed pomembnejših zibelk slovenskega življa v Trstu.

Publikacija zaobjema 150-letno zgodovino verskega življenja svetoivanskih Slovencev skozi čas, od duhovnikov, pevskih zborov in Marijine družbe pa do dramske skupine in skavtov ter številnih podatkov o likih, ki so bili in ostajajo karakteristični za Sv. Ivan. Krajši članki predstavljajo na poljuden, a vendar znanstveno utemeljen način izsek bogatega delovanja. Najboljši del knjige je po mnenju Neve Zaghet tisti, v katerem so zabeleženi pogovori z domačini, živimi spomeniki. »Sama sem začutila, da je snov, ki jo raziskujem, zadihala, da Sv. Ivan diha. Pogovor s temi ljudmi je bogastvo, brez njih bi bilo vedenje osiromašeno.«

Urednici sta poudarili neprecenljiv pomen Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici, kjer sta v tesnih prostorih naleteli na ogromno dragocenega gradiva, ki odpira neomejena področja raziskovanja. (sas)

SODELOVANJE Znanstveni park in reška univerza

Predstavniki Znanstvenega parka na Padričah in Univerze na Reki so v torek v Opatiji podpisali spomenico, na podlagi katere se bo razvilo sodelovanje med ustanovama na področju visokošolskega izobraževanja in prenosa tehnologij na področju pomorske ekonomije. Sodelovanje se bo razvilo na več ravneh: na področju izobraževanja bo tako prišlo do izmenjave izvedencev v prenosu tehnologij, pridobivanja podiplomskih izkušenj usposabljanja in doktorskih študij o prometu in tehnologijah prevoza. Poleg tega bodo stekli tudi skupni raziskovalni in razvojni projekti na področju logistike in transporta s ciljem ustanavljati meddeželne podjetniške grozde. Cilj obeh ustanov je tudi razvijanje inovativnih proizvodov in novih procesov ter pridobivanje novih tehnologij in znanja. Prav tako se bosta skupaj prijavljali na razpise za evropske in mednarodne projekte na področju pristanišč, navtike in logistike, prirejal pa bosta tudi posvete in delavnice. V torek podpisana spomenica, piše v sporočilu za javnost, predstavlja naravno nadaljevanje evropskega projekta STARNETregio, s pomočjo katerega so ugotovili potrebe po raziskovanju, tehnološkem razvoju in inovacijah v pomorstvu, ki so jih izrazile Furlanija Julijska krajina, Slovenija in hrvaška Primorsko-goranska županija.

ČARBOLA - V nedeljo, 27. novembra Sejem rabljenih vinilk, CD-jev in DVD-jev

V Trst se tudi letos vrača sejem rabljenih vinilk, CD-jev in DVD-jev, dogodek pa že 10. leto zapovrstvo organizira kulturno združenje Musica Libera z gmotno podporo Dežele FJK, Občine Trst in Fundacije CRTrieste. Boljši sejem z mednarodno udeležbo se bo odvijal v nedeljo, 27. novembra, v športni dvorani na Čarboli, in sicer med 10. in 19. uro, dva dni prej pa bo kot spremljevalni dogodek na sporedu koncert rock skupine Yes, ki se v Trst vrača po 13-tih letih.

Pobudo so podrobneje predstavili na četrtkovi novinarski konferenci, na kateri je bilo slišati, da bo bera sejma letos zelo bogata, za vstopnice pa bo treba odšteti 4 evre. Predsednik združenja Musica Libera Davide Casali je povedal, da njihova prirediteljska letna v Trst privabi ljubitelje glasbe z vseh koncev Evrope. Med razstavljalci bodo poleg glasbenih "fanatikov" iz Italije, tudi tisti iz Slovenije, Švice, Nemčije, z Madžarske in Hrvaške. Okrog 70 razstavljalcev se bo v Trstu predstavljalo z redkimi CD-ji in vinilkami, ki jih je mogoče dobiti le pri zvestih zbirateljih, poleg glasbenih posnetkov pa bodo obiskovalci lahko kupovali tudi posterje, majice, revije in druge predmete, s katerimi bo mogoče obogatiti domačo zbirko glasbenih predmetov. Kar se tiče CD-jev in vinilk, je treba poudariti, da bodo zastopani vsi glasbeni žanri: od rocka, punka in funky glasbe, do jazz,

metal in disco glasbe, poskrbljeno pa bo tudi za ljubitelje elektronskih zvokov. Sejmsko dogajanje bodo zapolnili tudi zbiratelji, ki razpolagajo s prvimi singli Lucia Battistija, na svoj račun pa bodo prišli tudi tisti, ki radi prisluhnejo prvim skladbam legendarne Mine. V središču 10. izvedbe sejma rabljenih CD-jev, vinilk in DVD-jev bo tudi glasbena produkcija Fabrizia De Andréja, še posebej komadi, ki jih je ta glasbenik izdal v zadnjih tridesetih letih. Naj kot zanimivost povemo, da se vrednost De Andréjevega albuma, na katerem so prvi posnetki iz leta 1981, vrti okrog tri tisoč evrov. Na sejmu pa bo mogoče dobiti še druge albume z majhno naklado tega kantavtorja.

Spremljevalni dogodek boljšega sejma CD-jev in vinilk pa bo, kot rečeno, koncert skupine Yes, ki bo v športni dvorani na Čarboli nastopil v petek, 25. novembra, in sicer ob 21. uri. Skupina Yes sodi med najbolj uspešne izvajalce progresivnega rocka, ki je svoje zvezdne trenutke doživela v sredini 70-tih, ko je ta žanr doživljal svoje najbolj razburljivo kreativno obdobje. Zasedba Yes je svojo evropsko turnejo začela v začetku novembra, v Italiji pa se bodo ustavili le v dveh mestih. Za vse tiste, ki bi si radi ogledali koncert te zasedbe, naj povemo, da je podrobnejše informacije mogoče dobiti na e-naslovu info@musicilibera.it, vstopnice pa pri prodajnem okencu Ticket Point. (sč)

TFS STU LEDI vabi

v občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu

NA VEČERA

Čez tri gore, čez tri dole...

Danes, 12. novembra, ob 20.30

Pevski večer

Sodelujejo:

Mešani pevski zbor HRAS
iz Doberdoba
dirigent Hilarij Lavrenčič

Mešani pevski zbor VOCI DI PARMA
iz Parme
dirigent Alessandro Remigio

Ženska pevka skupina STU LEDI
umetniški vodja Katja Lavrenčič

Jutri, 13. novembra, ob 17.00

Folklor s plesom in glasbo

Sodelujejo:

Otroška folklorna skupina
nemške manjšine v Karniji
IS GULDANA PEARL (Zlati medvedek)
iz Timaua

Folklorna skupina KTD MOŠČANCI
iz Moščancev (Prekmurje)

Istrska glasbena skupina VRUJA

Tržaška folklorna skupina STU LEDI

Vljudno vabljeni!

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 12. novembra 2011

EMIL

Sonce vzide ob 6.59 in zatone ob 16.38
- Dolžina dneva 9.39 - Luna vzide ob 17.35 in zatone ob 8.32

Jutri, NEDELJA, 13. novembra 2011

STANISLAV

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,9 stopinje C, zračni tlak 1021,1 mb raste, vlaga 60-odstotna, veter 33 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja s sunki do 75 km na uro, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 15,9 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 12. novembra 2011

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Oberdan 2 (040 364928), Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 (040 54393), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Baiamonti 50 (040 812325).

www.farmacitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Il Re Leone 3D«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Pina«.

CINECITY - 11.00 »I Puffi«; 14.35, 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Disney's - Il Re Leone 3D«; 15.30 »Le avventure di Tin Tin - Il segreto dell'unicorno«; 17.40, 20.00 »La peggior settimana della mia vita«; 15.20, 17.40, 20.00, 22.10 »I soliti idioti«; 22.00 »Warrior«; 15.15, 17.35, 19.55, 22.15 »Immortals 3D«.

FELLINI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »This must be the place«.

SKD Igo Gruden

vabi na

otvoritev razstave
v kavarni Gruden v Nabrežini

Pierino Noacco

BARVE NAŠIH REK

danes, 12. novembra 2011
ob 18. uri

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.50, 17.20, 18.55 20.30, 22.15 »Il cuore grande delle ragazze«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Lezioni di cioccolato 2«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.50, 17.20, 18.55, 20.30, 22.15 »La peggior settimana della mia vita«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.10 »En dan«; 19.20 »Johnny English 2«; 21.20, 23.40 »Moriska elita«; 16.50, 19.00, 21.10, 23.20 »Nesmrtini 3D«; 16.40 »Oskrbnik«; 18.40, 20.30, 22.20 »Stanje šoka«.

KOPER - PLANET TUŠ 11.00, 13.00, 15.00, 17.00 »Winx club 3D (sinhro.)«; 21.30, 23.59 »Trije mušketirji 3D«; 12.40, 14.40, 17.05 »Winx club (sinhro.)«; 14.05, 16.35 »Footloose«; 13.35, 18.25 »Jeklena moč«; 11.20, 13.40, 16.05, 18.20, 20.40, 23.00 »Oropaj bogataša«; 11.30, 16.20, 19.00 »Tin Tin 3D«; 11.45, 19.10, 21.25, 23.45 »Trgovci s časom«; 14.00, 18.50, 21.10, 23.30 »Nesmrtini 3D«; 21.00, 23.20 »Stvor«; 19.05, 21.15, 23.25 »Stanje šoka«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »I soliti idioti«; Dvorana 2: 15.30, 17.10 »Le avventure di Tin Tin: Il segreto dell'unicorno«; 20.00, 22.15 »Warrior«; Dvorana 3: 16.15, 20.15 »Immortals 3D«; 18.15, 22.15 »Immortals«; Dvorana 4: 16.30, 18.10 »Johnny English - La rinascita«; 18.50, 20.30, 22.15 »Bar sport«.

SUPER - 15.20 »I Puffi«; 17.00, 20.40, 22.15 »L'amore all'improvviso«; 18.40 »Una separazione«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.00, 22.10 »I soliti idioti«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.10 »Immortals 3D (dig.)«; Dvorana 3: 16.45, 18.30, 20.30, 22.15 »Il Re Leone 3D (dig.)«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Lezioni di cioccolato 2«; Dvorana 5: 17.40, 20.10 »Il cuore grande delle ragazze«; 22.00 »La peggior settimana della mia vita«.

Izleti

LETNIK 1950 iz dolinske občine pozor! Obljuba dela dolg. V soboto, 19. novembra, skupinski avtobusni izlet v Goriška Brda in Dobrovo. Vpisovanje na tel. št. 338-7824792 (Sergio) in 333-1157815 (Ladi).

SPDT vabi člane in prijatelje, da se udeležijo v soboto, 19. novembra, tradicionalnega spominskega pohoda na Volnik. Zbirališče v Zagradcu ob 14. uri.

KRUT - zaključuje se vpisovanje za izlet 10. in 11. decembra na božične sejme v evropsko mesto Milan. Informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

Obvestila

TAI CHI CHUAN - vežbanje v starodavnih in cenjeni večini z vajami za telo in dušo: sprostitve mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 v večnamenskem središču Mitja Čuk, Repentabska 66. Info na tel. 040-212289, info@skladmc.org.

PILATES - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da bo od slej vadba ob petkih potekala od 19.15 do 21.15.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. Danes, 12. novembra, od 16. do 21. ure; nedelja, 13. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2012. Informacije: 347-5292058, www.skbrdina.org.

SOCIALNO SKRBSTVO občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga La Quercia, organizirata za otroke bivajoče v treh občinah, danes, 12. novembra, tri »Jesenske delavnice« in sicer v Brišičkih št. 77 v prostorih Krd Doma Brišički, od 9.30 do 12.30 za otroke, ki obiskujejo vrtnice; od 15. do 18. ure za osnovnošolce, ter v Naselju Sv. Mavra 124 v Sesljanu, od 15. do 18. ure za osnovnošolce. Prost vstop.

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se v nedeljo, 13. novembra, udeležijo sprehoda v Župdnico, kjer si bomo ogledali območje na katerem padriška Gozdna zadruga izvaja pašo. Če bomo imeli srečo bomo videli tudi telička, ki so mu Padričarji dali ime »Trebčenc«, ker se je skotil prav v Župdnici. Zbirališče Pred cerkvijo ob 9.00.

MLADINSKI KROŽEK DOLINA vabi na Martinovanje v nedeljo, 13. novembra, ob 18.30 v prostorih Mladinskega krožka. Večer bodo obogatili MoPZ Valentin Vodnik iz Doline in dijaki geometrske smeri DTTZG Žiga Zois iz Trsta z veseloigro »Kam so izginili sendviči z mortadelo?«. Slovensna sv. maša bo ob 11. uri v cerkvi sv. Martina na Breah. Vabljeni.

SK DEVIN prireja »Smučarski sejem« v Domu Železničarskih delavcev - Nabrežina postaja, ki se bo odvijal od 13. novembra: sobote in nedelje od 10.00 do 19.30, ob delavnikih od 16.00 do 19.30.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

SHELL: Drevored Sanzio

ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

TAMOIL: Miramarski drevored 233/1

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin - Državna cesta. 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Trg Valmaura, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

STRANKA SSK sekcija Škedenj, Kolonkovec in Sv. Sergij priredi v nedeljo, 13. novembra, ob 11.30 v prostorih doma Jakoba Ukmarja v Ul. Soncini 112, sekcijski kongres. Toplo vabljeni člani, somišljeniki in prijatelji!

KRAŠKA PODRUŽNICA DRUŠTVA ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA prireja v sodelovanju s Klubom Kraški dren in Društvom diabetikov Sežana 17. tradicionalno prireditev »Z razumom, pesmijo in plesom za zdrava srca Krasa«, ki je posvečena svetovnemu dnevu srca in bo potekala v ponedeljek, 14. novembra, s pričetkom ob 18. uri v Kosovelovem domu v Sežani. V predverju Kosovelovega doma bodo od 15.00 do 17.30 izvajali brezplačne meritve krvnega tlaka, pulza, kisika v periferni krvi, sladkorja in holesterola s svetovanjem.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo občinski popisni urad (anagrafski urad) odprt javnosti za izročitev popisnih pol od ponedeljka, 14. do petka, 18. novembra, od 8.30 do 12.15 ter od 14.30 do 16.45 ter v soboto, 19. novembra, od 8.30 do 12.00. Tel.: 040-8329220.

AKCIJE IN RE-AKCIJE - v torek, 15. novembra, bo v prostorih kulturnega društva »Le Vie del Blu« v Ul. Sv. Frančiška 15, predstavitev srečanj o dinamikah v partnerskih zvezah in spolnosti namenjenih tako parom kot posameznikom. Srečanja bodo potekala 22. in 29. novembra ter 6. decembra. Vodila jih bosta psihologa in psihoterapevta dr. Nada Berce' in dr. Iztok Spetič.

DEVINSKO-NABREŽINSKA SEKCIJA Slovenske skupnosti vabi člane, somišljenike in prijatelje na sekcijski kongres stranke, ki bo v torek, 15. novembra, ob 20. uri na sedežu slovenskih pevskih zborov v Devinu.

TPPZ P.TOMAZIČ obvešča, da bosta redni pevski vaji na sedežu na Padričah v torek, 15., in v petek, 18. novembra, ob 20.45. V nedeljo, 20. novembra, ob 17. uri, bo nastop v KD na Colu.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure: 16. novembra: »Tiskanje s krompirjem« in »Risanje v reljefu«. Informacije na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

PSIHOLOGIJA V KAVARNI: nova pobuda društva »Psicoattività« namenjena širši javnosti. V sredo, 16. novembra, ob 18. uri bo v Kavarni San Marco v Trstu (Ul. Battisti 18) dr. Susanna Pertot, psihologinja in psihoterapevka, predavala na temo »Usvajanje več jezikov v otroštvu: v kolikih jezikih se lahko igramo, smejemo, sanjamo, učimo in naučimo?« Več informacij o dogodku na spletni strani www.psicoattivita.it.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO Trst-Gorica-Videm obvešča, da poteka tečaj večkodnih besedil, ki ga vodi dr. Sonja Starc z Univerze na Primorskem. Naslednji srečanja bosta v sredo, 16. in v sredo, 23. novembra, od 16. do 18. ure v Narodnem domu (Ul. Filzi). Za morebitna pojasnila tel. 349-6141774 (Neva).

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi v četrtek, 17. novembra, ob 20. uri na 2. predavanje iz ciklusa o vzgoji v družini in družbi z naslovom »Dvojezični otrok - priročnik za starše in vzgojitelje«. O prednostih oz. problemih večjezične vzgoje in vključevanja otrok iz mešanih družin v slovenske šole bo (tudi v italijansčini) govorila dr. Suzana Pertot.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju v petek, 18. novembra, ob 17. uri na srečanje - Delavnico z Marijo Merljak. Tema večera: Kosti, revma, putika, osteoporoz, itd.

KROŽEK AUSER za kraško območje vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 19. novembra, s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro ferroviario« v Nabrežini.

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN IN ŠZ SLOGA vabita člane in prijatelje v soboto, 19. novembra, na martinovanje in krajši pohod. Zbirališče za pohodnike pri cerkvi v Štivanu ob 14. uri, za ostale pa ob 17.00 na osmici v Jamljah. Za informacije in prijave tel. št. 040-200782 - Frančko ali 040-226283 - Viktor.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE tržaške federacije vabi tovariše in simpatizerje v soboto, 19. novembra, na sedež v Ul. Tarabocchia 3, ob 17.30 uri na 8. kongres stranke.

PLES HIP HOP: Mladinski krožek Dolina prireja tečaj modernega plesa za otroke od 4. leta dalje v prostorih Mladinskega krožka. Informacije na tel. št.: 333-1109675 ali 328-5761251.

PRIMORCI BEREMO 2011 - do 20. novembra bodo v Narodni in študijski knjižnici na razpolago knjige za letošnjo izvedbo pobude. Podrobnejše informacije prejmete v knjižnici (ponedeljek-petek, 9.00-17.00, tel. 040-635629, bibslo@spin.it).

JUS OPČINE obvešča člane in bivajoče na Opčinah, da bo sprejemanje prošnje za letošnjo sečnjo vsak torek do 22. novembra, od 18.30 do 19.30 na upravnem sedežu v Proseški ulici 71.

OBČINA REPENTABOR obvešča, da zbira gradivo za občinski časopis, ki bo izšel v decembru. Razne dopise, članke, fotografije i.p. lahko predstavite v občinskem tajnistvu do 25. novembra.

SKD LONJER-KATINARA organizira »Delavnice o sanjah«. Za Gestalt psihoterapijo so sanje pot, ki pelje v globljo ozaveščenost. Preko vodene dramatizacije v skupini bodo udeleženci lahko odkrili nekaj več o sebi in o dinamikah, ki jih vodijo v vsakdanjem življenju. Delavnice bo vodil psiholog in psihoterapevt dr. Iztok Spetič in bodo potekale ob petkih (25. novembra, 2. in 9. decembra) od 18. do 20. ure v prostorih ŠKC v Lonjerju. Prijave in informacije na tel. št. 366-3625523 ali iztok.spetic@tin.it.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča kulturna in športna združenja, društva in krožke, ki imajo sedež v Občini, ter tiste, ki delujejo v prid krajevnega prebivalstva, da lahko predložijo prošnjo za izreden prispevek za leto 2012 na kulturnem in športnem področju. Prošnje, opremljene s predvideno dokumentacijo, je treba predložiti do srede, 30. novembra. Info v Uradu za kulturo, šport in prosti čas, Nabrežina 102, tel. 040-2017370.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina bo zaključila uspešno delovno leto z večerjo, ki bo v petek, 2. decembra, v restavraciji na gradu Sv. Justa. Vabljeni vsi člani, njihove družine in prijatelji. Informacije in prijave na spletni strani: www.onav.it, tel. št.334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

SLORI - Slovenski raziskovalni inštitut objavlja dva nova razpisa za spodbujanje študentov, ki izhajajo iz slovenske skupnosti v videmski pokrajini, k študijskemu izpopolnjevanju in raziskovalnemu delu. Rok obeh razpisov zapade 5. decembra. Razpisni pogoji in prijavna dokumentacija so dostopni na www.slori.org.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

IVAN PERNARČIČ ima v Vižovljah odprto osmico. Tel. št.: 040-291498.

MARIO PAHOR je odprl osmico v Jamljah. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek. Tel. 0481-419956.

OSMICO je odprl Renzo Tavčar, Repen št. 42.

PRI DEVINŠČINI ima ob priliki Sv. Martina odprto osmico ŠD Kontovel. Vabljeni.

Prireditve

SKD IGO GRUDEN vabi na otvoritev razstave v Kavarni Gruden »Pierino Noacco - Barve naših rek« danes, 12. novembra, ob 18. uri.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE vabi člane in prijatelje na družabno srečanje »50. prazniku naproti...« ob ogledu video posnetkov s preteklih izvedb Praznika česenj - danes, 12. novembra, ob 20.30 »Pevski večer«. Sodelujejo: MPZ Hrast iz Doberdoba (dir. H. Lavrenčič), MPZ Voci di Parma iz Parme (dir. A. Remigio), ŽPS Stu ledi, umetni. vodja K. Lavrenčič. V nedeljo, 13. novembra,

ob 17. uri »Folklor s plesom in glasbo«. Sodelujejo: otroška folklorna skupina nemške manjšine v Karniji »Is guldana pearl«, folklorna skupina »KTD Moščanci« iz Moščancev, istrska glasbena skupina »Vruja« in tržaška folklorna skupina »Stu ledi«.

SKD IGO GRUDEN vabi na koncert vokalne in instrumentalne skupine »Katticor« v nedeljo, 13. novembra, ob 18. uri, Kulturni dom v Nabrežini; sodeluje Mladinski pevski zbor Igo Gruden. Vabljeni.

SKD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi v nedeljo, 13. novembra, ob 17. uri na ogled igrice osnovnošolske skupine SDD Jaka Štoka (Prosek-Kontovel) »Čiren čaj in juha, kokos pokos, kvak kvak«. Avtor Feri Lainšček, režija Nicole Starc.

V BAMBIČEVI GALERII na Opčinah je do 13. novembra na ogled likovna razstava Anice Pahor »Sledi življenja«. Urnik: ponedeljek - petek: od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV, Knjižnica Dušana Černeta in založba Mladika vabijo v ponedeljek, 14. novembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu na večer »Pisatelj Rebula v italijansčini« ob izidu dveh knjig Alojza Rebule v italijanskem prevodu. Ob prirediteljih bodo spregovorili Marija Pirjevec, Božo Rustja, pisatelj Alojz Rebula in prevajalka Martina Clerici. Zapela bo vokalna skupina Glasbene šole Vinca Vodopivca iz Ajdovščine pod vodstvom Jerice Rudolf. Začetek ob 20.30.

FORUM NOVA ZNAMENJA vabi na predstavitev knjige dr. Slađane Mihajlovič »Politično vodenje za nove generacije«, ki bo v ponedeljek, 14. novembra, ob 17.30 v dvorani Tessitori v Trstu (Trg Oberdan 5). Pogovor z avtorico bo vodil časnikar Andrej Černic. Srečanje bo sklenil deželni svetnik Igor Gabrovec.

MOSP IN SLOVENSKI KULTURNI KLUB razpisujeta literarni, likovni in fotografski natečaj za mlade od 14. do 25. leta starosti. Tema in tehnika sta prosti, kot vodilo pa ponujata verzetošnjega Prešernovega nagrajenca, Miroslava Košute: »Kaj pa jadra šepetajo, kadar veter jih napaenja? Srečna so, da se začena nova pot.« Prispevki morajo biti opremljeni s psevdonimom, podatki pa priloženi v zapечатni kuverti in izročeni ali poslani na Skk-MOSP - Natečaj, Ul. Donizetti št. 3 (TS), do ponedeljka, 14. novembra.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi v torek, 15. novembra, ob 20. uri na popotopis Katje Kjuder »Kurdistan, po deželi prepovedanega naroda«. S slikami in pripovedovanjem bo občinstvo spoznalo deželo, ki je po svetu večinom poznana le po vojnah in kršenju človekovih pravic, a v resnici ponuja obiskovalcu tudi lepe stvari: pisano naravo, bogato arheološko dediščino in najpomembnejše: gostoljubje.

ZTT, Mladika in Tržaška knjigarna vabijo v sredo, 16. novembra, ob 10. uri na tradicionalno »Kavo s knjigo« v Tržaški knjigarni. Gast tokratnega srečanja bo Dušan Jakomin, ki je pred kratkim uredil knjigo »Pet stebrov: Slomšek, Kosec, Trinko, Kralj, Ukmar«.

SKD PRIMOREC v sodelovanju z ZSKD vas vljudno vabi na odprtje razstave ob obletnici podpisa Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah (New York, 20.11.1989) »Mario Magajna: Barve otroštva v črnobelem« v petek, 18. novembra, ob 20.30, v Trebčah - Hiška u?d Ljenčkice. Razstavo bo predstavila etnologinja in kustosinja razstave Martina Repinc, cenjeno publiko pa bo pozdravil MPZ Krasje, dir. Petra Grassi. Ogled razstave bo možen tudi v soboto, 19. in v nedeljo, 20. novembra, od 16. do 18. ure.

CELOVEČERNI KONCERT ljubljanskih veteranov (dir. Alojz Zupan) v organizaciji KD Skala pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih kulturnih društev bo v soboto, 19. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu Skala v Gropadi.

KUBA, otok revolucije, cigar, glasbe in ruma - potpisno predavanje Sonie Covolo bo v soboto, 19. novembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

SKD TABOR, V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH: 19. novembra, ob 20. uri Martinov večer MoPZ Tabor z gosti; 20. novembra, ob 18. uri Openska

Poslovni oglasi

ŽELITE SHUJŠATI ALI MORDA POTREBUJETE PREHRANSKI NASVET? Posvetujte se s specialistko klinične dietetike, ki bo z vami izdelala individualni načrt prehranjevanja in vas spremljala do željenih rezultatov!

Rezervirajte si termin:
00386-(0)40-232 740.

glasbena srečanja - madžarski trobilni kvintet In media brass quintet.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju v soboto, 19. novembra, ob 17. uri na ogled igrice »Čiren čaj in juha, kokos pokos, kvak kvak« v izvedbi osnovnošolske skupine SDD Jaka Štoka.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na prireditev »Moda iz baula«, posvečeno Aleksandrinkam. Nastopajo dramska skupina Društva žena iz Prvačine ter duo Janko in Valentina Zorn s pevko Lauro Budal. Prireditev bo v nedeljo, 20. novembra, ob 18. uri v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli 29). Poskrbljeno je tudi za prevoz izpred rojanske cerkve četrte ure pred prireditvijo.

SKD VESNA priredi v nedeljo, 20. novembra, Od Medane do Klanca. Sprehod po Križu z Miroslavom Košuto. Sodelujejo recitatorji, začetek ob 14.30 na Placu pri pesnikovi rojstni hiši. V primeru slabega vremena bo prireditev v domu Alberta Sirka ob 15. uri. Toplo vabljeni!

MLADIKA, ZTT in Tržaška knjigarna vabijo na »Kavo s knjigo... na knjižnem sejmu« v Ljubljano v sredo, 23. novembra, ob 11. uri. Prijave za organizirani obisk sprejema Tržaška knjigarna v Ul. sv. Frančiška 20.

Mali oglasi

25-LETNI FANT išče delo kot polagalec marmorja. Tel. št.: 338-4966680.

37-LETNI FANT z večletnimi izkušnjami kot skladiščnik v tovarni išče resno zaposlitev. Tel. 328-1740877 ali 040-200882.

ODDAJAMO V NAJEM opremljeno stanovanje, 75 kv.m, v zasebni hiši nad Trstom, v mirnem okolju in z lepim razgledom na morje; tel. 0481-413084, 333-1811661 v dopoldanskih urah.

PRODAM AVTOSEDEŽ - lupinico chicco avto-fix, s podnožjem za pritrditve na sedež, snemljivo strehico in podlogo za novorojenčka, v odličnem stanju. Tel. št.: 338-2105138.

PRODAM štiri aluminijasta platišča za avto land rover discovery; tel. 328-4650354.

UGODNO PRODAMO dvodružinsko hišo (170 kv.m stanovanja) novogradnjo v neposredni bližini Kopra; tel. 0481-413084, 333-1811661 v dopoldanskih urah.

Prispevki

Ob 10. obletnici smrti dragega Mariote Košute z ljubeznjivo darujejo žena Liana ter sinova Maurizio in Fabio 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na drago Nevo Lah Lukeš daruje Danica Colja 20,00 evrov za ŽePZ Ivan Grbec iz Škedenja.

V spomin na Nardota darujeta Sonja in Olga 40,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Trebčah.

V spomin na Angela Blažino darujejo Maria Sardo 20,00 evrov za FC Primorje.

V spomin na Angela Blažino darujeta Ida in Drago Purič 30,00 evrov za FC Primorje.

V spomin na Danico Simoneta darujejo Ivanka, Adam in Jasna z družinami 200,00 evrov za MoPZ RZ.

V spomin na Alenko, Nevo in Edija darujejo soletniki občin Devin-Nabrežina in Zgonik, zbrani na družabni večerji, 200,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Ob 1. obletnici smrti našega dragega Paolota darujejo svojci 50,00 evrov za godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na Drago Purič vd. Peric darujejo sestra Olga, Aldo, Graziella, Gabriele in Eleonora 50,00 evrov za godbeno društvo Nabrežina.

Ob 1. obletnici smrti našega dragega Paolota darujejo svojci 50,00 evrov za MePZ Igo Gruden.

OPČINE - V prostorih ZKB razstava numizmatičnega društva Janeza Vajkarda Valvasorja

Slovenska zgodba o uspehu ima tudi svojo denarno razsežnost

Pregled denarnega osamosvajanja Slovenije - Na ogled dinarji, lipe, tolarski boni ter tolarski bankovci in kovanci

Slika levo: marsikdo se še spominja tolarskih bonov, ki so prišli v obtok leta 1991. Slika desno: na razstavi so na ogled tudi priložnostni tolarski zlatniki

KROMA

Osamosvojitve Slovenije pred dvajsetimi leti in prehojena pot mlade države, ki je v pičlih dveh desetletjih izbojevala osamosvojitveno vojno, dosegla mednarodno priznanje, postala članica OZN, leta 2004 pa članica Evropske unije, leta 2007 vstopila v schengensko območje, leta 2008 pa šest mesecev tudi vodila EU, je nedvomno zgodba o uspehu. Del te zgodbe je tudi denarna osamosvojitve s kratko, a uspešno potjo slovenskega tolarja do prevzema skupne evropske valute evra.

Pripadniki današnje srednje generacije, ki so ob koncu 80. in v začetku 90. let prejšnjega stoletja sledili dogajanju v Sloveniji oz. ga doživljali v prvi osebi, verjetno ne bodo mogli pozabiti tistih prvih bonov z upodobitvijo Triglava in knežjega kamna, ki so oktobra leta 1991 nadomestili dotedanje jugoslovanske dinarje, leto pozneje pa so prišli v obtok tolarski bankovci s podobami velikanov sloven-

ske kulture in znanosti (Prešerna, Gallusa, Plečnika, Trubarja, Cankarja, Valvasorja, Vege, Jakopiča in Ivane Kobilica), leta 1993 pa kovanci. Malo bolj v pozabo pa je verjetno šlo dejstvo, da je pred vsem omenjenim konec 80. let prejšnjega stoletja danes že pokojni vizionarski ekonomist Bogdan Oblak-Hamurabi osnoval projekt slovenskega denarja, t.i. lipe, ki je celo postala plačilno sredstvo v nekaterih trgovinah, nekateri časopisi pa so objavljali njen tečaj. Hamurabi je po osamosvojitvi tudi ponudil v odkup svoj projekt Republiki Sloveniji, ki pa se je odločila za drugačno valuto.

Zgodovina denarne osamosvojitve Slovenije od opustitve dinarja do prevzema evra je zdaj prikazana v okviru majhne, a prikupne razstave, ki si jo je mogoče ogledati v pritličju sedeža Zadrufne kraške banke na Opčinah, pripravilo pa jo je Slovensko zamejsko numizmatično društvo Janeza Vajkarda Valvasorja, ki je

s tem na poseben način hotelo obeležiti dvajsetletnico slovenske osamosvojitve.

V prostorih, kjer se drugače nahajajo bančna okenca, so postavili šest vitrin, v katerih so na ogled primerki valut, ki so bile prisotne v Sloveniji od leta 1991 do danes. Pregled se začne z jugoslovanskimi dinarji: dinar je bil namreč do uvedbe tolarja valuta, ki so jo uporabljali v Sloveniji, vendar pa je zaradi ogromne inflacije zgubljal na vrednosti. Tako so v vitrinah našli prostor predvsem dinarski bankovci iz zadnjega obdobja, katerim so stalno brisali ničle. Zabeležen je tudi prvi poskus slovenskega denarja s faksimili bankovcev in kovanci že omenjene Hamurabijeve lipe, nakar si obiskovalec lahko ogleda zgodovinske tolarske bone s Triglavom in knežjim kamnom, ki so v obdobju osamosvajanja nadomestili dinarje. Šlo je le za papirnate bone v vrednosti 1, 2, 5, 10, 50, 100, 200, 500 in 1000 tolarjev, leta 1992 je prišel v obtok še bon

za 5000 tolarjev, istega leta pa so prišli v obtok še prvi pravi tolarski bankovci, najprej tisti po 100, 500 in 1000 tolarjev, nato v naslednjih letih (do leta 1995) pa še tisti po 10, 20, 200, 50, 5000 in 10000 tolarjev. Leta 1993 pa so iz slovaških in madžarskih kovnic prišli še tolarski obtočni kovanci z upodobitvijo za naše kraje značilnih živali, kot so človeška ribica, sova, čebela, postrvi, lastovka, kozorog, konj, štorčja in bik.

Banka Slovenije pa ni izdala samo obtočnih kovancev, ampak tudi priložnostne zlatnike in srebrnike, ki jih je nakovala Zlatarna Celje. Gre med drugim za edine kovance, ki nosijo letnico 1991, doslej pa so jih izdali ob 23. dogodkih. Tudi izbor teh kovancev je na ogled v prostorih ZKB, tako da celotna razstava daje gledalcu sicer majhen, a izčrpen vpogled v dvajsetletno denarno zgodovino samostojne Slovenije.

Ivan Žerjal

PROSEK - Ob prazniku sv. Martina razstava mladih likovnic v Kulturnem domu

Moč ženske ustvarjalnosti

Na razstavi *Re nudo* so na ogled dela Taddee Druscovich, Elene Guglielmotti, Emme Maline Marinelli, Neže Milič, Sare Munič in Genny Stocco

Med spremljevalnimi pobudami ob prazniku sv. Martina na Proseku je domiselna razstava šestih mladih in obetavnih likovnic iz naše dežele, ki je bila sprva na ogled v prostorih Kulturnega doma, nato premeščena na dvorišče rajonskega sveta, da bi spremljala pokušnjo vin. Naslov razstave *Re nudo* se sklicuje na Andersenovo pravljico Cesarjeva nova oblačila in nam skozi oči mladih slikark ponuja različne poglede na izbrano tematiko. Mlade študentke, od katerih so nekatere že diplomirale, druge nadaljujejo specialistični študij, nekaj pa se jih pripravlja na zagovor diplome, so vsestransko angažirane, gojijo različna zanimanja, predvsem jim je do tega, da se srečujejo in soočajo. Ponuja se nam dragocena priložnost, da prisluhnemo njihovim likovnim namigom in občutim njihovo vitalnost, ustvarjalno avtonomijo in pristnost.

Izbrani naslov nas preko metafor pravljice privabi v brezčasni prostor, kjer so v ospredju univerzalni problemi, s katerimi se človek od vedno srečuje. Vsak čas in prostor nudi povod za prenovljeno obravnavo teh vsebin, zato vidimo v prikazanih motivih aktualne pristope do problema zaznavanja resnične podobe, ki ga nakazuje vzklík nedolžnega otroka, da je cesar vendar brez oblačil.

Podobno kot v vsaki pravljici tudi v slehernem umetniškem delu srečujemo simbole, ki nam odpirajo pot v pretanjenost vsebinskega sporočila, ki nam za vidno zunanostjo pove veliko več, vsaj toliko kolikor sama občutljivost oziroma pozornost gledalca dopušča. Vzklík/naslov razstave razodeva resnico, tisto, ki jo umetnost zasleduje. Vsaka od šestih umetnic ima močen temperament in to je že na prvi pogled razvidno, kljub razlikam v likovnem nagovoru je postavitev izredno uspešna in ustvarja živahno ter harmonično sozvočje. V slikah srečujemo pravljичne, poetične in etično naravnane motive, ironična sporočila, vsekar prežeta z močno vitalno energijo.

Taddea Druscovich, ki trenutno razstavlja v mglc-ju na grafičnem bienalu skupaj s študenti likovne akademije, o kateri beremo tudi v novi številki revije *Mladina*, v svojih slikah obravnava figuro v kontrastu svetlobe in teme, oziroma barvnega žara, ki poma-ga izvelci iz nevidne teme skupaj z vidljivostjo tu-

di pomembne vidike življenja. Prehod iz črne mimo mehkega preliva svetlobe, ki objame figuro, razume-mo, kolikšnega pomena je pri zaznavnem procesu občutenje. Elena Guglielmotti, ki trenutno razstavlja v prostorih Narodne in študijske knjižnice, nas s svojo grafično prečiščeno sliko opozarja na problem miselnih shem in filtrov, skozi katere vidimo: likovno polje je razvidno skozi mrežo rdečih trikotnikov in le delno dovoljuje realen pogled na figuro, ki se drugje dejansko razblini. Emma Malina Marinelli izhaja iz navdih, kjer se emocije in misli postopoma pretvarjajo v podobe, kjer se sanjski svet prepleta z realnim, kjer se nasprotja dopolnjujejo. Tako se dogaja med moškimi in ženskimi, podobno je v naši multikulturni skupnosti zasledovanje univerzalnih vrednot in bistva smisel videnja. Neža Milič razmišlja o nerazdružljivi povezavi človeka z rodno zemljo. Pritegujejo jo posebnosti posameznih oseb, zato ji portreti in figura do-

voljujejo prodirati v bistvo človeka, kjer imata tako vez z zemljo kot stiki s sočlovekom ključno vlogo. V ženskem svetu pa še posebej odkriva moč ustvarjalnosti in notranje moči. Sara Munič z lazurnimi barvnimi prehodi nežnih in pretanjenih barv na platnih različnih formatov prikazuje ciprese in metulje. Barvne poteze dihajo na svetli podlagi in prehajajo iz upodobitve v igrivost abstrahiranih pravljичnih oblik. Genny Stocco ironično in v smislu divergentnega pristopa do tematike spreobrnji prizor pravljice in prikazuje oblečeno družino na naturistični plaži, ki doživlja nelagodje zaradi drugačnega konteksta, v katerem se znajde. Umetnici posebej ležita tako portretiranje kot prikaz figure in to je iz njene slike tudi razvidno. Razstava vzpostavlja moč ženske ustvarjalnosti in prodornost evokativne moči likovnih stvaritev mladih in obetavnih ustvarjalok.

Jasna Merku

DANES IN JUTRI V Boljuncu »Čez tri gore, čez tri dole«

„Čez tri gore, čez tri dole« bodo popeljale melodije ljudskih tradicij, ki jih bodo s petjem in plesom prikazali gostje letošnje izvedbe tradicionalne prireditve tržaške folklorne skupine *Stu Ledi*. Dvodnevni praznik folklorne biseri ljudske zakladnice treh sosednjih držav bo zaživel danes in jutri v gledališču Prešeren v Boljuncu. Program bo vsebinsko porazdeljen tako, da bo današnji dan pevskih skupin, jutrišnji dan pa bo posvečen plesu.

Zenska pevska skupina *Stu Ledi* bo uvedla današnjo revijo s pevskim pozdravom, ki bo simbolično zaobjel tržaško pokrajino, slovenski in istrski prostor. Gosta večera pa bosta Mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba in Mešani pevski zbor Voci di Parma iz Parme. Priznani doberdobski zbor, ki ga vodi Hilarij Lavrenčič, je seveda izbral priložnosti primeren program priredb ljudskih spevov iz različnih krajev Slovenije, Benečije in Režije. Italijansko literaturo pa bo zastop-

pal zbor iz Parme, ki deluje že preko trideset let z obsežnim repertoarjem in nastopa tudi v sodelovanju z orkestri in priznanimi solisti.

Tudi jutrišnji spored se bo pričel z nastopom gostiteljev, tržaške folklorne skupine *Stu Ledi*, ki bo predstavila splet tržaških plesov. Prvi gost bogatega popoldneva v znamenju folklorne bo otroška folklorna skupina nemške manjšine iz kraja Timau v Karniji Is Guldana Pearl (Zlati medvedek), ki je izraz trojezičnega področja, kjer se srečujejo italijanska, furlanska in arhaična nemška kultura, katere sledi se ohranjajo v tradiciji teh krajev. Folklorna skupina kulturno turističnega društva *Moščanci* iz Prekmurja pa bo nositeljica bogate in čisto posebne dediščine slovenske dežele na madžarski meji, nakar bo bogat spored sklenila skupina *Vruja*, ki je reprezentančno ime na področju ohranitve večetnične ljudske zakladnice slovenske Istre. Današnji večer se bo pričel ob 20.30, jutrišnji popoldan pa ob 17. uri.

ROP

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

V ponedeljek, 14. novembra, ob 11.00
Predstava za otroke/ Katja Pegan in Patrik Greblo: Pepelka in jaz«. / Ponovitve: v torek, 15. novembra in v sredo, 16. ob 9.30 in 11.00.

V torek, 15. novembra, ob 20.30 / David Mamet: »November«.

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Generali

V sredo, 23. novembra, ob 20.30 / David Harrower: »Blackbird

« / Režija: Lluís Pasqual / Nastopajo: Massimo Popolizio, Anna Della Rosa in Silvia Altrui. / Ponovitve: od četrta, 24. do sobote, 26., ob 20.30 ter v nedeljo, 27. novembra, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Danes, 12. novembra, ob 20.30 / Hugo von Hofmannsthal: »Elektra« / prevod: Carmelo Rifici / režija: Carmelo Rifici / nastopajo: Elisabetta Pozzi e con Alberto Fasoli, Mariangela Granelli, Massimo Nicolini, Marta Richeldi, Francesca Botti, Giovanna Mangù, Silvia Masotti, Chiara Saleri in Lucia Schierano. / Ponovitve: v nedeljo, 13. novembra, ob 16.00.

Gledališče Orazio Bobbio

- La Contrada

Danes, 12. novembra, ob 20.30 / Florian Zeller: »La verità«. Režija: Maurizio Nichetti / Nastopajo: Massimo Dapporto, Benedetta Boccoli, Susanna Marcomeni in Massimo Cimaglia / Ponovitve: v nedeljo, 13. novembra, ob 16.30.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

V torek, 15. novembra, ob 11.00 / Predstava za šolo / Ivan Cankar: »Hlapi«.

V četrtek, 17. novembra, ob 11.00 in ob 20.00 / Katja Hansel: »Cifra mož«. / Ponovitve: v soboto, 19. ob 20.00, in v četrtek, 24. novembra, ob 11.00

V torek, 22. novembra, ob 18.00 / Grigor Vitez: »Anton«.

KOPER

Gledališče Koper

Danes, 12. novembra, ob 17.00 / Tamara Matevaj: »Grozni Gašper«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Linhartova dvorana

V torek, 15. novembra, ob 20.00 / Tin Vodopivec: »360 stopinj«. / Stand-up komedija«. / Ponovitve: v sredo, 16. novembra, ob 20.00.

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 12. novembra, ob 17.00 / Otfried Preußler in Andrej Rozman Roza: »Mala čarovnica«. / Ponovitve: v ponedeljek, 14. ob 10.30 in v torek, 15. novembra, ob 11.00.

Danes, 12. ob 19.30 / Maksim Gorki: »Malomeščani«.

V torek, 15. novembra, ob 19.30 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«. / Ponovitve: v sredo, 16. in v četrtek, 17. novembra, ob 19.30.

Mala dvorana

Danes, 12. novembra, ob 20.00 / György Spiró: »Prah«.

V ponedeljek, 14. novembra, ob 19.30 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«.

V ponedeljek, 14. novembra, ob 20.00 / Ojdp: »Senejka«. / Ponovitve: v torek, 15. novembra.

V sredo, 16. novembra, ob 20.00 / Evripid: »Hekaba«. / Ponovitve: v četrtek, 17. novembra, ob 20.00.

Slovensko Mladinsko Gledališče

Zgornja dvorana

Danes, 12. novembra, ob 18.30 / Oscar Wilde: »Ribič in njegova duša«. / Režija: Ivan Peternelj. / Ponovitve: v nedeljo, 13. ob 18.30.

Jutri, 13. novembra, ob 20.00 / Ivo Svetina: »Stolp«.

V torek, 15. novembra, ob 19.30 / Bernard-Marie Koltès: »Nickel Stuff« / Ponovitve: v četrtek, 17. ob 10.30, v soboto, 19. in v nedeljo, 20. novembra, ob 19.30.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Generali

SSG - Bogat tržaški novembrski spored ob zaključku abonmajske kampanje

En teden ..tri predstave!

V ponedeljek Šoferji za vse čase, v torek ljubljanska Drama s predstavo November - Konec tedna Shakespearjeva komedija Kar hočete

V prihodnjem tednu bodo imeli gledalci in abonenti Slovenskega stalnega gledališča tehtne razloge za večkratni obisk, saj se bodo v sedmih dneh v tržaškem Kulturnem domu zvrstile kar tri predstave osrednjih slovenskih gledališč.

V ponedeljek, 14. novembra, bo na sporedu predzadnja ponovitev komedije Šoferji za vse čase Mira Gavrana. Predstava v režiji Borisa Kobala je odprla novo sezono SSG z zgodbo o korupciji v malem formatu in o naivnih življenjskih strategijah preprostih ljudi v času gospodarske tranzicije. Komedija, ki jo je občinstvo nagradilo z navdušenim odzivom, spada v osnovni abonmajske program.

V skupno abonmajske osnovo, ki velja za vse abonmajske rede, je vključeno tudi prvo gostovanje, ki ga bo izvedlo gledališče SNG Drama iz Maribora z romantično komedijo Williama Shakespeara Kar hočete v režiji Janusa Kice. Igra neverjetnih pripetljajev, nenadejanih ljubzenskih zapletov, preoblek in sarkastičnih norčevanj se začne z Orsinovim romantičnim ljubzenskim hrepenenjem po Oliviji, ki se razvija skozi radožive komične prizore z jezično Marijo, veseljaškim vitezom Tobijo in ne prav bistrim vitezom Andrejem Bledico.

Eden od najbolj očarljivih komedijskih zapletov genialnega angleškega mojstra bo prevzel tudi gledalce SSG-ja v petek, 18. novembra (redi A, T, F), v soboto, 19. novembra (red B), in v nedeljo, 20. novembra, ob 16. uri (reda C, K). V petek in v soboto bodo gledalci lahko izkoristili poleg kupona za parkiranje po posebno ugodni ceni v garaži Parksi v Ulici Pietà 7 tudi brezplačni avtobus, ki bo vozil iz parkirne hiše v gledališče ob 19.50 in ob 20.10 in ravno tako dvakrat v obratno smer po predstavi, ki traja dve uri in pol. V nedeljo pa se bo ponovila posebna ponudba brezplačnega avtobusa, ki bo pripeljal gledalce in abonente s Krasa in Brega (iz Sosljana preko Nabrežine, Križa, Zgo-

nika in Proseka ter z Opčin s postajami v Trebčah, Padričah, Ricmanjah, Borštu, Boljuncu, Dolini in Domju).

Prvo gostovanje pa bo na sporedu že v torek, 15. novembra, za gledalce izven in abonente, ki so izbrali super sodobni in mega abonma. Ljubljanska Drama bo gostovala s predstavo November (*na posnetku*) znamenitega ameriškega dramatika in neprizanesljivega kritika sodobne ameriške realnosti Davida Mameta v režiji Matjaža Zupančiča. Strupena farsa o najvišji politiki je postavljena v samo ovalno pisarno Bele hiše, kjer se iztekajo zadnji dnevi vladavine ameriškega predsednika Charlesa Smitha. Na volitvah mu slabo kaže, v materialnih zadevah se je uštel, zato zdaj s pomočjo svojih svetovalcev panično »rešuje«, kar bi se še dalo

rešiti. Pri tem se ne ustraši skrajno bizarnih potez, nesramnega izsiljevanja in vsakršnih manipulacij.

Pri blagajni Slovenskega stalnega gledališča se je abonmajska kampanja podaljšala za nekaj dni, saj ni prepozno, da bi si zainteresirani lahko ogledali vse predstave osnovnega, super sodobnega in mega abonmaja, kdor pa bi najraje izbral super klasični abonma lahko rezervira svoj sedež do nedelje, ko si bo lahko ogledal Shakespearjevo komedijo in bo v naslednjih dneh imel na voljo še koncert filmske glasbe s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenije in zadnjo ponovitev komedije Šoferji za vse čase. Zato bo blagajna ves teden na razpolago za informacije in nakup abonmajev ter vstopnic s posebnim urnikom in sicer od 10. do 15. ure in od 17. do 20. ure (ali do začetka večernih predstav).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Hangar 26 starega pristanišča: do 27. novembra je odprta velika razstava sodobne umetnosti tako imenovanega razpršenega bienala (Biennale diffusa), na kateri se predstavlja 172 umetnikov iz Furlanije-Juljske krajine in držav, ki so včlanjene v Srednjeevropsko pobudo (SEP). V tretjem nadstropju obnovljenega hangarja 26 so razstavljeni dela deželnih ustvarjalcev, od uveljavljenih imen italijanske likovne scene (Dorfler, Rosignano, Zigaina) do mladih obetavnih umetnikov. Med razstavljavci so tudi rije tržaški Slovenci: Klavdij Palčič, Franco Vecchiet in Edward Zajec. Urnik: vsak dan od 10.00 do 21.00.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torika do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografiska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Talerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železnice postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: od-

prto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprto v sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 18.00. Za najavljene skupine je ogled možen tudi izven urnika.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obvešč, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torika do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka,

med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimirja Mauka z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnjega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torika do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor ob ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melnikih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENJA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Novo krilo NG, Narodna galerija (Prešernova 24): do 27. novembra je na ogled »5. bienale vidnih sporočil & mednarodni oblikovalski dogodek«.

AKTUALNO - Analiza Stefana Bottonija

Vpliv in teža Vzhodne Evrope nekoč in danes

Razprava ob predstavitvi Bottonijeve knjige o Vzhodni Evropi od leta 1919 do danes

O tematiki sta poleg avtorja knjige, ki stoji, govorila še prof. Jože Pirjevec in prof. Mila Orlič

KROMA

»Današnja kriza nudi državam Vzhodne Evrope priložnost za razmislek o tem 'kako obstati' v EU: če ne čemo še nadalje ostati ločene v smislu gospodarskega in vsakršnega razvoja od zahodno-evropskih članic Unije, se morajo združiti in postaviti skupne zahteve Bruslju.«

Tako je menil mladi raziskovalec srednje-evropskih družbeno-zgodovinskih tematik z bolonjske univerze, Stefano Bottoni, čigar knjigo »Un altro Novecento - L'Europa orientale dal 1919 a oggi« (založba Carocci) sta v ponedeljek zvečer v tržaški knjigarni Lovat predstavila zgodovinarja Jože Pirjevec in Mila Orlič (z Univerze na Reki); sreča-

nje je potekalo v sodelovanju z deželnim zgodovinskim Institutom za preučevanje odporne gibanja FJK.

Avtor je na štiristo straneh zaobjel zgodovinsko dogajanje od konca prve svetovne vojne do dandanašnjih dni širokega območja stare celine, ki sega od Baltika do Jadrana in Črnega morja. Rdečo nit knjige, ki jo je Pirjevec ocenil za »izvrstno«, predstavlja oris nacionalnega vprašanja. Bottoni obvlada madžarski in romunski jezik, preučuje razmere madžarskih manjšin v tujini in naj bi poznal zgodovinsko produkcijo vzhodno-evropskih narodov. Glavna zasluga dela je sintetičen prikaz polpreteklosti »druge Evrope« italijanski javno-

sti, ki o njej ve zelo malo. Avtor se od bližje loteva nemirnega srednje-evropskega družbenega dogajanja med obema vojnami, Hitlerjevega napada mnogih držav, osvoboditve s strani Rdeče armade, Stalinovega morečega pritiska znotraj sovjetskega bloka, prikaza madžarskega upora leta 1956, praške Pomladi, težnj Bukarešte, da bi se oddaljila od sovjetske nadvlade in pušča ob strani problematike Jugoslavije. Obravnava nekaterih poglavij približno 20 držav se loteva temeljito, drugih manj. Precej prostora odmerja orisu socialnih vprašanj tamkajšnjih družb. Bottoni ne verjame v obstoj pojma Srednje-Evrope (SE), saj trdi, da so si ga izmislili Kundera in drugi avtorji ...; opozarja, da je v glavih zahodnih Evropejcev še vedno prisoten pogled na Vzhodno Evropo (VE) iz časa hladne vojne: strah pred komunizmom je nadomestila popolna brezbrzičnost. Kako skupaj načrtovati prihodnost, se sprašuje, če so razlike v plačah tako velike: slovaški delavec avtomobilске industrije namreč zasluži pet krat manj od nemškega kolega. Bo VE dohitela ZE? Kakšna bo integracija? Bo VE postala »smetišnica« Nemčije ali se bo priključila njeni »lokomotivi« s ciljem, da ta povleče vse na zeleno vejo? - si v knjigi postavlja vprašanja, na katera najde optimističen odgovor zgolj na osnovi »velike sposobnosti prilagajanja danim razmeram«, ki naj bi obstajala v VE. V debati so zgodovinarji opozorili, da je VE marsikje trdozvojen antisemitizem, četudi je 2. svetovna vojna dejansko zbrislala Žide s tamkajšnjega prizorišča. Pereč problem predstavlja prisotnost Romov, prebivalstvo katerih se zelo veča. V celotni VE naj bi jih bilo 7 milijonov, čeprav nihče ne pozna njihovega točnega števila: v Romuniji 2,5 milijona, na Madžarskem, kjer jih je bilo pred 40 leti tristo tisoč, jih je danes skoraj en milijon. Ponekod predstavljajo večino prebivalstva, živijo v obupnih higienskih pogojih in njihovi otroci ne obiskujejo šol. Na Madžarskem je skrajna desnica izkoristila sebi v prid to družbeno problematiko: tisk je večkrat zamolčal iz politične korektnosti kriminalna dejanja, ki so jih Romi zakrivali zoper ostalo prebivalstvo, katero je potem na volitvah, v kolikor je bila napetost občutena, nagradilo skrajno desnico. (Mch)

TOMIZZEV DUH

Krleža, Kocbek, Konstantinović

MILAN RAKOVAC

Kriza nas pojida, ne gre samo za siromaštinu ča nan busa na vrata, nego za historijsku krizu krstijanske civilizacije i njejege najmilijega otročića – kapitalizma. Ma, cile generacije smo u krizi jur stoltije, i kako smo se barožili z krizon? Tako da je funkcionira kritični špirit čovični. Kako ča je moja generacija livih humanisti (komunisti, socijalisti, socijaldemokrati, anarhisti...) imala z sobon trdi fundament u eSHaeS-trojki Kocbek-Krleža-Konstantinović. Prva dva su umrla jedan za drugim, 1981., prija trideset lit. Radomir Konstantinović je umra 27. Oktobra 2011. I namisto da ta tri giganta slobodne beside budu spiritus movens, oni se minoriziraju i relativiziraju:

Na simpoziju o Kocbeku aprila 2011. Spomenka Hribar je rekla, da se Kocbeka še vedno preveč politizira, njegova poezija, ki ostaja večna, in da so vsi trije mentalni giganti v kulturalnem, političnem »ozadju«: zato ča su kritični do sakrosantnih nacionalnih stereotipa i mitova, zato ča nacional-malomeščanstvo i sad dominira:

Konstantinović, (rođen 1928. u Subotici), počeo je kao pjesnik, sa zbirkom stihova Kuća bez krova (1951), objavio zatim (1956. -1964.) niz avangardnih romana: Daj nam danas, Mišolovka, Čisti i prljavi, Izlazak, Ahasofer ili traktat o pivskoj flaši ... U jednoj od najvažnijih knjiga južnoslavenskih i evropskih kultura uopće, »Filozofija palanke« (1969) pokazuje taj palanački mentalitet, stil kao najviše načelo palanke... politički vašar, ideal organske kulture«...

E-novine: »Zašto je postoktobarska Srbija, ipak, šapatom ispratlila jednog od svojih najvećih humanista, filozofa i književnika? Zar je takva biografija u današnjoj Srbiji nepodobna?« »To je, po meni, kulturni skandal. Ne samo da je njegov odlazak praćen šaputanjem, ili gotovo ćutanjem, nego niko iz sadašnje vlasti nije poslao barem telegram

saučešća, niti se pojavio na kome-moraciji. Sve u svemu, Rade Konstantinović mnogima nije odgovarao, ne odgovara ni danas«, kaže književnik Filip David. Kaže Konstantinović za ove naše prilike:

»Evo tih čudovišta sa dve glave koje ne prestaju da ujedaju i proždri-ru, to je čudovište demokratskog nacionaliste i nacionalističkog demokrate, to je čudovište kleronacizma...« I još: »Borba protiv nacionalizma jeste borba protiv samoće. Zašto? Zato što je samoća egzistencijska forma totalitarizma, svakog, pa i ovoga nacionalističkog s početka devedesetih godina«.

Konstantinović, najmladi od tri Velika »K«, najpreciznije je filozofski i politički uobličio do kraja jasno i Kocbekove i Krležine ideje: Pjeva Kocbek: »sem in bil sem in bom, / in zato sem več od / pozabljenja, / neizmerno več od zanikanja.«

meskončno več od ničā.
Vse je večno, kar nastane, rojstvo je močnejše od smrti, vztrajnejše od obupa in samote, silnejše od hrupa in greha, slovesnejše od zavrnjenosti. Nikoli ne bom prenehal biti. Nikoli.

Amem.

Piše o njemu Andrej Inkret: »Bil je 'heretik' – enako za rigidno klerikalno Cerkev kot za dogmatično partijo komunistov«. Pjeva Mirolsav Krleža: »Pred svakom hrvatskom krčmom raspeti Kristuš visi, / i ljudi u krčmi piju- kaj denes jesi, a sutra nisi! / Ti hrvatski pijani bokci več tristo hiljada dana ližu krvavi potok što lopti iz Kristovih rana, / kad biskup u gali kolje boga na pjevanoj misi. / Pred svakom hrvatskom krčmom raspeti Kristuš visi.«

Spario sam ovdje za Primorski ova tri velika naša čovjeka, koja njihovi ptomci poput rijetkog i nelo-godnog obiteljskog ukrasa, drže u skrivenoj kutiji za nakit, i tek ponekad, kao kad su jubileji, ispoliraju taj nakit i zakratko nam ga pokažu. A snažni sjaj tog nakita može svima nama, i naročito ovim našim konfu-znim nomenklaturama, napose POLITIČKI, prosvjeltiti mračne putove sutrašnjice...

TRST - Hofmannsthalova drama

Mit o Elektri na pragu dvajsetega stoletja

Med leti 1901 in 1903 je avstrijski pisatelj Hugo von Hofmannsthal spisal dramo Elektra, ki jo zgodovinarji književnosti in tudi glasbe - po njej je namreč le nekaj let pozneje skladatelj Richard Strauss ustvaril opero z enakim naslovom, uvrščajo med vrhunce dekadentizma in Jugendstila, vsekakor med najpomembnejše literarne stvaritve tedanje dobe v avstro-ogrskem cesarstvu. To jo, vsaj na papirju, opredeljuje kot odlično izbiro s strani Stalnega gledališča FJK za uvrstitev v abonmajski niz klasično zastavljenih predstav, še posebej če upoštevamo, da gre za postavitev Stalnega gledališča sosednjega Veneta, o kateri so nekateri časopisi napisali pohvalne ocene za režiserja Carmela Rificija in naslovno junakinjo Elisabetto Pozzi. Kljub tem postavkam in večkrat proglašeni naravnosti tržaškega kulturnega okolja k tradiciji Mitteleurope ponudba ni navdušila tukajšnjih abonentov, tako da je bilo ob premieri v sredo, 9. novembra, v veliki dvorani Rossettijevga gledališča neobičajno mnogo praznih mest, vrh tega marsikateri gledalec ni zdržal do konca uro in štirideset minut trajajoče predstave brez odmora in je predčasno odšel. Res pa je bila nekaterim od tistih, ki so ostali, predstava zelo všeč in so na koncu dolgo ploskali nastopajočim.

Kakorkoli že, Hofmannsthalova drama se navezuje na antični mit o Elektri, ki hlepi po maščevanju nad

materjo Klitajmnestro in njenim ljubimcem Agjistom, ker sta umorila očeta Agamemnona; dolgo načrtovano dejanje uresniči Elektrin brat Orest, ki se skrivaj vrne v rodno mesto.

Z vizualne plati so v predstavi nekatere režiserjeve izbire presenetljivo sugestivne, denimo tla ali strop postajo stene, stene pa tla in strop, medtem ko stopnišče še dodatno moti orientacijo, tako da je poudarjena nezmožnost naslovne junakinje, da se iztrga iz dvomov in preide k dejanju. Poleg tega zanemarjeni prostori polni starih krvavih madežev, ki se jih ne da sprati, nazorno dajejo občutek utujenosti v tragično zaznamovano usodo. Žal po prvem vtisu, ki pritegne pogled, začne gledalčeva pozornost ob gostobesednem tekstu polagoma kopneti.

Naslovno vlogo v Rificijevi predstavitvi Hofmannsthalove Elektro igra Elisabetta Pozzi. Poleg nje pritegne pozornost lik Klitajmnestre, ki jo igra Mariangela Granelli, medtem ko je Marta Richeldi Elektrina sestra Hrizotemida kot postarana porcelanasta punčka. Alberto Fasoli igra Agjista, Massimo Nicolini pa Oresta. Lucia Schierano, Francesca Botti, Silvia Massotti, Chiara Saleri in Giovanna Mangiù so zbor služabnic. Predstavo so sooblikovali scenograf Guido Buganza, kostumografka Margherita Baldoni, skladatelj Daniele D'Angelo, oblikovalec luči Giovanni Raggi in koreograf Alessio Romano. (bov)

GORICA - Družba ARC Group

Največji koran na svetu

Knjiga je nastajala na več različnih lokacijah po svetu, tiskali so jo v Trstu - Razstavljena bo v Kazanu

Največji doslej narejeni Koran na svetu, ki meri kar 200 krat 150 centimetrov, je včeraj odpotoval k naročniku. Ustvarila ga je družba ARC Group iz Gorice, ki je v lasti Novogoričanov Nedjana Brataševca in Andreja Cernatiča, razstavljen pa bo v eni največjih mošej v Kazanu, glavnem mestu ruske republike Tatarstan, je povedal Brataševac. Družba ARC Group je doslej naredila že več redkih in posebnih knjig predvsem za naročnike iz Rusije in držav Bližnjega vzhoda. Največji Koran na svetu je nastajal dobro leto dni, njena posebnost pa ni le njena velikost. Platnice knjige so izdelane iz malahita in dragih kamnov, težke pa kar 500 kilogramov.

Med dragimi kamni na platnici je tudi največji turkiz na svetu, ki ima premer 14 centimetrov in je debel tri centimetre. Vgrajen je na sredino prednje strani, medtem ko so na štirih vogalih mlete korale s premerom 12 centimetrov. Za okrasitev prve strani so porabili tudi 12 zelenih avturinov, štiri rdeče jaspise, štiri ametiste, dva lapis lazulija, dva rumena topaza, osrednji turkiz pa obdaja 32 cirkonov.

Vseh dragih in poldragih kamnov je 113, vgrajeni pa so na zlate in pozlačene dekoracije. Slednje so izdelali mojstri iz filigranske delavnice v Milanu. Kamni na naslovnici niso razporejeni po naključju, pač pa pokrivajo sedem človeških čaker. Po-

Lastnika družbe ARC Group z dragoceno knjigo

seben je tudi papir, na katerem so natisnjeni teksti iz Korana, izdelali pa so ga v Veliki Britaniji. »Listi v knjigi so tako veliki, da jih bo moralo obračati po šest ljudi, da se ne bi strgali. Ob posebnih priložnostih bodo knjigo tudi odprli in brali, drugače pa bo razstavljena kot relikvija v džamiji v Kazanu,« je povedal solastnik tiskarne ARC Group iz Gorice in častni konzul Poljske v Sloveniji Nedjan Brataševac. Knjiga je nastajala na več različnih lokacijah po svetu, tiskali so jo v Trstu,

kjer je pri delu sodelovalo več kot 30 različnih mojstrov. Zadnji del izdelave je bila pritrditev platnic, kar so opravili mojstri v Novari. Zato jo je na tej lokaciji, kjer so knjigo nedavno tudi predstavili javnosti na novinarski konferenci, včeraj prevzel naročnik in jo bo z zasebnim letalom prepeljal v Kazan.

O ceni knjige zaradi pogodbe z naročnikom Brataševac ni želel govoriti, dodal je le, da se le materiali zanjo vredni več kot milijon evrov. (STA)

GRČIJA - Končuje se skoraj dva tedna trajajoča politična kriza

Prisegla nova vlada pod vodstvom Papademososa

Položaj finančnega ministra ostaja v rokah socialista Evangelosa Venizelosa

ATENE - V Atenah je včeraj prisegla nova prehodna vlada pod vodstvom nekdanjega podpredsednika ECB Lukasa Papademososa. Tik pred tem so na državni televiziji prebrali uradni seznam članov novega kabineta. Položaj finančnega ministra ostaja v rokah socialista Evangelosa Venizelosa, ki bo obenem podpredsednik vlade.

Slovesna zaprisega v predsedniški palači se je začela z dvournim zamudo, nekaj minut po 15. uri po srednjeevropskem času. Vodil jo je atenski nadškof in vodja Grške pravoslavne cerkve Hieronim II., spremljal pa grški predsednik Karolos Papuljas.

V vladi narodne enotnosti, ki bo državo vodila do izvedbe predčasnih volitev, so člani dveh največjih grških strank - v minulih dveh letih vladajoče socialistične stranke Pasok in opozicijske konservativne Nove demokracije - ter manjše desne stranke Laos. Slednja je tako v vladi prvič od obnove demokracije po padcu vojaške diktature leta 1974.

Novi zunanji minister bo nekdanji evropski komisar za okolje Stavros Dimas iz vrst konservativcev, iz vrst konservativcev pa prihaja tudi novi obrambni minister Dimitris Avramopoulos. Svoje položaje je ohranilo 12 dosedanjih socialističnih ministrov, Laosu pa je pripadel položaj ministra za infrastrukturo in treh državnih sekretarjev.

A med ministrskimi imeni je zagotovo daleč največ pozornosti namenjene 54-letnemu nekdanjemu profesorju prava Venizelosu, ki je moral v minulih mesecih in bo moral očitno še naprej opraviti levji delež nalog, povezanih z reševanjem dolžniške krize. Njegova služba je zagotovo trenutno ena najmanj zaželenih na svetu, a Venizelos očitno premore pravo kombinacijo žilavosti in retoričnih sposobnosti, da se lahko s tem uspešno spopade.

Vlada bo morala sicer v prihodnjih dneh prestat še glasovanje o zaupnici v parlamentu, kar pa bo zgolj formalnost, saj uživa široko podporo 254 od skupno 300 poslancev. Nato se bo morala vlada nemudoma lotiti svojih dveh poglavitnih nalog - uresničevanja oktobrskega dogovora območja evra o celoviti rešitvi dolžniške krize, ki med drugim predvideva drugo pomoč Grčiji v zameno za ostre varčevalne ukrepe in je pogoj za nadaljnjo finančno pomoč tej državi, ter priprave predčasnih volitev. Te naj bi potekale 19. februarja, a ker naj bi Papademosos zahteval podaljšanje mandata svoje vlade, so se pojavila ugibanja, da ta datum še ni dokončen.

Prvi konkreten izziv nove vlade bo si-

Premier George Papandreu prepušča vajeti Lukasu Papademosu

ANSA

cer prepričati EU in Mednarodni denarni sklad v čim hitreje izplačilo šestega obroka osmih milijard evrov posojil Grčiji v okviru lani dogovorjene pomoči; Grčija ta denar potrebuje do sredine decembra.

Nato pa bo morala v zameno za drug paket mednarodne finančne pomoči izvesti že potrjene boleče varčevalne ukrepe,

med katerimi so nova povišanja davkov, sveži rezi v pokojnine in plače, prerazporeditev 30.000 javnih uslužbencev na delovna mesta s plačo v višini le 60 odstotkov njihove osnovne ter vrsta privatizacij.

Do zaprisege nove vlade prihaja, potem ko je bil v četrtek po kar štirih dneh intenzivnih pogovorov dosežen dogovor, da

položaj premiera pripade 64-letnemu Papademosu. Ta je bil več let na čelu grške centralne banke in podpredsednik Evropske centralne banke ter uživa ugled velikega strokovnjaka za finance.

Tako se končuje skoraj dva tedna trajajoča politična kriza v Grčiji, ki jo je sprožila napoved Papademosovega predhodnika na položaju premiera, vodje socialistov Georgeja Papandreuja, da bodo Grki o oktobrskem dogovoru glede celovite rešitve za težave območja evra odločali na referendumu. Papandreu se je zato znašel pod hudimi pritiski tako doma kot v tujini in se je že po nekaj dneh referendumu odpovedal, a plaz, ki ga je sedaj odnesel s položaja premiera, je že bil sprožen.

Papademos je sicer v četrtek v svoji prvi izjavi, potem ko mu je Papuljas podelil mandat za sestavo nove prehodne vlade, ocenil, da je Grčija na odločilnem razpotju in soočena z velikanskimi težavami, a obenem poudaril, da ji bo evro, ki je "jamstvo monetarne stabilnosti in faktor gospodarske stabilnosti", proces nujnega gospodarskega prilagajanja olajšal. (STA)

PALESTINA - Deljena mnenja o polnopravnem članstvu

VS ZN o poročilu pristojnega odbora glede palestinske prošnje

NEW YORK - V New Yorku se je sinoči sestal Varnostni svet ZN, da bi razpravjal o poročilu odbora za sprejem novih članic glede polnopravnega članstva Palestincev v Združenih narodih. Odbor je v poročilu, ki ga je posredoval Varnostnemu svetu ZN, zapisal, da ne more oblikovati enotnega stališča do palestinske prošnje glede članstva.

Stalni odbor VS ZN za sprejemanje novih članic se je od konca septembra sestal na več srečanjih, da bi razpravjal o prošnji palestinskega predsednika Mahmuda Abasa za sprejem Palestinskih avtonomnih oblasti v Združene narode. Odbor je v poročilu navedel, da VS ZN ne more posredovati soglasnega predloga glede članstva Palestincev v svetovni organizaciji.

Odbor je analiziral kriterije, ki jih morajo izpolniti Palestinske avtonomne oblasti, če želijo biti priznane kot država v skladu z ustanovno listino ZN, ki je temeljni dokument 193-članske svetovne organizacije. Odbor je med drugim raz-

pravljal o tem, ali Palestinske avtonomne oblasti izpolnjujejo kriterij, da se jih prizna kot državo in kot članico ZN. Nekatere članice odbora so bile pri tem mnenja, da Palestinci ta kriterij izpolnjujejo. V poročilu so navedena stališča vseh držav članic odbora, pri čemer pa se držav poimensko ne navaja.

V štiri strani dolgem poročilu so sicer Palestincem priporočili, naj nadaljujejo s prizadevanji za obnovitev mirovnih pogajanj z Izraelom s ciljem doseči trajen mir. Člani odbora so tudi podprli rešitev dveh držav na temelju meja izpred leta 1967, do te rešitve pa bi prav tako prišli s političnimi pogajanjmi. Kot so poudarili ob tem, priznanje pravice Palestincev do samoodločbe in njihovo priznanje nista v nasprotju z neodtujljivo pravico Izraela do obstoja.

Palestinski predstavniki so ta teden priznali, da morda ne bodo uspeli zbrati devet glasov od skupno 15 glasov držav članic VS ZN, kolikor jih je potrebnih za potrditev predloga za sprejem nove čla-

nice v ZN.

Države članice VS ZN so sicer glede podpore Palestincem razdvojene. Stalna članica VS ZN ZDA je že ob vložitvi palestinske prošnje za članstvo v Generalni skupščini ZN napovedala, da bo vložila veto. Francija in Velika Britanija, ki imata prav tako pravico veta, sta napovedali, da se bosta glasovanja vzdržali. Prav tako bi se lahko glasovanja vzdržale nestalne članice Nemčija, BiH, Kolumbija in Portugalska.

Palestinsko prošnjo pa bi lahko podprli preostali dve stalni članici Rusija in Kitajska ter nestalne članice Indija, Libanon in Brazilija, medtem ko stališče Nigerije in Gabona ni znano.

Palestinski predsednik Mahmud Abas je 23. septembra vložil prošnjo za sprejem Palestincev v ZN pri generalnem sekretarju ZN Banu Ki Moonu, ta pa jo je posredoval VS ZN, ki mora sedaj odločiti o njej. Brez priporočila VS ZN Generalni skupščini ZN država ne more postati članica svetovne organizacije. (STA)

Higgins prisegel kot novi irski predsednik

DUBLIN - Na Irskem je včeraj kot novi predsednik države prisegel 70-letni pesnik in intelektualec Michael D. Higgins. Kot je na slovesnosti, prepleteni z molitvijo in petjem, dejal zmagovalc oktobrskih volitev, je čas, da se Irsko oddalji od individualističnega materializma, ki naj ga zamenja družbeni duh, poročila francoska tiskovna agencija AFP.

V govoru, v katerem je izmenjaje uporabljal angleščino in irščino, je obljubil, da bo Irsko v naslednjih sedmih letih vodil "pri zapiranju poglavja, ki nas je pustilo ranjene kot gospodarstvo, a predvsem ranjene kot družbo z nesprejemljivo ravno nezaposlenosti, hipotekarno negotovostjo, vse nižjo vrednostjo nepremičnin in predvsem z veliko razočaranji".

Nekdanji kulturni minister bo v predsedniški palači v Dublinu nasledil Mary McAleese, ki je predsedniški položaj opravljala dva sedemletna mandata in se ni mogla potegovati za še enega.

Higgins je poročeno ter ima tri sinove in hčerko, aktivno govori irščino in je v času, ko je bil minister za kulturo, spodbudil uvedbo prvega televizijskega programa v irščini. Doslej je izdal že tri pesniške zbirke, je pa tudi aktivist za človekove pravice.

S&P pomotoma znižal bonitetno oceno Francije

PARIZ - Ameriška bonitetna hiša Standard & Poor's (S&P) je v četrtek nekaterim strankam poslala obvestila o tem, da je znižala bonitetno oceno Francije. Šlo je sicer za "tehnično napako", so pojasnili kasneje in zadržali, da francoska bonitetna ocena ostaja pri AAA, obeti pa stabilni.

Finančni trgi že nekaj časa špekulirajo, da bi Francija lahko izgubila najvišjo bonitetno oceno. A se zaenkrat to še ni zgodilo. "Zaradi tehnične napake je bilo nekaterim naročnikom S&P Global Credit Portal avtomatično poslano sporočilo o znižanju bonitetne ocene Francije," je v četrtek objavil S&P. "To se ni zgodilo: boniteta Francije ostaja AAA/A-1+ s stabilnimi obeti in ta incident ni povezan z nobeno aktivnostjo revizije bonitetnih ocen. Vzroke za napako preiskujemo," so zapisali.

Francoski finančni minister Francois Baroin je k preiskavi dogodka pozval francosko in evropsko agencijo za nadzor nad finančnimi trgi. Nerodna napaka S&P se je zgodila v času, ko se razlika med zahtevano donosnostjo na francoske in nemške 10-letne državne obveznice giblje na rekordno visoki ravni. To pomeni, da finančni trgi izgubljajo zaupanje v državo območja z evrom, le Nemčija se jim zdi še varna. (STA)

ZDA - Danes in jutri v Honoluluju na Havajih

Vrh Apeca v znamenju pogovorov o krepitvi trgovinskih odnosov

HONOLULU - V Honoluluju na Havajih se bodo ta konec tedna sestali voditelji 21 držav članic Azijsko-tihomorskega foruma za gospodarsko sodelovanje (Apec). Gostiteljica ZDA, ki ima od dvodnevne vrha velika pričakovanja, je napovedala resne pogovore o nadaljnji krepitvi trgovinskih odnosov in trans-pacifiškega partnerstva.

Voditelji Apeca, ki se bodo danes in jutri sešli v sončnem Honoluluju, bodo imeli kljub idiličnemu prizorišču srečanja na programu resne teme. Predvsem naj bi skušali najti načine, s katerimi bi v okviru večje liberalizacije trgovine in tesnejših gospodarskih odnosov oživili rast svetovnega gospodarstva. Že v dneh pred uradnim začetkom vrha so sicer v Honoluluju potekala srečanja ministrov za finance, trgovino in zunanjo politiko 21 držav Apec. Voditelji držav članic pa bo v soboto pozdravil ameriški predsednik Barack Obama. Pričakovanja pred 19. vrhom Apeca so velika, zlasti na strani Washingtona. ZDA gostijo letošnji vrh Apeca prvič po letu 1993.

Po napovedih Obamove administracije bo na vrhu dnevnega reda pogovorov ameriškega predsednika razširitev ameriške trgovine. Kot enega od motorjev za promocijo ameriške trgovine znotraj Apeca Washington vidi v Trans-pacifiškem part-

nerstvu (TPP). TPP so leta 2009 ustanovili kot pobudo, ki bi naj nekoč prerasla v območje proste trgovine. Poleg ZDA trgovinski pakt podpira še osem članic Apeca, med katerimi so tudi Avstralija, Nova Zelandija, Čile in Singapur. Po pričakovanjih naj bi devet voditeljev držav TPP na tokratnem vrhu objavilo odločenost za sklenitev sporazuma o vzpostavitvi območja proste trgovine.

Voditelji Apeca se na dvodnevem vrhu tudi ne bodo mogli izogniti drugim aktualnim ekonomskim vprašanjem. V ospredju bo tako zagotovo tudi dolžniška kriza v območju evra in njene morebitne posledice za globalno gospodarstvo, pa tudi kitajski juan, sicer že dlje časa vroča tema med Pekingom in Washingtonom. Slednji namreč Kitajski očita, da umetno vzdržuje nizko vrednost svoje valute.

Ameriški predsednik Obama bo imel ob robu vrha tudi več dvostranskih srečanj, med katerimi bodo največ zanimanja deležna tista z voditelji Kitajske, Rusije in Japonske. Pogovori s kitajskim predsednikom Hu Jintaom naj bi se vrteli okoli vprašanja mehanizma deviznih tečajev in človekovih pravic, z ruskim predsednikom Dmitrijem Medvedjevom pa bosta govorila o regionalnih in globalnih vprašanjih, kot so razmere na Bližnjem

vzhodu in v Severni Afriki, pa tudi o protiraketnem ščitju. Po napovedih Moskve bo Medvedjev v Honoluluju tudi predstavil prioritete ruskega predsedovanja forumu v letu 2012, ko bo Rusija tudi gostila naslednji vrh Apeca.

Že tradicionalno si 21 voditeljev te regionalne povezave ob koncu vsakokratnega srečanja na skupinskem fotografiranju nadene tradicionalna oblačila države gostiteljice, zato je pričakovati, da se bodo tokrat odeli v tipična havajska oblačila. Sicer pa Havaji upajo, da jim bo tokratno srečanje, ki bo v Honoluluju privabilo visoke politične voditelje, pomagalo okrepiti podobo v svetu, ne le kot turistične destinacije, ampak tudi kot trgovinskega, poslovnega in kulturnega stičišča tihomorskega območja.

Apec je bil ustanovljen leta 1989. Države, združene v forumu, si prizadevajo za svobodno trgovino in odpravo carinskih ter drugih trgovinskih ovir v regiji. Regija z 2,7 milijarde ljudi predstavlja 55 odstotkov svetovnega bruto domačega proizvoda in 44 odstotkov svetovne trgovine. Članice Apeca so Avstralija, Brunej, Čile, Filipini, Hong Kong, Kanada, Kitajska, Indonezija, Japonska, Malezija, Mehika, Nova Zelandija, Papua Nova Gvineja, Peru, Rusija, Singapur, Južna Koreja, Tajvan, Tajska, Vietnam in ZDA. **Simona Grmek (STA)**

SIRIJA - Človekove pravice HRW obtožuje Damask zločinov proti človečnosti

WASHINGTON - Organizacija za človekove pravice Human Rights Watch je obtožila sirske vlado, da je v osmih mesecih zatiranja protirežimskih protestov storila zločine proti človečnosti. V poročilu, ki so ga objavili pred izrednim zasedanjem Arabske lige o razmerah v Siriji, HRW Arabsko ligo tudi poziva, naj Sirijo izključi iz te organizacije. Hkrati organizacija Arabsko ligo poziva, naj od Varnostnega sveta Združenih narodov zahteva sprejem embarga na orožje za Sirijo in sankcij proti odgovornim sirskega posameznikom ter napitvev Sirije pred Mednarodno kazensko sodišče.

Na podlagi pričevanj 110 žrtev in očitvev HRW navaja, da so sirske varnostne sile v mestu in istoimenski provinci Homs od srede aprila do konca avgusta ubile najmanj 587 civilistov, od 2. novembra, ko je režim sirskega predsednika Bašarja al Asada na pobudo Arabske lige pristal na zaustavitev nasilja, pa so umrli še 104 ljudi. Več sto ljudi v Siriji še vedno pogrešajo.

"Homs je mikrokozmos nasilja sirske oblasti. Arabska liga mora predsedniku Asadu sporočiti, da ima kršitev dogovora posledice in da liga podpira dejavnosti VS ZN, s katerimi bi končali prelivanje krvi," je v poročilu poudarila direktorka HRW za Bližnji vzhod Sarah Leah Whitson. HRW ob tem še opozarja, da so v Siriji med protirežimskimi protesti aretirali na tisoče ljudi, med njimi tudi otroke, ženske in ostarele, ter jih izpostavili sistematičnemu mučenju, v večini spopadov pa so bili protestniki neoboroženi. (STA)

DOBERDOB - V ponedeljek začetek del

Prvi fotovoltaični napravi pred koncem meseca

Namestili ju bodo na stavbi osnovne šole in na županstvu - Center Gradina predmet evropskega projekta

V ponedeljek bo podjetje Facco iz kraja San Giustina in Colle začelo z nameščanjem fotovoltaičnih naprav, s katerimi želi doberdobska občinska uprava opremiti tri večja poslopja v občinski lasti. S fotovoltaičnimi panoji bodo najprej opremiti županstvo in stavbo osnovne šole, druga faza pa bo namestitev panelov na sprejemnem centru Gradina. To so namreč občinska poslopja, ki so zaradi lokacije, osonečnosti in tipologije strehe najbolj primerna za postavitve fotovoltaičnih panojev, za katere se je občinska uprava iz okoljskih in varčevalnih razlogov zavzela že lansko leto.

V prvi sklop del, ki se bo zaključil pred koncem novembra, sta vključeni manjši fotovoltaični napravi. Tista nad občinsko stavbo bo imela 4,14 kWp, tista nad osnovno šolo Prežihov Voranc pa 5,06 kWp. »Napravi bosta delno krili porabo obeh objektov. Za nakup smo najeli posojilo, ki ga bomo izplačali v 15 letih. Za to bomo izkoristili državne prispevke oz. akcijo "Conto energia", s katero spodbujajo nakup in instalacijo fotovoltaičnih naprav,« je povedal doberdobski občinski odbornik za prostorsko načrtovanje, kmetijstvo, evropske načrte, promet in prevoze Daniel Jarc. Izključna cena za namestitev naprav je bila 109.500 evrov, podjetje Facco pa je zmagalo javno dražbo z 19-odstotnim popustom.

Drugi sklop del, je nadaljeval Jarc, predstavlja ureditev fotovoltaične naprave nad sprejemnim centrom Gradina. »Ta sklop želimo izvesti s pomočjo evropskih sredstev,« je povedal pristojni občinski odbornik Daniel Jarc. Občina Doberdob je namreč pred meseci pripravila projekt, s katerim se je prijavila na razpis za deželne operativne programe, povezane z ovrdenotjenjem objektov v zaščitenih naravnih območjih, kot je rezervat Doberdobskega in Prelosnega jezera. Projekt predvideva tudi razne ukrepe na posloju sprejemnega centra Gradina: ob večji fotovoltaični napravi bodo popravili streho, kanalizacijo in uredili manjši botanični vrt. Evropski projekt je skupno vreden približno 210.000 evrov: večji del bi krili z evropskimi sredstvi, 23 odstotkov pa z občinskim denarjem. Občina se je na razpis prijavila junija, odgovor pa naj bi po Jarčevem mnenju dobila pred koncem leta. »Menim, da imamo dobre možnosti za uspeh oz. pridobitev prispevka,« je zaključil Jarc. (Ale)

TRŽIČ - Karabinjerji so ju zalotili pri kaznivem dejanju

Madžarska državljana kradla denar iz parkomatov

Zaseženi denar in orodje, s katerim sta madžarska državljana s silo odpirala parkomate

FOTO C.C.

Karabinjerji so ju zalotili pri kaznivem dejanju in ju aretirali. Madžarska državljana sta v rokah imela izvijač in drugo orodje, s katerim sta skušala s silo odpreti nekaj parkomatov, ko se je mimo zapeljala karabinjerska patrulja. Karabinjerji so takoj stopili z avtomobila in aretirali madžarska državljana, stara 47 in 48 let, za katere se je kasneje izkazalo, da doslej še nista imela opravka z italijansko pravico.

Do aretacije je prišlo v noči s četrtega na včerajšnji dan, moška pa sta imela pri sebi 1.300 evrov, ki sta jih pobrala iz treh s silo odprtih parkomatov v ulicah Barbarigo in Roma v Tržiču. Moška sta imela pri sebi tudi nekaj izvijačev z ukrivljeno konico in nekaj košaric, na katere so bile pritrjene plastične vrečke, ki so jih uporabljali za izpraznitev denarja iz naprav. Za

odpiranje parkomatov sta uporabljala tudi avtomobilsko dvigalko, s katero sta naprave odstranila od njihove betonske podlage in jih nato izpraznila.

Po aretaciji so karabinjerji tržiškega mestnega poveljstva sprožili preiskavo in ugotovili, da sta pred časom madžarska državljana s silo odprla tudi parkomat v Ulici Don Fanin, iz katerega sta ukradla okrog 400 evrov, podoben poskus pa se jima je izjalovil 10. avgusta, ko so ju v središču mesta posneli varnostne kamere.

Za beg sta moška vsakič uporabila avtomobil tipa Opel astra rdeče barve, v katerem sta izdelala skrivni predal, v katerega sta skrivala svoj plen. Avtomobil so karabinjerji zasegli, zaseženi denar pa bodo vrnili tržiški občini, ki bo morala vse poškodovane parkomate seveda zamenjati.

Prometna nesreča, tatvina in kraja bencina

V četrtek se je na šempetrski obvoznici, natančneje v križišču na Bazari, zgodila prometna nesreča zaradi izsiljevanja prednosti. K sreči je nastala le materialna škoda, policisti pa so 63-letnemu povzročitelju prometne nesreče izdali plačilni nalog. Na delu pa so bili tudi tatovi: v Goriških Brdih je neznan storilec iz odklenjenega avtomobila ukradel prenosni računalnik in lastnika oškodoval za približno 1.000 evrov. Na podlagi zbranih obvestil in ugotovljenih dejstev bodo novogoriški policisti podali ustrezen ukrep. Ponočno se je pripetila tudi kraja bencina:

na bencinskem servisu v Rožni Dolini je voznik znamke Volkswagen polo z italijanskimi registrskimi številkami v svoje vozilo natočil za 64 evrov goriva in odpeljal, ne da bi poravnal računa. Na podlagi zbranih obvestil in ugotovljenih dejstev bodo policisti podali ustrezen ukrep.

Policisti so dvakrat obravnavali tudi kršitev javnega reda in miru v Novi Gorici. V prvem primeru je sosed motil hrup iz stanovanja, v drugem primeru pa je v četrtek v nočnem času prišlo do pretepa v enem izmed novogoriških gostinskih lokalov med dvema moškima, starima 23 in 25 let. Na podlagi zbranih obvestil in ugotovljenih dejstev bodo policisti podali ustrezen ukrep. (km)

ŠTANDREŽ - V četrtek pod večer

Okradli avto in stanovanje

Avtomobil je bil parkiran pred telovadnico - Tatovi pobrali zlatnino in zbežali ob prihodu stanovalcev

Tatovi so v četrtek pod večer okradli avto in stanovanje v Štandrežu. Avtomobil je bil parkiran pred štandreško telovadnico, njegov lastnik - Valov odbojkar - se je okrog 19. ure odpravil v notranost dvorane, denarnico pa je pustil v vozilu, skrito pod volanom. Kot da bi vedeli, da je denarnica v avtomobilu, so tatovi s silo odprli ključavnico in vstopili v notranost. Denarnico so takoj našli, jo pobrali in zbežali neznan kam. Ko se je lastnik vrnil k avtomobilu, je opazil, da so bila okna odprta, nato pa je zagledal poškodovano ključavnico in ugotovil, da denarnice z nekaj desetiniami evrov in vsemi osebnimi dokumenti ni bilo več. Krajo je še isti večer prijavil policiji v kasarni Massarelli pri Rdeči hiši, kjer so mu povedali, da se novembra in decembra poveča število podobnih dogodkov.

Tatovi so nekaj pred 19. uro obiskali tudi vrstno hišo v Ulici Monte Grappa. Do nje so prišli po dvorišču druge hiše, do katere vodi stranska cesta iz Ulice Tabai. Tatovi so skočili čez ograjo, se sprehodili po vrtu in travniku ter nato z uma-

Parkirišče pred štandreško telovadnico

BUMBACA

zanimi čevlji vstopili v stanovanje sredi vrstne hiše, v kateri živi več družin. Iz stanovanja, v katerem so pustili številne odnose svojih čevljev, so ukradli vso zlatnino in računalnik, zbežali so, ko so se stanovalci okrog 18.45 vrnili domov. Zgleda, da so tatovi skočili s prvega nadstropja na dvorišče in nato zbežali v smeri

Ulice Tabai po travniku, na katerem je bilo še včeraj mogoče opaziti sledi njihovega bega. Njihovega početja ni nihče opazil, le sosedov psiček - mešanček - je lajal na vso moč in se ob prihodu svojih lastnikov ni uspel nikakor pomiriti, kot da bi hotel povedati, da je tatove videl, bega pa jim ni uspel preprečiti.

GORICA - Karabinjerji vodijo preiskavo Mladeniča prijavljena zaradi prodaje ukradenega blaga

18-letnega R.F. in njegovega mladoletnega prijatelja prijeli v četrtek v mestu

Karabinjerji goriškega poveljstva so v prejšnjih dneh prijeli dva mlada Goričana, ki sta osumljena prikrivanja in prodaje ukradenega blaga. Ker je preiskava še v teku, so sile javnega reda posredovale zelo malo informacij, gotovo pa je, da sta bila mladeniča prijavljena na prostosti zaradi omenjenega kaznivega dejanja.

Preiskavo vodijo karabinjerji radiomobilnega oddelka goriškega poveljstva, ki so mladeniča prijeli v četrtek. R.F., ki je star 18 let, in njegovega mladoletnega prijatelja, o katerem karabinjerji niso posredovali dodatnih informacij, je patrulja ustavila v popoldanskih urah v goriškem mestnem središču. Karabinjerji so ju odvedli na poveljstvo, nato pa so ju prijavi na prostosti zaradi kaznivega dejanja prikrivanja in prodaje ukradenega blaga. »Mladeniča sta ob sebi imela tudi del plena. Šlo je za elektronski material, več pa ne morem razkriti,« je povedal poročnik goriških karabinjerjev Pella.

Izlet z Okusi Krasa

Združenje Juliaest prireja jutri tretji voden sprehod po poteh Velike vojne, ki so vključeni v enogastronomsko pobudo Okusi Krasa. Arhitekt Silvo Stok bo vodil izletnike na ostalin prve svetovne vojne na griču Fortin v kraju Villanova di Farra in topovskih kavern na Brestovcu. Zbirališče bo ob 9. urina trga pred gostilno Al mulin vecio v Gradišču, kjer bo udeležence čakal avtobus. Za informacije 338-6557425.

Goriške gostilne

Prof. Liliana Mlakar bo danes v Gorici vodila sprehod ob starih goriških gostilnah. Zbirališče bo ob 16. uri pred gostilno Pri Luni. Mlakarjeva bo predstavila tudi svojo knjigo »Cose (goriziane) da mangiare«, ki jo je izdal inštitut za socialno in versko zgodovino.

DOBERDOB - Pri zadrugi Rogos

Vzpostavili sodelovanje z Univerzo na Primorskem

Študentje bodo Gradini posvetili seminarske naloge - Stekel tečaj z Vesno Guštin

Potem ko so doberdobski osnovnošolci konec oktobra zapustili svoječasne učilnice v sprejemnem centru Gradina, se s polno paro nadaljujejo pobude zadruge Rogos, ki je v zadnjih časih vzpostavila sodelovanje z Univerzo na Primorskem. »Stik smo navzeli s Fakulteto za turistične študije Turistica, ki svoje programe vodi v Portorožu,« pojasnjuje predsednica zadruge Rogos Ana Černic, ki je pred nekaj dnevi dejavnosti zadruge Rogos, sicer upraviteljice centra Gradina in Carsiane, predstavila na portoroškem sedežu omenjene fakultete. Z njenim vodstvom in profesorji so se dogovorili, da bodo študentje treh različnih predmetov pripravili seminarsko nalogo o sprejemnem centru Gradina in zadrugi Rogos. Prva naloga bo zadevala nov sistem tabel, ki bi jih postavili v deželni rezervatu, druga bo posvečena pripravi turističnih paketov in analizi ciljnih skupin, ki bi prihajale v sprejemni center in tam prespale vsaj eno noč, tretja pa azuriranju spletne strani zadruge Rogos, pri čemer se bodo študentje zgledovali po spletnih straneh drugih parkov v FJK in turističnih ustanov. Najboljše seminarske naloge bodo nagrajene, zadruga Rogos pa bo postala lastnica njihovih vsebin, ki bi jih lahko v prihodnosti tudi uresničila. »Istočasno s sodelovanjem glede seminarskih nalog bo zadruga Rogos postala predmet študije Univerze na Primorskem, ki se je prijavila na razpis, na podlagi katerega delijo prispevke med ustanovami, ki sodelujejo z organizacijami zamejskih Slovencev,« pojasnjuje Ana Černic in napoveduje, da bo izid razpisa znan konec januarja.

Med tem na Gradini poteka cela vrsta dejavnosti. Skupaj z Vesno Guštin prireajo niz štirih srečanj, med katerimi udeleženci spoznavajo tipične kraške sladice. Tečaj je deležen velikega zanimanja, saj je bilo prošelj za sodelovanje 22, razpoložljivih mest pa samo 13, zaradi česar nameravajo pobudo ponoviti prihodnje leto. Prvo od štirih srečanj so že izpeljali, 3. decembra pa bodo skupaj z Guštinovo pripravljali božične sladice. Včeraj so v centru Gradina priredili Martinovo večerjo, jutri od 15. ure dalje bodo obiskovalcem na voljo pečeni kostanji in novo vino. 25. novembra se začne letošnja izvedba niza Znanost na krožniku; na prvem srečanju bo Vanni Lugh, raziskovalec na Tržaški univerzi, spregovoril o materialih, s katerimi so sestavljene sončne celice na fotovoltaičnih panojih. Iz družbe Rogos poleg tega pojasnjuje, da so poskrbeli tudi za interno rast svojih članov, saj so komaj izvedli t.i. »Learning experience« pod vodstvom pisarne BesnaPM. S to izkušnjo so poskusili ugotoviti pomanjkljivost pri skupinskem delu in so spoznali osnove »team buildinga« in »project managementa«. (dr)

Tečaj kuhanja z Vesno Guštin

FOTO AČ

GORICA - Od 3. do 5. decembra Andrejev sejem Ljubitelji »adrenalina« bodo prišli na svoj račun

Čez tri tedne se v Gorico vrača Andrejev sejem, ki bo s stojnicami, vrtljaki in drugimi atrakcijami poživil mestno središče in vanj privabil na tisoče ljudi od blizu in daleč. Sejem, ki je v Gorici najstarejši in najbolj pričakovan, bo letos potekal od sobote, 3. decembra, do ponedeljka, 5. decembra, vrtljaki pa bodo v centru ostali vse do nedelje, 11. decembra.

Kramarji, ki jih bo tudi letos okrog 250, bodo s svojimi stojnicami prisotni na Travniku, na Korzu Italia, na Korzu Verdi, v ulicah Crispi, Roma, Oberdan, Cadorna, Boccaccio in na Trgu Donatori di sangue, vrtljake pa bodo namestili v Ulicah Cadorna in Petrarca, v ljudskem vrtu na Verdijevem korzu in na Trgu Battisti. »Atrakcij bo letos 92,« je povedal goriški podžupan Fabio Gentile in pristavil, da bo tokrat z vidika vrtljakov Andrejev sejem bogatejši kot kadarkoli prej, saj bo gostil štiri najsodobnejše in najprivlačnejše vrtljake v Italiji. Ljubiteljem »adrenalinske« zabave bodo letos ob Matrixu, ki bo že tretje leto deloval v Ulici Cadorna, na voljo še Loop Fighter (na Trgu Battisti), Booster (v Ulici Cadorna) in Ejection Seat (v Ulici Cadorna), ki jih ni hkrati ponudil še noben sejem v severni Italiji.

Andrejev sejem bo letos v Gorico pripeljal tudi vrtljak Booster

Gentile je dalje izpostavil, da bo za otroke goriških in novogoriških šol in vrtec letos na voljo 5.000 brezplačnih vstopnic več kot lani. »Upravitelji vrtljakov so sklenili, da natisnejo kar 28.000 brezplačnih vstopnic. Otroci jih bodo lah-

ko izkoristili v petek, 9. decembra,« je povedal podžupan in spomnil, da bo med letošnjimi novostmi Andrejevega sejma tudi »vas prijateljstva« na Travniku, kjer se bodo skupaj predstavile občine z obeh strani meje. (Ale)

GORICA - Fundacija Goriške hranilnice

V prihodnjem letu 15 odstotkov manj prispevkov

V prihodnjem letu bo Fundacija Goriške hranilnice porazdelila med različnimi ustanovami, društvi in šolami 3.200.000 evrov. Tako je predvideno v programskem načrtu za leto 2012, ki ga je usmerjalni odbor Fundacije sprejel na zadnjem zasedanju. Vsota je vse prej kot zanemarljiva, je pa nižja od lanske, saj se mora tudi Fundacija Goriške hranilnice soočiti težkim gospodarskim trenutkom.

»Čeprav je huda gospodarska in finančna kriza tudi za Fundacijo pomenila znižanje predvidenega presežka iz poslovanja za tekoče leto, je ustanova želela potrditi, da je teritoriju ob strani. Zato je iz stabilizacijskega sklada črpala del sredstev in zagotovila 3.200.000 evrov prispevkov za leto 2012, kar je le 15 odstotkov manj kot v tekočem letu,« so sporočili s Fundacije Goriške hranilnice, ki je tudi uvedla nekaj dodatnih novosti. Da bi

čim večjemu številu goriških društev in ustanov omogočila dostop do prispevkov, bo dovolila vsem subjektom, da se prijavi le na en razpis (izjema so šole, ki lahko vložijo dve prošnji), najvišja vsota, ki jo bodo lahko prejeli preko razpisov, pa bo 6.000 evrov.

Najvišji odstotek vseh razpoložljivih sredstev bo Fundacija namenila sektorju kulture in umetnosti (30 odstotkov, nekaj manj kot en milijon evrov), znotraj katerega so povišali na 30 odstotkov delež, ki bo namenjen manjšim razpisom. Okrog 25 odstotkov sredstev (800.000 evrov) bodo namenili vzgoji in izobraževanju, 13 odstotkov lokalnemu razvoju, 12 odstotkov pa prostovoljstvu, oskrbi in človekoljubnim pobudam. Za rast in izobraževanje mladine bodo odšteli 256.000 evrov, ostalo pa bo namenjeno znanstvenemu in tehnološkemu raziskovanju, javnemu zdravju in zaščiti okolja. (Ale)

GORICA Orientacijski tek bo že osmič povezal mesti

V sredo, 16. novembra, bo na sporedu medmestni orienteering, pobuda, ki se osem let pestri športno ponudbo Gorice in Nove Gorice. Gre za prireditve, ki je namenjena dijakom srednjih in višjih šol iz obeh mest. Včeraj so letošnjo izvedbo predstavili v pokrajinski mediateki na Travniku. Pobudniki prireditve - goriško združenje UISP, Športni zavod Nova Gorica, pederacija za orienteering FISO, ŠD Mark Šempeter in pokrajinski šolski urad za šport - so iz različnih zornih kotov predstavili orientacijski pohod, kije načrtan po obeh mestih. Poudarjena je bila telesna vzgoja, saj se pobuda odvija po urbanih, pa tudi po gozdnih območjih, ki jih je potrebno prehoditi in preteči. Omenjena je bila zgodovinsko-kulturna plat, saj se med pohodom mladi srečajo s kulturnimi spomeniki in zgodovinskimi podatki Goriške. Ne nazadnje sta bili navedeni pomembnost prisotnosti šol kot tudi prijateljstvo, ki se krepi med mladimi z obeh strani meje. Letos bo pobuda uvedla še novost, in sicer pristop goriške UNICEF. Kot je povedala predstavnica te humanitarne organizacije, pri pristopu ne gre toliko za nabiranje sredstev, kot za osveščanje mladih, da spoznajo, v kakšnih bednih razmerah živijo njihovi sovrstniki ponekod po svetu. Mednarodna organizacija UNICEF si namreč želi, da bi bila umrljivost otrok in mladih čim nižja. Idealni bi bilo, če bi to število doseglo točko »nič«. Zato bodo na sredinem orienteeringu vsem udeležencem na dlan roke vtisnili besedo »zero-nič«. Do včeraj se je na poziv prirediteljev odzvalo veliko šol iz Gorice, Nove Gorice, Vidma in Trsta. Med udeleženci bodo dijaki licejskega pola Gregorčič-Trubar ter nižjih srednjih šol iz Doberdoba in Trinko iz Gorice.

Z razliko drugih deželnih prireditvev v orienteeringu, kjer se zbere od 100 do 200 udeležencev, bo na goriški prireditvi sodelovalo kakih 500 pohodnikov. Fantje in dekleta se bodo zbrali ob 8.30 uri na Travniku, od tam se bodo sprehodili skozi goriški predor do štartnega mesta, ki bo postavljeno na parkirišču na drugi strani predora. Preko mejnega prehoda Rafut-Pristava se bodo povzpeli na Kostonjevo in gozd Panovec, se v Gorico vrnili po Ulici Cappella, obiskali grajski grič in dosegli cilj na Travniku. Proga meri kake štiri kilometre. Tam bo po zaključku potekalo tudi nagrajevanje zmagovalcev. Vsi udeleženci pa bodo v dar prejeli spominsko majico. (vip)

DOBERDOB - V društvo Jezero se vračajo »Prauce z varšta«

Pravljичne urice s kopicco novosti

Vodili ju bosta Martina Šolc in Jana Drasič - Ob poslušanju pravljic tudi ustvarjalne in glasbene delavnice - Jutri prvo srečanje

Pri društvu Jezero v Doberdobu tudi v letošnji sezoni prireajo pravljичne urice »Prauce z varšta«, ki bodo tokrat potekale sodelovanju z Glasbeno matico. Letos pričakuje otroke veliko zanimivih novosti. Pravljične urice, ki jih prirejajo četrto leto zapored, bosta vodili pravljíčarka Martina Šolc in učiteljica glasbe Jana Drasič. Potekale bodo na društvenem sedežu vsako drugo soboto od 15.30 do 17. ure. Ob poslušanju pravljic bosta Martina in Jana pripravili še glasbene in ustvarjalne delavnice. Tako bo letošnja ponudba zelo pestra in bogata. Od novembra do aprila se bo zvrstilo dvanajst pravljičnih srečanj, razdeljenih v tri tematske sklope. Prvi sklop, Po mačjih pravljičnih poteh, se bo pričel jutri, 12. novembra, in bo potekal vse do konca leta. To je niz ljudskih pravljic o mačkah iz vsega sveta. Martina je namenoma izbrala ljudske pripovedke, saj se te najbolj dotaknejo otroške duše. Na tem potovanju okrog sveta, jo bo spremljala zvesta sodelavka muca - lutka Lina.

V drugem delu, Čarobni gozd, ki bo na vrsti januarja in februarja, se bodo otroci sprehajali po pravljičnem in čarobnem gozdu, kjer bodo spoznali veliko zanimivih živalic. Tretji in zaključni sklop, ki bo potekal od marca do aprila, bo mlade poslušalce zabaval z zgodbicami o živalih, ki živijo na Veseli kmetiji. Na pravljična srečanja so vabljeni vsi otroci, ki obiskujejo vrtec in prve razrede osnovne šole.

Jutri se v Doberdob vračajo pravljične urice

NOVA GORICA - Sobivanje s pticami je včasih težavno

Število golobov bi lahko znižali samo v sodelovanju z Gorico

Hormonska kontracepcija leta 2003 ni bila uspešna, saj je krma privabila tudi goriške golobe

Večja pa tudi manjša mesta imajo praviloma težave zaradi preveč razširjene golobje populacije oziroma zaradi njihovih iztrebkov. Tudi Nova Gorica in Gorica nista izjemi. Da bi golobjo populacijo učinkovito zmanjšali, bi morali v obeh mestih sočasno izvajati določene ukrepe, sicer bi dosegli kvečjemu to, da bi se golobja populacija iz enega mesta preselila v drugega. Na ljubljanski Veterinarski fakulteti oziroma na Inštitutu za higieno okolja in živali z etologijo (to je veda, ki preučuje vedenje živali), so za primer novogoriških golobov v letu 2003 že pripravili akcijo hormonske kontracepcije. Golobe so krmili s hormonsko koruzo, ki je zmanjševala plodnost. Toda krma je privabila tudi golobe iz sosednje Gorice in naslednje leto jih je bilo v mestu še več. Zato sedaj predlagajo nove ukrepe, a tudi ti bodo učinkoviti le, če se jih bosta lotili ob mesti.

»Mestni golobi povzročajo težave predvsem s svojimi iztrebki zaradi morebitne prenosljivosti Chlamydia psittaci in Salmonella spp. na človeka,« pojasnjuje Martin Dobeic, predstojnik Inštituta za higieno okolja in živali z etologijo v poročilu o uspehih kontracepcije golobov v Novi Gorici iz leta 2003. Nad kupčki, ki se najdejo vsepovsod po mestu, se pritožujejo tudi meščani, toda na novogoriški mestni občini odgovarjajo, da morajo golobom z zamreženjem ali tako imenovanimi žebliji preprečiti sedanje na določene površine lastniki objektov. Tudi za čiščenje površin ob objektih morajo poskrbeti lastniki sami.

Ukrepi, s katerimi se zmanjšuje golobja populacija v mestih, so različni - od mehanske zaščite objektov do prepovedi hranjenja golobov, pobiranja jajc, odganjanja, odlova in kontracepcija. S slednjo je moč golobjo populacijo v nekaj letih znižati tudi za 30 odstotkov. Gre za uporabo hormonske koruze, ki znižuje plodnost golobic. Tak način so v Novi Gorici začeli uporabljati leta 2003. Po dveh letih se je sicer začelo število golobov zniževati, a so se pojavili drugi učinki, ki jih pojasnjuje Dobeic: »Najevidnejše je dejstvo, da Nova Gorica predstavlja le del mesta, fizično povezano z Gorico. Iz tega razloga smo lahko krmili golobe s hormonsko koruzo le na slovenski strani. Glede na dejstvo, da se golobi selijo za hrano, so krmna mesta z Ornisterilom privabila tudi golobe z italijanske strani, kar je bistveni razlog za povečanje števila golobov v drugem letu krmiljenja. Kolikor bi želeli doseči zanesljivejšo učinke Ornisterila, bi morali k problemu zniževanja števila golobov pristopiti kompleksno, na področju celotne površine slovenskega in italijanskega dela mesta.«

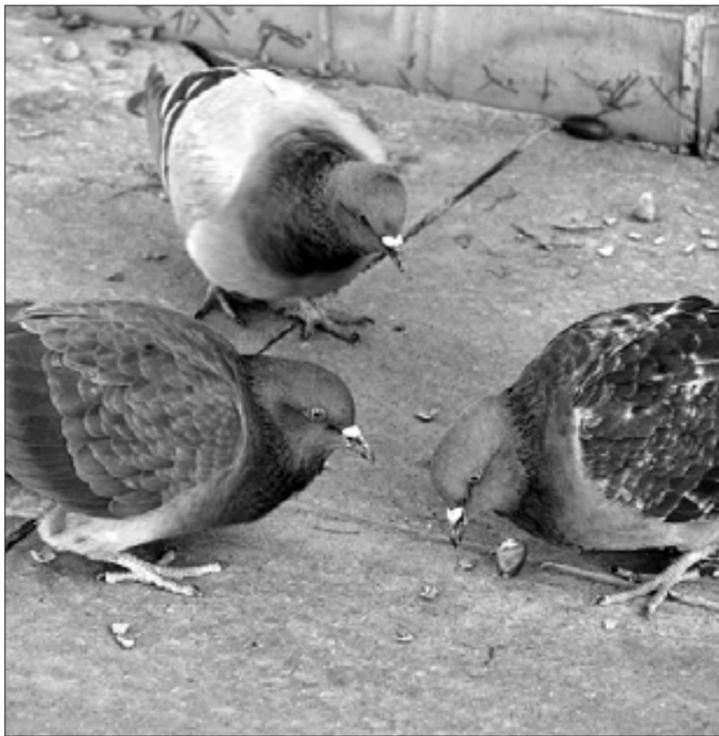
Izkušnje s krmiljenjem golobov s hormonsko koruzo iz Ljubljane, kjer je podobna akcija potekala 5 let, so pokazale, da so učinki pri zmanjšanju števila golobov v mestu vidni le v prvih letih, nato pa so postopoma upadali. Golobi se namreč lahko razmnožujejo tudi vse leto, ne le spomladi in jeseni, tako da zlahka nadomestijo manjkajočo populacijo. Težavo predstavljajo tudi ljubitelji krmiljenja golobov. Site živali namreč potem ne jedo hormonske koruze in tako ne prejmejo dnevnega odmerka hormona.

»V času krmiljenja s hormonsko koruzo smo opazili tudi spremembe v navadah golobov. Golobi so se pričeli združevati v večje jate, s čimer se je na območjih krmnih mest poslabšala higiena okolice, povečala obremenjenost stavb, koncentracija iztrebkov in gnezdišč, s čimer se je povečalo tudi tveganje za boleznijo,« dodaja predstojnik omenjenega inštituta. Poleg tega pa takšno krmo lahko zaužijejo tudi druge vrste ptic, kot so kosi, vrane, srake, kavke, vpliv pa ima tudi na ujede, kot so sokoli in postovke, katerih golobi so del jedilnika, ki lahko vsebujejo določeno vsebnost progesterona. Vse to je privedlo do sklepa, da nadaljevanje hranjenja golobov s hormonsko koruzo v Novi Gorici ne bo obrodilo zelenih sadov. Potrebno pa bi bilo pristopiti k drugim ukrepom, kot so preprečevanje krmiljenja golobov, priprava generalnega načrta zaščite objektov v Novi Gorici in izvedba načrtov za postavitev po-

skusnih golobnjakov na izbranih zelenicah in parkovnih površinah v mestu, kjer bi bila urejena krmna mesta. Urejena gnezdišča in dostop do hrane bi privabljala golobe iz mesta in tako znižala število golobov v mestu, navaja Dobeic v poročilu. Poselitev golobov v golobnjake bi se potem kombiniralo s pobiranjem jajc, kar se je izkazalo kot najučinkovitejša metoda za zmanjševanje števila populacije golobov v mestih.

Posamezni golobnjak bi občino veljal okoli 900 evrov, v to ceno so vključeni stroški za gradnjo, postavitev in vzdrževanje. »Po oceni Inštituta bi za Novo Gorico morali postaviti okrog 10 golobnjakov. Pri tem pa bi bilo potrebno podobne ukrepe izpeljati tudi v sosednji Gorici, kajti v nasprotnem primeru bomo imeli v Novi Gorici še več golobov, ki se bodo priselili k nam od drugod, ker bodo pri nas ugodni pogoji - urejena gnezdišča in hranjenje,« pojasnjujeta občinska oddelka za infrastrukturo in gospodarske javne službe in oddelek za okolje in prostor. Vendar pa v občinskem proračunu ni namenskih sredstev za financiranje te problematike v takem obsegu. Na občini opozarjajo, da morajo lastniki objektov in naprav sami poskrbeti za preprečevanje gnezdenja in zadrževanja golobov.

Katja Munih

Golobi v Novi Gorici

FOTO KM.

GORICA - Kultura

Ex Border: Ob koncu

Na goriškem županstvu so včeraj predstavili šesto zaporedno pobudo kulturnega značaja Ex Border. Letošnja bo imela (napovedni?) naslov Alla Fine (Ob Koncu). Uvodoma je spregovoril občinski odbornik Antonio Devetak. Pobudo je ocenil kot zelo varčno, saj dosega z omejenimi naložbami velik odmev, kar dokazujejo v prejšnjih letih zbrana tiskovna poročila. Prispevke v podporo posameznim prireditvam bo potrebno povečati, saj gre za dogajanja, ki so mestu v čast.

Podobno se je izrazil pokrajinski odbornik za kulturo Federico Portelli, ki je tudi opozoril na spremenjene finančne pogoje v primerjavi s prejšnjimi leti. Ker pa ima dogajanje okrog Ex Border tudi mednarodne razsežnosti, se bo pokrajinska uprava, kolikor je mogoče potrudila.

Zastopnik Fundacije Goriške hranilnice Gianluigi Chiozza se je zahvalil glavnemu prireditelju za ponudbo, ki jo ponuja mestu. Obljubil je podporo tudi za prihodnja leta. Izrazil je upanje, da letošnji naslov ne pomeni zaključka neke poti, ki se je pričela leta 2006.

V imenu goriškega sedeža Videmse univerze, novega soprireditelja, ki se želi vključevati v kulturno življenje tega mesta, je spregovoril Lorenzo Fattorini. Posebej je pohvalil izbiro krajev za razna dogajanja, ki so sami zase kakovostni in hkrati pokrivajo velik del urbanega območja.

Zadnji je spregovoril glavni akter, Alberto Princis, ki je vsa leta gojil stike, vabil, gostil in na odrih napovedoval številne ustvarjalce. Vsem prisotnim je dal vljudno razumeti, da cenijo pohvale in napovedi, a vse kaže na padajočo krivuljo gmočnih podpor, brez katerih je nemogoče izpeljati programa, saj prihajajo nekateri tuje gostje od daleč. V šestih letih je bilo več kot 150 dogodkov ob prisotnosti 20.000 ljudi. Stroški so znašali 243.000 evrov. Ali se bo uresničilo viraževanje, da pride po sedmem letu do nepovratne krize? Podčrtal je, da gre pravzaprav za pobudo, ki jo podpira tudi EU, čeprav se na krajevni ravni dogaja, da dobivajo nekatere pobude vse več sredstev, druge pa vse manj. V zadnjem delu svojega posega je nanizal letošnji program, ki ga bo dnevnik sproti napovedoval in o marsičem tudi poročal.

Na koncu se je odbornik Antonio Devetak poklonil - in povabil prisotne, naj se mu pridružijo - spominu pred nekaj dnevi preminulega TV snemalca Maxa Bettelleja, ki se je na županstvu redno udeleževal prav tiskovnih konferenc. (a.r.)

DOBERDOB - Predstavili knjigo Tito in tovariši

Od zaslug do masakra

Pirjevec pojasnil Titove politične odločitve s polnim poznavanjem njegovih osebnostnih značilnosti in političnih prepričanj

Udeleženci srečanje (desno); uvodni pozdrav Zulejke Devetak, ob njej Pirjevec in Lavrenčič

BUMBACA

Veliko zanimanje za novo knjigo Jožeta Pirjevca Tito in tovariši se je pokazalo tudi na četrtkovi predstavitvi v Doberdobu, kjer so organizatorji razprodali vse izvide, še preden se je srečanje začelo. Kakor je uvodoma povedala predsednica društva Jezero Zulejka Devetak, je bilo v Sloveniji prodanih več kakor dvajset tisoč izvodov, kar je za zgodovinsko monografijo izjemen rezultat. Besedo je nato prevzel predsednik sekcije VZPI-ANPI iz Doberdoba Mario Lavrenčič, ki je kakor soorganizator uokviril delo v sodobna dogajanja. Kritično se je obregnil ob dejstvo, da je predlog ljubljanske mestne občine o poimenovanju ulice po Titu naletel na to-

likšne polemike in se žalostno zaključil na ustavnem sodišču. S tem v zvezi je prebral stališče predsednika ZZB za vrednote NOB Janeza Stanovnika in ga kakor predstavnik italijanskega združenja borcev popolnoma osvojil. Kakor je nato povedal sam Pirjevec, predstavlja protislovje to, da »v New Delhiju imajo ulico poimenovano po Titu, v Ljubljani pa je nimamo.«

Pirjevec je najprej povedal, da predstavlja delo sad več kako tridesetletnega dela, saj se je s Titom začel ukvarjati leta 1978, ko so v Londonu odprli arhive. Od takrat je raziskoval domala po vseh evropskih in ameriških arhivih, največ gradiva pa je dobil ravno

PUNTO GIOVANI Mladinski center odprt čez vikend

Goriški mladinski center Punto giovani, kjer se vsak teden srečuje med 150 in 180 mladih, bo od danes dalje odprt tudi ob sobotah in nedeljah med 15. in 20. uro. Novost so včeraj na goriškem županstvu predstavili odbornik Stefano Ceretta in skupina sodelavcev, ki skrbi za dejavnosti mladinskega centra. »S sobotnim in nedeljskim odprtjem smo odgovorili na prošnje mladih, ki so želeli imeti tudi ob koncih tedna možnost, da se srečujejo v prostorih centra Punto giovani, kjer se lahko igrajo na igre igranja vlog, gledajo filme, ipd.« je povedal goriški občinski odbornik Stefano Ceretta in pristavil, da so mladim med tednom na voljo tudi razni tečajji (npr. fotografije) in delavnice. »Nagelj v gumbnici našega mladinskega centra je tudi dvorana za glasbene vaje, ki je mladim skupinam brezplačno na voljo. Dvorano smo ravnokar opremili z novimi napravami,« je poudaril Ceretta. Predstavniki centra Punto giovani so se zavzeli tudi za izdelavo dvojezičnega zemljevida Gorice, kjer so mladim na voljo informacije v zvezi z različnimi storitvami (npr. wi-fi povezavo in prevozi) ter ustanovami (npr. sedeži univerz, KB centrom, pokrajinsko mediateko). Zemljevidi bodo razdelili po šolah (tudi slovenskih), univerzah, mladinskih centrih na obeh straneh meje, knjižnicah in drugih krajih.

v Ljubljani, kjer hranijo zapuščino oziroma zapiske Vladimirja Dedijerja, prvega Titovega biografa in tesnega sodelavca. »Dedijerjeva prednost je bila ta, da je pobilje poznal Tita in njegove ožje tovariše, kar mu je omogočilo, da je jugoslovanski nomenklaturi sledil v zakulisju,« je poudaril Pirjevec. Publiko je razkril tudi, da je sprva hotel posvetiti delo Edvardu Kardelju in njegovi intelektualni razsežnosti, vendar se je spota zavedal, da brez Tita nikakor ne bo šlo. V njemu značilnem prijetnem predavanju je Pirjevec skoraj dve uri držal slušatelje na stolih kakor pribite, tudi ker je Titove politične odločitve razlagal s polnim poznavanjem njegovih osebnostnih značilnosti in političnih prepričanj. Posebno pozitivno je ocenil Titove zasluge v gibanju neuvrščenih, ki je pravzaprav prerasl v anticolonialno sporočilo takratnemu blokovski razdeljenemu svetu, ki je razkrivalo dejansko resnico, da je realna delitev tista med bogatimi in revnimi in sploh ne tista, med Natovimi pristaši in varšavskimi zavezanci. Seveda se Pirjevec pri svojem intelektualnem delu ni izogibal povojnih dogajanj v zvezi s kaznovanjem izdajalcev. Rekel je, da je ravnanje oblasti postalo v nekaterih primerih pravi masaker, vendar ne moremo mimo dejstva, da bi bili v takratni Evropi kolaboracionisti kjerkoli kaznovani. Večer je uvedel moški pevski zbor Jezero. (pz)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v organizaciji PD Štandrež: v nedeljo, 11. decembra, ob 17. uri v župnijski dvorani v Štandrežu komedija »Charleyeva teta« (Thomas Brandom) v režiji Jožeta Kranjca, nastopa Gledališče pod Kozolcem - Šmartno ob Paki; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

GLEDALIŠKA SKUPINA PRO LOCO ATTORI SENZA CONFINI prireja ponovitev komedije z naslovom »Mi consenta il raddoppio!« danes, 12. novembra, ob 20.45 v Kulturnem domu v Gorici; vstop s prostovoljnimi prispevki za združenje AISM.

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 19. novembra, ob 20.30 »Copenaghen« Michaela Frayna, nastopa gledališka skupina La Betulla iz kraja Nave (BS); predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) vabi na gledališko predstavo »Šoferji za vse čase« Mira Gavrana v ponedeljek, 21. novembra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici; informacije in predprodaja v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288), vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure, v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici (tel. 0481-531445) in na spletni strani www.teaterssg.com.

V GLEDALIŠČU SAN NICOLE V TRŽIČU (Ul. 1. Maggio 84) bo v nedeljo, 13. novembra, ob 16. uri v sklopu niza »L'Armonia a Monfalcone« predstava v tržaškem narečju v organizaciji gledališke skupine L'Armonia. Nastopila bo gledališka skupina Quei de Scala Santa - FITA s komedijo »La salute xe un opinion?«. Predprodaja vstopnic na sedežu krožka ACLI Giovanni XXIII - San Nicolò v Ul. 1. Maggio 84 v Trziču ob petkih in sobotah med 16. in 17. uro.

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: v ponedeljek, 14. novembra, ob 20.45 Max Giusti »100% comico«; informacije pri blagajni gledališča ali po tel. 0481-383602 in na spletni strani www.3.comune.gorizia.it/teatro.

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO- Ul. Lungo Isonzo 77
ERG- Ul. Brigata Re, na državni cesti 56
AGIP- Ul. Trieste 179
SHELL- Ul. Aquileia 20
TRŽIČ
SHELL- Ul. Boito 43
AGIP- Ul. Matteotti 22
ERG- Ul. G.F. Pocar
KRMIN
SAN MARCO PETROLI- Drev. Venezia Giulia 53
GRADIŠČE
SHELL- Drev. Trieste 60/a, na državni cesti 351
RONKE
AGIP- Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+
ŠTARANČAN
AGIP- Ul. Trieste 47
MARIAN
SAN MARCO PETROLI- Ul. Manzoni 164
ŠKOCJAN
AGIP- Ul. Battisti 22 (Pieris)
ROMANS
API- Ul. del Castelliere 50

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: danes, 12. novembra, »Non ce ne importa niente« Giorgia Bozza in orkestra Maniscalchi; nastopajo sestre Marinetti; informacije po tel. 0481-969753 in na spletni strani www.artistiassociatigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: v nedeljo, 13. novembra, ob 16. uri »Cuccioli Show«; informacije po tel. 0481-532317 ali na spletni strani www.artistiassociatigorizia.it.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: danes, 12. novembra, »Storie appese a un filo«, gledališka skupina Teatro del Canguro; informacije v uradih CTA, Ul. Cappuccini 19/1 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 19.50 »I soliti idioti«; 21.30 »Quando la notte«.

Dvorana 2: 16.45 - 18.30 - 20.30 - 22.15 »Il re leone« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.00 »One Day«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.10 »I soliti idioti«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Immortals« (digital 3D).

Dvorana 3: 16.45 - 18.30 - 20.30 - 22.15 »Il re leone«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Lezioni di cioccolato 2«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.10 »Il cuore grande delle ragazze«; 22.00 »La peggior settimana della mia vita«.

Razstave

V ATRIJU GORIŠKE PREFEKTURE na Travniku v Gorici je na ogled razstava kiparja Sergia Pacorija; do 26. novembra.

KULTURNI KROŽEK »G. MAZZINI« ENDAS IN OBČINA TRŽIČ vabita na ogled čezmejne razstave »Soča brez meja« v prostorih Palazzetta Veneta v Trziču. Razstavljali bodo Alda Antoni, Giorgio Gallottini, Elvira Mauri, Maria Grazia Persolja, Valdiero Vecchiet, Anita Zuberti, Zorana Berdon, Vanda Colja, Bernarda Skrt in Helena Stanič; do 13. novembra od ponedeljka do sobote med 10. in 12. uro ter med 16.30 in 18.30, ob nedeljah med 10. in 12. uro.

RAZSTAVA »PRIHODI/ODHODI« - Izseljavanje iz goriške pokrajine skozi podobe« je na ogled na železniški postaji v Redipulji; do 13. novembra od ponedeljka do petka med 10. in 14. uro, ob sobotah in nedeljah ter od 1. do 4. novembra med 10. in 18. uro; vstop prost.

KULTURNI CENTER TULLIO CRALI vabi na ogled skupinske razstave keramik z naslovom »Con-tatto« v galeriji Dore Bassi v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici; razstavljajo Bruna Albertin, Anna Clausero, Vilma Canton, Leone Gaier, Marina Legovini, Marta Malni, Marcella Marin, Giuseppe Schek, Adriano Velussi, Silvia Wehrenfennig; do 18. novembra od ponedeljka do sobote med 10. in 12. uro ter med 16. in 19. uro.

V OBČINSKI GALERIJ V TRŽIČU (Trg Cavour 44) je v organizaciji Fundacije Goriške hranilnice iz Gorice na ogled razstava »Le stazioni terminali dell'Impero degli Asburgo e le Terme di Monfalcone«; do 20. novembra ob petkih med 15.30 in 19. uro ter ob sobotah in nedeljah med 10. in 13. uro ter med 15.30 in 19. uro s prostim vstopom.

RAZSTAVA KONSTRASTI je na ogled v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Razstavljajo Janina Cotič, Andrej Furlan, Matjaž Hmeljak, Paolo Hrovatin, Robi Jakomin, Jana Kalc, Zvonimir Kalc, Vilijam Lavrenčič, Klaudija Marušič, Jasna Merku, Deziderij Švara, Megi Uršič Calzi, Franko Vecchiet, Andrea Verdelago, Stefan Turk in Ivan Žerjal; do 21. novembra ob prireditvah in po domeni (informacije na spletnih straneh www.kons.it in www.kclbratuž.org).

V GALERIJ MARIO DI IORIO v državni knjižnici v Ul. Mameli v Gorici je na ogled razstava akvarelov Riccarde

de Eccher z naslovom »Montagne (Gore)«; na ogled bo do 28. novembra.

RAZSTAVA SLIK ROBERTA MARIANA bo do 9. decembra na ogled v menjalnici Cambio Isontino na Korzu Verdi 56 v Gorici.

PRODAJNA RAZSTAVA »STAMPANICA 2011« (»Goriška kolekcija, risbe in slike med 17. in 20. stoletjem«) bo na ogled do 5. januarja 2012 od torka do sobote med 9. in 12.30 ter med 15.30 in 19.30, v decembru tudi ob nedeljah in ponedeljkih.

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Rivelazioni. Quattro secoli di capolavori«; do 15. januarja 2012, ob sobotah in nedeljah ob 17. uri brezplačni vodeni ogledi.

V GALERIJ SPAZZAPAN V GRADIŠČU v Ul. Battisti 1 v Gradišču (0481-960816) je na ogled razstava Liliane Cossovel z naslovom »Sincerely Yours«; do 11. marca 2012 ob torkih, sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro, ob sredah, četrtkih in petkih med 15. in 19. uro, ob ponedeljkih zaprto. Ob nedeljah ob 16. uri brezplačni vodeni ogledi; informacije po tel. 0481-960816, galleria.spazzapan@gmail.com.

Koncerti

ZDRUŽENJE MUSICA APERTA prireja niz koncert z naslovom »Gorizia classica«: danes, 12. novembra, ob 17. uri v dvorani pokrajinskih muzejem v grajskem naselju 13 v Gorici nastopata violinistka Renata Sfriso in pianistka Alessandra Dezzi; vstop prost.

53. REVUJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV CECILIJANKA bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v soboto, 19. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 20. novembra, ob 17. uri. Na reviji, ki je posvečena skladatelju Radu Simonitiju ob 30-letnici smrti, bodo sodelovali tudi zbori s tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: v sredo, 24. novembra, ob 20.45 nastopata violinistka Laura Bortolotto in pianist Matteo Andri; informacije po tel. 0481-494369, na teatro@comune.monfalcone.go.it in na spletni strani www.teatromonfalcone.it.

Izleti

KRUT - zaključuje se vpisovanje za izlet 10. in 11. decembra na ogled božičnih sejmov v Milanu; informacije in vpisovanje na društvenem sedežu v Gorici, Korzo Verdi 51/int., tel. 0481-530927 vsak torek in četrtek, med 9. in 12. uro in v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, po tel. 040-360072.

Obvestila

DRUŽBA se dobi v nedeljo, 13. novembra, ob 13. uri.

INFORMACIJE ZA IZPOLNJEVANJE POPISNIH POL nudijo na brezplačni tel. številki ISTAT 800-069701 in v zbirnem centru v pritličju občine v Gorici, ki je odprt od ponedeljka do četrta med 8. uro in 17.30, ob petkih med 8. uro in 12.30 in ob sobotah med 9. uro in 12.30 (tel. 0481-383680, 0481-383690-691-692 v slovenščini in furlanščini) in v občinskem uradu za stike z javnostjo na vogalu med ulicama Garibaldi in Morelli od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30. V Trziču je urad za ljudsko štetje v Ul. S. Ambrogio 60 (tel. 0481-494499) odprt ob ponedeljkih med 9. in 12. ter med 15.30 in 17. uro, ob torkih med 9. in 12. uro, ob sredah med 11.30 in 13.30 ter med 16. in 18. uro, ob četrtkih in petkih med 9. in 12. uro.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih popoldne med 16. in 18. uro, ob torkih zjutraj med 9. in 12. uro, ob sredah popoldne med 15. in 18. uro ter ob četrtkih zjutraj med 10. in 12. uro.

SKAVTI IZ GORICE vabijo otroke (od 3. do 5. razreda osnovne šole), ki bi radi pristopili k voličem in volkuljicam, da se jim pridružijo na sestankih, ki potekajo na skavtskem sedežu (Drev. 20. septembra 85 v Gorici) ob sobotah od 14.30 do 16.30; informacije na tel. 346-1538732 (Aljaž).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531733) je odprta od ponedeljka do petka med 10. in 18. uro.

MARTINOVO 2011 V ŠEMPETRU: danes, 12. novembra, bo v velikem ogrevanem šotoru pred dvorano Športnega centra Hit v Šempetru pri Gorici v sklopu mednarodne razstave psov, ki vsako leto poteka v Hito-vi dvorani, na programu ob 17. uri nastop goriških harmonikašev BeEsAs in izbor za najbolj všečno domače vino 2011 (belo in rdeče), ob 18.30 nastop zabavne plesne skupine Primorski Fantje. Za hrano in pijačo bo poskrbljeno, vstop prost.

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE obvešča vse občane, da bo danes, 12. novembra, potekalo tradicionalno pobiranje vina za praznik sv. Martina. Zjutraj bodo obiskali pridelovalce v Gabrjah, Peči in Rupi, popoldan pa v Sovodnjah. Kdor želi prinesiti domači kruh za blagoslov in pokušnjo, pa naj ga prinese v nedeljo, 13. novembra, zjutraj h kulturnemu domu v Sovodnjah pred 10. uro.

AŠKD KREMENJAK vabi na martinovanje, ki bo v večnamenskem centru v Jamljah v nedeljo, 13. novembra, od 18. ure dalje. Za zabavo bosta poskrbela harmonikaš Štefan in pevka Ivana.

DRUŽBA ROGOS vabi na Gradino v Doberdolu v nedeljo, 13. novembra, ko bodo pekli kostonje od 15. ure dalje; informacije po tel. 333-4056800 ali na infrogos@gmail.com.

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ organizirata 13. novembra martinovanje v Rihemberku-Braniku. Prijave sprejemajo odborniki obeh društev (0481-482015 ali 0481-474191).

MARTINOVANJE v Domu Andreja Budala v Štandrežu v organizaciji KD Oton Župancič bo v nedeljo, 13. novembra, od 12. ure dalje. Zaradi kosila je nujna predhodna prijava; informacije po tel. 347-2420204 (Marta), ob uri kosila ali v večernih urah)

NABIRKA IGRAČ IN OBLAČIL za romunske skupnosti bo potekala v župniji v Mošu v nedeljo, 13. novembra, med 14.30 in 17.30.

PD RUPA-PEČ vabi na zahvalno nedeljo - martinovanje v nedeljo, 13. novembra, ob 14.30.

PROJEKT »OČISTIMO ONESNAŽENE JAME« prirejajo jamarsko društvo Kraški krti in druga jamarska društva, ki so vključena v Posoško jamarsko zvezo v nedeljo, 13. novembra, ob 9. uri. Udeleženci bodo odstranili odpadke iz naravne jame, ki se nahaja na naravnovarstvenem območju nad Doberdobskim jezerom. Zbirališče pred gostilno v Jamljah.

GORIŠKA TRGOVINSKA ZBORNICA je odobrila razpis za dodelitev prispevkov podjetjem, ki zaposlujejo mlade med 18. in 35. letom. Prošnje bodo zbiral od 14. novembra dalje.

PD ŠTANDREŽ vabi na predvajanje fotografij društvenega izleta po Slavoniji in južni Madžarski v ponedeljek, 14. novembra, ob 20. uri v spodnjih prostorih župnijskega doma A. Gregorčič v Štandrežu.

SREČANJA Z OBČANI SOVODNJSKE OBČINE: za Sovodnje 14. novembra v dvorani Zdravne banke, za Gabrje 18. novembra v prostorih društva Skala, za Rupo in Peč 23. novembra v prostorih društva Rupa-Peč in za Vrh 29. novembra v centru Danica. Pričetek ob 20. uri.

SSK sporoča, da je prvi sklic novoizvoljenega pokrajinskega sveta SSK za Goriško v torek, 15. novembra, ob 20. uri na goriškem pokrajinskem sedežu stranke.

DRUŽABNI VEČER udeležencev izleta SPDJ v Bolgarijo bo 25. novembra pri Štekarju na Valerišču. Sledila bo martinova večerja. Obvezna je potrditev udeležbe po tel. 0481-882079 (Vlado).

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ vabi članice na redni občni zbor, ki bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v petek, 25. novembra, ob 15.30 v prvem in ob 16. uri v drugem sklicu. Dnevni red: izvolitev predsednika občnega zbora in tajnika, poročilo predsednika, pozdravi gostov, premor, razprava, volitve novih organov, razno. V prvem delu občnega zbora SSO bo kulturni program oblikovala Dvs Bodeča neža iz Vrha pod vodstvom Mateje Černic.

LETNIKI 1961 iz Svođenj, Gabrij, Rupe, s Peči in Vrha, ki so se na dru-

SKGZ - SSO

Mirovanje, Sodelovanje ali Reorganizacija?
Soočenje: mladi vs. krovni

Ponedeljek, 14. november 2011, ob 20. uri

Dom Andreja Budala
ul. Montello 9 - Štandrež

žabnosti srečali pred dvajsetimi leti, se bodo ponovno sešli 3. decembra letos; informacije po tel. 333-1706760 (Nerina Devetak).

Prireditve

KRUT vabi v torek, 15. novembra, ob 17. uri na predavanje z inženirjem živilske tehnologije s pedagoško-andragoško izobrazbo Matjažem Kološo z naslovom »Zdrava prehrana in dobra kuhinja« na sedežu krožka v Gorici, Korzo Verdi 51/int; informacije po tel. 0481-530927, ob četrtkih od 9. do 12. ure ali pa na sedežu krožka v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, e-mail: krut.ts@tiscali.it.

KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA, založba Mladika in Inštitut za družbeno in versko zgodovino iz Gorice vabijo v sredo, 16. novembra, v dvorano Della Torre na sedežu Fundacije Goriške hranilnice, v Ulici Carducci 2 v Gorici, na srečanje s pisateljem Alojzom Rebulom ob izidu njegovih knjig v italijanskem prevodu »Notturno sull'Isonzo« in »La vigna dell'imperatrice romana«. Spregovorili bodo Ivo Jevnikar, Nadia Roncelli, Liliana Ferrari, pisatelj Alojz Rebul in prevajalka Martina Clerici. Začetek ob 18. uri.

PROSLAVITEV 70-LETNICE OF bo potekala v jameljskem kulturnem centru na Prvomajski ulici 20 v soboto, 19. novembra, ob 20.30. Program bosta oblikovala AŠKD Kremenjak in sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamle, Patrik Zulian bo predaval o zgodovini in zgodovinski vlogi OF, sledil bo recital društvenih odbornikov z glasbeno spremljavo harmonikaša Mateja Emilija in nastop mešanega pevskega zborja Gorjansko.

V SPOMIN NA MIRKA ŠPACAPANA bo v soboto, 19. novembra, ob 18. uri maša v cerkvi Sv. Justa v Podgori. Spominsko mašo bo obogatil nastop mešanega pevskega zbora Podgora pod vodstvom dirigenta Petra Priha. MePZ bo zapel dele iz »Maše za očeta Bogomirja«, ki jo je napisal sam Mirko Špacapan po očetovi smrti.

LETOŠNJE PRAVLJIČNE URICE V FEIGLOVI KNJIŽNICI bo oblikovala pravljíčarka Martina Šolc s stalno sodelavko muco Lino; skupaj bosta pripovedovali pravljice o mucah iz vsega sveta v ponedeljek, 21. novembra, ob 18. uri v Feiglovi knjižnici v Gorici.

OBČINA SOVODNJE IN SEKCIJA PROSTVOLJNIH KRVOJALCEV-SOVODNJE v sodelovanju z Vinsko kletjo Rubijski grad in Lokando Devetak vabita na dobrodelni večer v podporo društvu Spiraglio v ponedeljek, 21. novembra, ob 20. uri v Vinski kleti Rubijski grad na Vrhu. Večer bo obogatila pesem DPS Bodeča neža.

Pogrebi

DANES V RONKAH: 10.00, Cesira Tomasin vd. Stragapede (iz trziške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču; 11.00, Massimiliano Bettelle s pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Edda Zorzet v stolnici Sv. Ambroža in na pokopališču; 13.00, Marcelliana Gergolet v kapeli pokopališča, sledila bo upelilev.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO

Edinost je tokrat spregovorila o javnem shodu istoimenskega političnega društva, ki se ga je udeležilo okrog šesto zborovalcev. »Shod je otvoril predsednik političnega društva Edinost, gospod dr. Wilfan. V svojem nagovoru se je spominjal preteklih časov, ko so se na občnem zboru političnega društva podajala podrobnejša poročila o delovanju društva, ko je bil občni zbor političnega društva nekak pregled, revija društvenega javnega delovanja. Toda prišli so drugi časi, pokazala se je potreba ločitve poročila o zunanjem delovanju od poročila o notranjem delovanju, in zato je že pred par leti uvidelo politično društvo potrebo, da loči oboje. Od tedaj sklicuje društvo pred svojim občnim zborom javen in vsakomur dostopen shod, na katerem podaja poročila o svojem javnem delovanju, dočim pa se občni zbor omejuje na notranje, le društvenim članom namenjena poročila.

Opozarjajoč zborovalce, da ima shod le dvojni

namen: podati zborovalcem sliko političnega snovanja in delovanja našega naroda na Tržaškem v splošnem, v širšem pomenu, in ravno tako tudi vpogled v to delovanje, kolikor zadeva to delovanje domače tržaške razmere, je podal besedo državnemu poslancu dr. Rybarju, ki je živahno pozdravljen, v začetku svojega široko zasnovanega govora omenjal tistih časov, ko so prihajali na občne zборе političnega društva tudi istrski poslanci, ko so se ti shodi v vzbudo našega naroda vršili zdaj tu zdaj tam po naši okolici.

Volilna pravica je bila tedaj še omejena, bilo je na teh shodih malo volilcev, veliko pa nevolilcev, bilo je pač drugače, kakor pa dandanes, v času splošne in enake volilne pravice, ki daje vsakomur priliko soudeležbe pri javnem delu. Tem novim razmeram se je prilagodilo tudi politično društvo in je, kakor je že pripomnil predsednik, ločilo svoja poročila o svojem delovanju v ona za splošno javnost in v ona, ki so namenjena društvenemu članstvu.«

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

V teh dneh so oskrnili spomenik goriškim partizanom. »Spomenik, ki so ga postavili vaščani iz Pevme, z Oslavja in iz Št. Mavra padlim borcem za svobodo iz teh vasi na trgu pred prosvetno dvorano v Pevmi, je vsa leta, odkar stoji v nadlego tistim šovinistom in ostankom fašizma, ki se nikakor ne morejo sprijazniti z mislijo, da se preteklost in z njo njihov čas, čas strahovlade in nasilja, ki ga je v največji meri doživel prav naše ljudstvo v teh krajih, ne bo nikoli več povrnil. Zato so jim taki spomeniki, ki jih je hvaležno ljudstvo postavilo tistim, kateri so s svojim življenjem pripomogli, da se je nacifašizem zrušil, neprijetno dražilo ter bi jih najraje na ta ali na oni način odstranili, kot da bi to bilo dovolj za povrnitev mračne preteklosti, ki si jo ti krogi tako vroče želijo.

Med takimi spomeniki je na Goriškem oni v Pevmi gotovo tisti, ki jim je najbolj na poti in so skušali tudi po prejšnji občinski upravi v Gorici pred leti doseči,

da bi ga uradno prestavili na drugo, bolj zakotno mesto. Takrat jim ta načrt zaradi splošnega odpora demokratičnega ljudstva ni uspel. Zato pa od časa do časa, zlasti pa v mesecu novembru, ko tudi v Pevmi počastijo padle junake s poklonitvijo vencev in cvetja pred spomenikom, ljudje iz teh krogov skušajo onečastiti spomenik in z njim spomin na tiste, katerim je postavljen.

Poveljnik orožnikov iz Podgore nam je zagotovil, da so postavili v Pevmi stražo prve dni novembra, da bi se kaj takega ne ponovilo. Vendar pa vse to ni bilo dovolj ... Med ljudstvom in Pevmi in po vsem Goriškem vlada zaradi tega ponovnega izbruha šovinizma veliko razburjenje. Na splošno zahtevajo odločno preiskavo in strogo kaznovanje zločincev. Prav zato, ker do sedaj storilci takih prekrškov niso bili niti odkriti niti kaznovani, se podobni zločini še vedno ponavljajo, kar je tudi posledica potuhe, ki jo nekateri lokalni krogi dajejo vsem tistim elementom, ki nasprotujejo splošnemu pomirjenju.«

FILMI PO TV

Sobota, 12. novembra, La 7, ob 01.35

Moulin Rouge

Režija: Baz Luhrmann

Igrajo: Nicole Kidman, Ewan McGregor, John Leguizamo, Jim Broadbent, Richard Roxburgh

Dogajanje je postavljeno v znameniti rdeči predel Pariza, kjer je ljubezen na razprodaji. Tukaj se odvija tragična ljubezenska zgodba med mladim in nedolžnim piscem Christianom in fatalno žensko, zvezdo kabarejskega gledališča Satine. Na videz hladna in nedostopna, a neustavljivo privlačna in vredna vsakršnega poželenja, Satine sanja o tem, da bo nekoč postala prava igralka v pravi gledališču. Pri uresničitvi njenih sanj ji »pomaga« upravnik razvpitega nočnega kluba Moulin Rouge. Po njegovem načrtu mora Satine očarati premožnega vojvodo, da bi le ta prispeval denar za njun naslednji projekt. A naključje hoče, da stvari potekajo drugače.

Nedelja, 13. novembra, La 7, ob 21.30

Videocracy - basta apparire

Režija: Erik Gandini, dokumentarni film

Berlusconi in njegov uspeh. Njegove televizije, protagonisti njegovega vzpona. Lele Mora, Fabrizio Corona in drugi tovrstni junaki. Neprizanesljiva slika tiste Italije, ki živi predvsem v simbiozi s televizijskim medijem. Portret ljudi, ki bi brez vidljivosti nikoli ne bi obstajali. Produkcija je v resnici švedska, režiser pa Italijan po rodu. Erik Gandini je s tem dokumentarcem pred tremi leti presenetil občinstvo beneške mostre, predvsem zato, ker se je takega argumenta lotil človek, ki živi v tujini in nima vsakodnevnih stikov z italijansko realnostjo. Vseeno pa mu je bilo do tega, da bi svetu razodel osebnost Silvia Berlusconija.

Ponedeljek, 14. novembra, Rai 3, ob 21.05

Casino Royale

Režija: Martin Campbell

Igrajo: Daniel Craig, Eva Green in Giancarlo Giannini

Tokratni Bondov zgodovinski antagonist je Le Chiffre (pooseblja ga danski igralec Mads Mikkelsen), ki se predstavlja v vlogi brezsrčnega in neprizanesljivega menadžerja. Hudo denarno iz-

gubo, ki jo je utrpel ob slabo izpeljanih poslih, si želi pridobiti s priredbo partije pokerja, kjer se najnižja stava suče okrog milijona dolarjev in ki jo odigrajo v črnogorski igralnici Casino Royale, po kateri je film dobil tudi ime. Film označuje cela vrsta nepričakovanih coup de théâtre, elementarne akcije, špijonaže, noirja, celo komedije in sentimentalne pripovedi se vseskozi izlivajo v eno.

Ponedeljek, 14. novembra, Iris, ob 21.05

Romanzo criminale

Režija: Michele Placido

Igrajo: Pier Francesco Favino, Kim Rossi Stuart, Riccardo Scamarcio, Stefano Accorsi, Claudio Santamaria in Jasmine Trinca

Rim, 1960. Libanese, Freddo in Dandi so mladi kriminalci, ki sklenejo, da se bodo z rimskih ulic povzpeli k organiziranemu kriminalu. Rodi se iz najdljiva in neusmiljena organizacija, ki opravi z vso konkurenco in prevzame ves nadzor nad trgovino z mamili. Trije prijatelji se bližajo koncu svojega obdobja in čedalje več mafijskih obračunov je neporavnanih. Odprto ostaja eno samo vprašanje: kdo bo ostal živ? Edini, ki se jim upa postaviti po robu, je komisar Scialoja.

Sreda, 16. novembra, Rai Movie, ob 23.10

Tre colori - Film blu

Režija: Krzysztof Kieslowski

Igrajo: Juliette Binoche, Florence Pernel in Benoit Regent

Najlepši film trilogije, ki jo je poljski režiser posvetil trem barvam, rdeči, beli in plavi je pripoved o samoti, svobodi in prostovoljnih izbirah. Protagonistka, Julie izgubi v isti sapi hčerko in moža. Oba sta namreč žrtvi prometne nesreče. Pri kupni ženski, ki je do tedaj živela v senci moževega uspeha, se odloči za samoto. Binochejeva je za film prejela nagrado za najboljšo žensko vlogo v sklopu beneške mostre. Film pa je prejel zlatega leva ex aequo z Altmanovim celovečercem America oggi. (Iga)

NAŠA SLIKOVNA in MALA KRIŽANKA

SESTAVIL LAKO	EVROPSKA PRESTOLNICA	INDUSTRIJSKO MESTO V JUGOZHODNI ŠPANIJI	SESTRA OČETA ALI MATERE	GRŠKA ČRKA	TAT, KRADLJIVEC	SPOLNO SAMOZADOLJJEVANJE	SLOVENSKI PISATELJ (FRANCE)	REKA V ETIOPIJI	MESTO V KITAJSKI PROVINCI SHANDONG	IZMETAC NABOJEV PRI PUŠKI	CHARLES AZNAVOUR
TEKMOVALEC V PENTATLONU											
KOPIČENJE RAZNIH SNOVI V KRVI											
ITALJANSKA PEVKA IN IGRALKA											FRANČOSKI REŽISER IN KOMIK (JACQUES)
RUSKA IGRALKA SAVINA				ČETRTI RIMSKI KRALJ SO TUDI ... FERŠKI				URADNA LISTINA LETOVIŠČE PRI KOPRU			
ZAČETEK ZAPADLOSTI			ITAL. PEVEC (ANDREA) SMRT BREZ SOJENJA				IZSTOPAJOČA STENA JUDOVSKE KRALJE				
NEKDANJI ITALJANSKI ATLET (STEFANO)	REKA S KOZI FIRENCE	LEV TOLSTOJ REKA V ISTRI IN NASELJE POD LABINOM			VERSKI REFORMATOR HUS				ZAČETEK OTVORITVE ONASSISOV VZDEVEK		
					NEKD. VOJAKI V TURČIJI AŠKERČEVA PESEM						
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	LEIBNIZOVA NEMATERIALNA ENOTA	NEPROFESIONALLEC	PRIROJENA NADARJENOST	KRZNAARSKA PRIPRAVA HERCEGOVEC			REKA V NEMČIJI DOVRŠNI PRETEKLI ČAS			VOJAŠKA LUKA V JUŽNI ITALIJI	TOMAŽ SIMČIČ
JEZIK, KI GA GOVORIMO							AM. REŽISER (MARTIN) ŽGANA PJAČA				
VEČJI DEL POHIŠTVA					OXA ANNA NAVODILO GODALCEM ZA LOK					VRHUNSKI ŠPORTNIK DERIVAT AMONIKA	
OPRAVILO					KRIČANJE, VPIJTJE	ANTIKVAR OTOK ČAROVNICE KIRKE					POPOLNO BITJE PRI LAO CEJU
GRŠKA BOGINJA NESREČE				NEKD. PREB. JUGOSLAVIJE KEM. ZNAK ZA TANTAL			IGOR KOCIJANČIČ VASJA OCVIRK			LUČAJ BOJAN ADAMIČ	
DOBIVANJE ZOB, RAST ZOB PRI OTROKU											SESTAVINA ČESA
MESTO V GRŠKI POKRAJINI EPIR											ČLOVEK Z VELIKIMI OČMI
											PRISTANIŠČE V JUŽNI ITALIJI

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

1	2	3	4
5	6		
7			
8			
9			
10		11	12
13			
14			
15			
16			

VODORAVNO: 1. doba brez samoglasnikov; 3. začetnici nekdanjega generalnega tajnika OZN Anana; 5. ime več papežev; 7. prvotni prebivalci Nove Zelandije; 8. kdor se ukvarja s kraljico športa; 9. močna svetloba, bleščava, žar; 10. glavno mesto stare države Elam v Perzijskem zalivu; 13. švicarski nogometar s turškim potnim listom, prej pri Udineseju, sedaj pri Napoliju (Gökhan); 14. muckina noga; 15. italijanski filmski režiser (Pupi); 16. ameriška filmska igralka Turner.

NAVPIČNO: 1. francoski pisatelj (Alexandre); 2. glavno mesto Slovaške; 3. zarebrnica, četverkotna gredica; 4. bogat atenski krznar, Sokratov tožnik; 6. prebivalec vasi v dolinski občini; 11. verska ločina, ki se je odcepila od kake cerkve; 12. japonski pisatelj in državnik (Hakuseki); 13. prvotni prebivalec Apeninskega polotoka. (Iga)

SLOVENIJA TA TEDEN

Zmagovalca bo bolela glava

VOJKO FLEGAR

Sandi Češko, ustanovitelj in predsednik upravnega odbora Studia Moderna, je ta teden zavzel vrh lestvice najbogatejših Slovencev (sestavljajo jo revija Manager) in zamenjal zadnja leta vodilnega Mirka Tuša, lastnika druge največje slovenske trgovske verige Tuš. Češko premoženje, ki ga v pretežni meri sestavlja lastniški delež v omenjenem podjetju, je ocenjeno na dobrih 200 milijonov evrov; na predkriznem vrhuncu leta 2008 je bilo Tuševo premoženje ocenjeno na približno pol milijarde evrov, letos pa je s petkrat manjšim celjski podjetnik zasedel 4. mesto.

Studia Moderna se med drugim ukvarja z direktno prodajo različnih izdelkov, med njenimi najbolj znanimi blagovnimi znamkami pa so vzmetnice dormeo, televizijska prodajalna top shop in kosmodisk, pripomoček za lajšanje tegob s hrbtenico. V slabih dveh desetletjih je Češko iz začetne televizijske prodajalne naredil manjšo nadnacionalko za prodajo na daljavo, ki je najmočnejša v državah srednje in vzhodne Evrope. Za skupno približno 400 milijonov strank skrbi okrog 5000 zaposlenih, lani pa je skupina Studio Moderna ustvarila za okrog 300 milijonov evrov prihodkov.

Čeprav je na letošnjem seznamu stotih najbogatejših (zadnji med njimi ima po oceni Managerja za 11 milijonov evrov premoženja) še vedno nekaj finančnih in nepremičninskih mogotcev (med njimi so nekateri do premoženja prišli na še vedno dvomljiv in ne povsem pojasnjen način), na njej vendarle prevladujejo podjetniki. Takšni, ki so svoja podjetja po os-

mosvojitvi postavili »iz ničle« z lastnim trdim delom, znanjem, iznajdljivostjo in kajpak potrebnim odmerkom sreče. To je podjetniška Slovenija, ki si od nove in sleherne vlade bolj kot kakšno pomoč želi, da bi pred njo odstranila ovire, zaradi katerih se ne more razvijati še hitreje.

Kaj to pomeni, si bo bralec v Italiji morda najlažje predstavil iz naslednje ponazoritve (ob vsej previdnosti seveda, ki je pri posploševanjih te vrste potrebna). Če je nek italijanski podjetnik te dni v plačanem časopisnem oglasu pokazal »skoraj vse«, da bi javnost opozoril na dušenje podjetništva, bi moral Ivo Boscarol v kakšnem podobnem oglasu pokazati še tisto, česar njegov italijanski kolega ni. Ajdovski proizvajalec lahkih letal, ki je pred nekaj tedni tretjič zapored osvojil prestižno Nasino nagrado za inovativnost (tokrat s prototipom električnega letala), del proizvodnje namreč seli v Gorico, ker se s slovensko birokracijo ni mogel dogovoriti o lokaciji za nov proizvodni obrat.

Prav to, namreč debirokratizacija države, hitrejša administrativna postopka in učinkovito državno upravo kot servis v službi državljanov in podjetnikov, v svojih programih pred volitvami obljublja skoraj vse stranke. A so podobne obljube podjetniki slišali že nekajkrat, ne da bi se kaj bistvenega spremenilo. Bolj spodbudnega podjetniškega okolja za mikro, majhna in srednja podjetja pa Slovenija nikoli ni potrebovala tako zelo kot zdaj. Gospodarska rast se namreč ponovno ustavlja, banke pa na drugi strani praktično ne kreditirajo

več podjetij. Po štirih milijardah evrov, ki so ji še leta 2008 plasirale v gospodarstvo, so se denarni tokovi izenačili: gospodarstvo bankam vrača približno toliko, kot mu te odobrijo svežega denarja.

Vladni urad za makroekonomske analize (Umar) bo tako verjetno še ta mesec, med drugim zaradi ponovnega upočasnjevanja nemškega in italijanskega gospodarstva, znižal pričakovanja za naslednje leto (evropska komisija je to že storila in Sloveniji napovedal zgolj 1-odstotno rast); pred še ne dvema meseca je Umar za leto 2012 napovedal 1,5-odstotno rast, ta teden pa je njegov direktor Boštjan Vasle že dopustil celo možnost, da bi Slovenija naslednje leto prehodno, za četrletje ali dve, znova zašla celo v recesijo. Za letos je lani jeseni Umar napovedal 2,5-odstotno gospodarsko rast, ki jo je letos spomladi znižal na 2,2 odstotka. Avgusta je statistični urad sporočil, da je rast po prvem polletju na letni ravni 1-odstotna.

Nič presenetljivega, da je nekdanji gospodarski minister Matej Lahovnik zmagovalcu volitev napovedal proslavljanje uspeha z glavobolom. Zaradi težav, ki čakajo novo vlado, ne zaradi preveč popitega šampanjca. Med najturse orehu pa bo nedvomno spadala nezadržna rast javnih dolgov, saj odhajajoči vladi po izgubljenem junijskem referendumu o pokojninski reformi skozi parlament ni uspelo spraviti interventnega zakona za zamrzitev pokojnin in plač v javnem sektorju. Obrestne mere na slovenske obveznice pa so konec tedna že dosegle psihološko mejo sedmih odstotkov.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Žalovanje

Vsem skupni žalni dnevi, ob katerih se uradno spominjamo mrtvih, svetih in vernih duš so za nami, pred pokopališči ni več gneče in zaparkiranih vozil. Svečke so pogašene, morebiti tu pa tam gori še katera ... Spomin na naše umrle svojce pa ni vezan le na te dni, v nas ostaja vse dni v letu, zlasti boleč v srcih tistih, ki jih je močno prizadela smrt otroka, brata, matere ali očeta ...

V mnogih krajih po svetu nastajajo posebna združenja, ki pomagajo sorodnikom umrlih premostiti žalovanje. Žalujoči imajo posebne potrebe, ki jih drugi ljudje še preprosto ne jemljejo dovolj v poštev. Ne gre le za primere, ko je v ospredju nenadna smrt otroka zaradi nesreče, samomora ali po bitki zoper hudo bolezen in po dolgotrajni negi, ko se je vsaka bitka, da bi sin ali hči preživela, izkazala za neuspešno. Starši poredkoma in v nekaterih primerih sicer lahko občutijo celo olajšanje, ko se otrokovo trpljenje konča, vendar so globoko prizadeti zaradi njegove prezgodnje smrti in svoje tako občutene izgube.

V sodobnem času postaja obravnavanje žalovanja del moderne znanstvene in psihosocialne vede in obsega posredovanje ob krizi, oskrbo za zagotovilo kvalitete življenja in pomoč proti bolečini, tako da je v ospredju človekova celovitost. Skupinsko obravnavanje bolečine, preventiva in zdravljenje ob travmi s pomočjo soljudi spada med najstarejše veje zdravljenja. Tega pa si ni mogoče zamišljati brez sočloveka in njegove sposobnosti empatije in spremljanja. Glavni cilj opisane obravnave je ohraniti žalujočemu zdravje in kvaliteto življenja, kljub učinkom življenjskega udarca in prizadetosti ter omiliti šok, ki ga doživi tudi njegov imunski sistem. Izboljšati je treba mrežo njegovih medčloveških odnosov in ga čim bolj spodbujati in podpirati pri vzpostavljanju nekega čim samostojnejšega družbenega ravnotežja in vzdržne mere obremenjenosti.

Iz priročnika enega izmed številnih združenj, ki nosi naslov Domača oskrba težko prizadetih ljudi po smrti otroka, lahko vsakdo najde strokovne nasvete, kako v teh primerih pomaga svojim najbližjim, svojim sosedom, prijateljem ali znancom. Kaj in kako torej lahko sočlovek naredi za čim učinkovitejšo pomoč na primer staršem, ki so ostali brez svojega otroka, kako si lahko za to prizadeva vsak posameznik. Do osebe, ki želi pomagati, se v priročniku obračajo neposredno, v drugi osebi: pokaži svoje sočustvovanje, svojo lastno prizadetost in svojo skrb. Bodi prisoten na nevsiljiv način in ne čakaj na klic na pomoč. Bodi na razpolago, da prisluhneš, pomagaš pri domačih in drugih nujnih opravilih, poskrbiš za otroke, če je potrebno, pa tudi za vse ostalo, kar je treba postoriti v stanovanju. Povej žalujočim, da to, kar se je zgodilo z njihovim otrokom in da bolečina, ki jo občutijo, boli tudi tebe. Dovolj, da izrazijo vso svojo bol, ki jo v tistem trenutku občutijo in ki jo lahko s teboj delijo. Opogumljaj jih, naj imajo potrpljenje, naj ne zahtevajo od sebe preveč in naj si ne pripisujejo nobene krivde. Dovolj jim, da govori o otroku, ki so ga izgubili, kolikor krat in kolikor želijo.

S prizadetimi starši naj, kdor želi pomagati, govori o posebnostih in lepih značilnostih otroka, ki so ga izgubili. Že ob pogrebu in v naslednjih mesecih je treba tudi bratom in sestram pokojnega otroka dajati čim več primerne pozornosti. Tudi oni so ranjeni in zmedeni, njihovi starši pa se jim v tistih žalostnih trenutkih mogoče niso sposobni dovolj posvetiti. Žalujoče starše je treba pomiriti, jim dopovedovati, da so storili res vse, kar je bilo v njihovi moči za svojega bolnega otroka ... Nikakor si

oseba, ki želi pomagati, ne sme delati utvare, da bi lahko te starše razbremenila njihove bolečine. Če smo iskreni vemo, da bodo z njo živel do konca svojega življenja.

Odveč je strah, da bi izrekli otrokovo ime, da bi znova ne spomnili staršev na njihovo bolečino, saj ga tako in tako niso pozabili. Tudi ni primerno iskati kakoli pozitivnega v otrokovi smrti, govoriti npr. o duhovni izkušnji, večji družinski povezanosti ... Prav tako je neprimerno prigovarjanje, saj imate (ali boste imeli) še druge otroke - otrok ni mogoče izmenjati, da bi drug drugega nadomestili, tudi novi otrok ne bo mogel nadomestiti izgubljenega. Neprimerno je vprašanje, kako ti gre. Raje se pozanimamo, kaj žalujoči doživlja, kako se njegovo telo odziva na vse hude občutke, kakšne misli mu hodijo po glavi in kaj potrebuje. Tudi če sami ne moremo pomagati, da bi se stanje spremenilo, lahko vsaj nekaj naredimo za žalujočega. Včasih je najboljša pomoč skupno preživljanje časa v tišini.

Ob žalovanju se zastavlja tudi vprašanje, kako naj se otroci na najbolj primeren način približajo dejstvu smrti. Zlasti naj imajo tudi otroci priložnost spoznati, kako človek žaluje. Ob žalostni priložnosti (največkrat je to pri otroku smrti priložljive živalce) je treba otroke spodbujati pri obujanju spominov, dovoliti jim, da se jih čustva, ki se sproščajo ob spominih, tudi dotaknejo. Omogočiti jim je treba, da se rešijo morebitnih občutkov krivde. Dopusiti je treba tudi, da so lahko jezni ali celo besni zaradi izgube. Otroci morajo imeti priložnost žalovanja ob majhnih izgubah, ki se jim dogodijo v življenju. Navadno, kot že rečeno, so to izgube domačih ljubljencev. Taka izkušnja bo nekoč mogoče pomagala prestopiti tudi hujše občutke izgube. Zato nima smisla otrokom skrivati smrti nekoga iz okolice. O tem morajo vedeti, saj tudi smrt spada k življenju. To dejstvo pa morajo postaviti na pravo mesto, da bi si ne po nepotrebnem pripisovali krivde zanjo.

Otroci morajo tudi šele dojeti dokončnost smrti. Tega ne morejo osvojiti naenkrat, zato nima smisla ovinkariti, ko moramo sporočiti otroku, da je nekdo umrl, z besedami, odšel je od nas, ali zaspal je za vedno in podobno. To bi vnašalo zmedo. Majhni otroci imajo težave z abstraktnimi predstavami, nikar jim ne otežimo tega še bolj. Naj vedo, da umrle osebe ali poginule živali ne bodo nikoli več videli na tem svetu. Tudi je prav, da damo otrokom možnost, da se od umrlega poslovijo. Zato ni prav, da mrtvega ne vidijo in da niso vsaj za kratek čas prisotni na pogrebu. Strokovnjaki so prepričani, da noben otrok ni za take obrede premajhen.

Otroci morajo skratka imeti priložnost »prebaviti« svoje občutke o izgubi, predelati dogajanje in postati zopet sposobni igranja. Skozi igro rešujejo svoje morebitne stiske. Dovoliti jim je treba, da o smrti izražajo svoja čustva in povedo (narišejo), kar jim roji po glavi. Dobiti morajo tudi občutek, da jih odrasli zanesljivo ščitijo, tako da bodo sami še dolgo živeli in da bodo mama in očka in drug sorodniki tudi še dolgo živi, vsaj do takrat, ko bodo otroci odrasli. Vendar naj otrok ve, da je vsakemu človeku usojeno umreti, včasih tudi v otroški dobi, čeprav se večinoma to ne dogaja. Pomembno je torej, da omogočimo otrokom pokazati svoje občutke, svoja čustva in priti z njimi na dan. Predvsem pa jim dajmo vedeti, kar otroci zelo potrebujejo, da bomo na vsako njihovo vprašanje odgovorili in se mu ne bomo izognili. (Jec)

ODPRTA TRIBUNA

Kriteriji za podeljevanje zlatih, srebrnih in bronastih kolajn

Ko sem prebral vest o podelitvi bronaste kolajne za civilne zasluge Občini Dolina, me je presenetila časovna omejitev na obdobje 1920-1944, toda tudi stopnja odlikovanja se mi je zdela nedvomno prenizka. Sicer vem, da so kriteriji ocenjevanja zaslužnih dejanj zelo različna. V obravnavanem primeru je očitno, da so bili kriteriji, ki jih je določil zakon precej ozki, kriteriji, ki so navedeni na spletni strani predsedstva republike, so precej bolj široki, kriteriji, ki so razvidni iz utemeljitev odlikovanj pa se zdijo kar nekoliko ohlapni. Ko sem si podrobneje ogledal podatke o odlikovanju za civilne zasluge, me je presenetilo dejstvo, da je bilo doslej podeljenih kar 725 zlatih kolajn, komaj 257 srebrnih in 440 bronastih. Če naj bi bilo razmerje med zlatimi in srebrnimi kolajnami enako kot med srebrnimi in bronastimi, bi zlatih kolajn ne smelo biti več kot 150. Ker so bolj zaslužna dejanja ponavadi bolj redka kot manj zaslužna, bi verjetno bilo razmerje med posameznimi stopnjami pravilno, ko bi bilo 1:2:3. Na visoko število zlatih kolajn je seveda vplivalo dejstvo, da so bile 136 italijanskim rudarjem, ki so umrli 8.8.1956 v rudniku Marcinelle v Belgiji, podeljene zlate kolajne. Toda to dejstvo še ne pojasni tako visokega števila zlatih kolajn. Med 1422 podeljenimi kolajnami jih je 220 podeljenih občanom in pokrajnam (in enemu samostanu) za zasluge v času druge svetovne vojne (15,5%), ena od zlatih kolajn pa je podeljena za dogodek iz leta 1922. Ker obdobje, za katero je podeljena bronasta kolajna Občini Dolina obsega tudi tisti čas, sem jo vzel v poštev za primerjavo. Prepričala me je, da bi že same Mačkolje morale dobiti zlato kolajno. Utemeljitev te kolajne se namreč glasi: »La popolazione di Lumellogno, 'frazione rossa' del Comune di Novara, animata da profondi ideali di libertà e di democrazia, si rese protagonista di un eroico episodio di resistenza ad un raid punitivo di fascisti, sopportando la perdita di alcuni dei suoi figli migliori. Nobile esempio di spirito di sacrificio e di elevate virtù civiche. 15/16 luglio 1922«. Nekaj podobnega so leta 1921 doživele Mačkolje, ki so bile leta 1943 požgane in po istem kriteriju jim pripada zlata kolajna.

Med dejstvi, ki so prinesla občanom odlikovanja, bi bilo verjetno dobro ločiti primere, ko so občani izgubili življenje zaradi neke zaslužne dejavnosti, od primerov, ko so bili občani pasivne žrtve (eksplozije smodnišnice, letalskega bombardiranja ali mitraljiranja, topovskega obstreljevanja). V Južni Italiji je veliko odlikovanih občan imelo žrtve zaradi napredovanja zavezniške vojske.

Intenzivnost zaslužne dejavnosti pa je vsaj do neke mere mogoče presojati po številu žrtev, in to tako po absolutnem številu kot po odnosu do celotnega števila prebivalstva občine. Če računamo delež 308 žrtev v občini Dolina na skupno število prebivalcev (4821 leta 1951), ugotovimo, da znaša 6,38%. Med ostalimi občinami z bronasto kolajno z navedenim številom žrtev prednjači občina Chiaravalle (AN) s 180 žrtvami bombardiranja na 6.915 prebivalcev (1936). To znaša 2,60% prebivalstva. V občini San Pietro in Cariano (VR) je bilo 28 mrtvih zaradi eksplozije smodnišnice, kar znaša pri 4854 prebivalcih (leta 1936) le 0,57% prebivalcev. Občina Fara di Soligo (TV) je imela 8 mrtvih na 6540 prebivalcev, kar znaša 0,12% prebivalcev. Z občino Dolino lahko primerjamo po sestavi žrtev občino Blera (VT, 36 vojakov in 44 civilistov), toda na 3042 prebivalcev (leta 1936) znaša 80 žrtev le 2,63% prebivalcev.

Našel se bo kdo, ki bo rekel, da so mrtvi vsi enaki. Ni dvoma, da imajo vsi pravico do groba ali do pietete. Toda odlikovanja so za tiste, ki so se posebno izkazali, v našem primeru, da so zavestno tvegali življenje za neke vrednote. In s tega vidika ne vidim pravega razmerja med žrtvami in trpljenjem prebivalcev občine Dolina in bronasto kolajno, ko bi že same Mačkolje po opisanih kriterijih morale dobiti zlato kolajno.

Toda predno zaključim, sem dolžen opozoriti še na drug pojav, ki prinaša trpljenje. Izgon ali izselitev pod pritiskom. Vem, da so iz občine Dolina v obravnavanem obdobju ljudje odhajali tudi iz teh razlogov. Eden od teh je že upoštevan pri padlih: Ivan Sancin-Jovo, rojen 2.1.1913 v Krogeljah, ki je padel 18.4.1942 na Nanosu. Potem spada sem Branko Babič, ki je vpisan v osrednjo policijsko kartoteko v Rimu, in njegova družina. Med učitelji so zapustili občino zaradi rasne diskriminacije (ali, če hočete, etnične čistitve) Jereb Franc, Jereb Milan, Berce Anton, Logar Ana, Šček Breda, Švara Ernest, Venturini Franc, Železnik Pavla, Sancin Emilija, Sancin Lucija, Šauli Eleonora in verjetno tudi Ivančič Franciška. Dobro bi bilo sestaviti čim popolnejši seznam ljudi, ki so zaradi raznovrstnih pritiskov »emigrirali« v Jugoslavijo, v Francijo, v Argentino.

Kot sem že zapisal, verjetno niti zlata kolajna za civilne zasluge ni zadostno priznanje za žrtve in trpljenje, ki smo jih pretrpeli Slovenci, pri prizadevanju, da dosežemo tisto stopnjo enakopravnosti, ki jo uživajo Južni Tiroinci in je po besedah predsednika Italijanske republike Carla Azeglia Ciampija »evropski model sožitja«.

Samo Pahor

NOGOMET - Dodatne kvalifikacije za uvrstitev na evropsko prvenstvo 2012

Hrvati in Irci z eno nogo in pol že na Euru

Hrvaški »show« v Turčiji - Trapattoni bolj sproščen - BiH ni brez možnosti

CARIGRAD - Na prvih tekmah dodatnih kvalifikacij za uvrstitev na evropsko nogometno prvenstvo 2012 se se najbolj izkazali Hrvati in Irci. V Carigradu so Hrvati s 3:0 ugnali Hiddinkovo Turčijo, Irci pa v Tallinnu s 4:0 Estonijo, s čimer so si oboji praktično že zagotovili nastop na Euru.

Na preostalih dvobojih je Češka doma z 2:0 premagala Črno goro, v Zenici pa sta se stara znanca Bosna in Hercegovina ter Portugalska razšla brez zadetkov.

V Carigradu so Hrvati Turkom uprizorili pravo lekcijsko. Že v drugi minuti je Ivica Olić iz bližine zatresel mrežo domačih, po prejetem zadetku pa so se Hrvati razteleteli po igrišču. Mario Mandžukić je z glavo še v prvem polčasu povisal na 2:0, izbranci selektorja Slavena Bilića so si pripravili še nekaj zrelih priložnosti, piko na i pa je v drugem delu postavil Vedran Corluka. Nervozi Turki so si nabrali še štiri rumene kartone.

Estonija je v skupini prepredila Sloveniji, da bi se potegovala za nastop na Euru. Nogometarji z Baltika so na koncu doživeli polom, a dolgo je kazalo, da se bodo uspešno upirali Ircem. Ti so sicer povedli v prvem polčasu, ko je zadel Keith Andrews. Od 35. minute so domači igrali brez Andreia Stepanova, ki je dobil rdeči karton. Ircem je vrata na prvi zaključni turnir po letu 1988 odprl Jon Walters v 67. minuti, zelo na široko pa še zvezdnik Robbie Keane z zadetkom v 71. in 88. minuti. Estonci so tekmo končali le z devetimi možmi, saj je rdeči karton dobil še Raio Piiroja.

Čehi so si prav tako priborili lepo prednost. Za samozavest domačih je bil v vratih Petr Čech - zaradi zloma nosu na ligaški tekmi je bil pod vprašajem in je tokrat nosil zaščitno masko -, po pritisku v prvem delu, ki pa ni prinesel golov, so se domači razveselili v 63. minuti po голу vavclava Pilarja. Za mirno pot v Podgorico pa je v sodnikovem dodatku zadel še Tomaš Sivok.

Edina tekma brez golov je bila v Zenici. Gostje z zvezdniškim Cristianom Ronaldom, slednji je imel najlepšo priložnost za Portugalsko, so bili boljši v prvem delu, domači pa v drugem, ko je najbolj zapretel Vedad Ibisević. Toda mreži se tokrat nista zatresli in odločitev o potniku na Euro bo padla šele v torek.

V AZIJI - Kitajska nogometna reprezentanca je medtem ostal že brez nastopa na svetovnem prvenstvu, ki bo leta 2014 v Braziliji. V azijski kvalifikacijski skupini je Kitajska namreč v Dohi izgubila z 1:0 proti Iraku. Japonska, ki jo vodi selektor Alberto Zaccheroni, se je z zmago s 4:0 proti Tadžikistanu uvrstila v četrti del kvalifikacij.

NOGOMET - Zmaga na prijateljski tekmi proti Poljski Prandellijeva Italija igra zbrano in sproščeno

Giampaolo Pazzini je zadel drugi gol

ANSA

Poljska - Italija 0:2 (0:1)

Strelca: Balotelli v 30.; Pazzini v 60. min. Poljska (4-2-3-1): Szczesny; Piszczek, Glowacki, Perquis (Wasilewski), Wawrzyniak; Murawski (Dudka), Polanski (Mierzejewski); Blazczykowski, Obrianiak (Brozec), Peszko (Matuszczyk); Lewandowski. Trener: Smuda.

Italija (4-3-1-2): Buffon; Abate, Ranocchia, Chiellini, Criscito (Ogbonna); De Rossi (Pepe), Pirllo (Thiago Motta), Marchisio (Nocerino); Montolivo (Aquilani); Pazzini (Matri), Balotelli. Trener: Prandelli.

WROCLAV - »Azzurri« so na prijateljski tekmi v gosteh proti Poljski zanesljivo zmagali s klasičnim 2:0. Poljska se je sicer večji del tekme enakovredno upirala Italijanom, ki pa so bili bolj

natančni pri zaključkih v vrata. Potem ko je domača reprezentanca začela napadalno, je stadion v Wroclavu utihnil po zadetku Balotellija, ki je dosegel svoj prvi zadetek v dresu članske izbrane vrste. Žogo je najprej domačim branilcem prestregel Marchisio, ki je podal do napadalca Manchestra Cityja. Slednji je opazil vratarja, ki je bil slabo postavljen, in ga z visoko žogo spretno ukanil.

V drugem polčasu je Italija še drugič premagala Poljake s Pazzinijem, sicer po nerodni napaki domače obrambe in vratarja Szczesnyja. Gostitelji se niso predali in so še naprej napadali. Pred koncem tekme so imeli Poljaki na razpolago enajstmetrovko, ki pa je niso izkoristili. Po ne lepo izvedenem strelu Blazczykowskega je Buffon brez večjih težav žogo celo ujel v roke.

INTERVJU - Nekdanji dijak Prešerna in nogometar Hita Miha Mevlja

Italija, Španija ali Anglija? »V Italiji bi se hitro prilagodil«

Tokrat je na igrišču stopil le eden izmed dvojčkov Mevlja iz Lokve. Predvčerajšnjim je v Novi Gorici proti Litvi igral Miha, ker je bil Nejc diskvalificiran. Nekdanja dijaka tržaškega znanstvenega liceja Franceta Prešerna (njun oče Egon je nekaj let treniral tudi cicibane doberdobske Mladosti) in nogometarja novogoriškega Hita sta že nekaj let člana slovenske mladinske reprezentance. Z Miho smo se pogovorili v šempeterskem hotelu Lipa.

Izrael 2013: mogoča ali nemogoča misija?

Slovenija je zrela za nastop v finalnem delu evropskega prvenstva U21. Smo na dobri poti, četudi je naloga še vedno zelo težka. S tekme v tekmo bomo preverjali, kakšno je stanje na lestvici in na koncu bomo potegnili črto ter naredili končni obračun.

Vaša generacija je dobra. Od vas nogometna javnost veliko pričakuje.

Velja. Smo uigrana ekipa. Številni posamezniki igrajo v uveljavljenih klubih v tujini, nekateri pa uspešno nastopamo v prvi slovenski ligi. Z reprezentanco igramo skupaj že nekaj let, tako da bi se lahko s tega izrodilo nekaj dobrega. Imamo vse dobre pogoje in lastnosti za uspeh.

Ali si zadovoljen z letošnjo sezono?

Malo slabše sem začel. Zdaj pa gre na bolje in tudi ekipa ima boljše rezultate. Upam, da bomo našo formo še stopnjevali in da bomo še bolj uspešni.

Z razliko od nekaterih tvojih soigralcev, ki igrajo v tujini, ti vztrajaš v Sloveniji.

Resnici na ljubo se v Novi Gorici počutim zelo dobro. Mladi se uveljavljamo in treniramo dobro. Pravzaprav prave ponudbe, ki bi tudi zadovoljila klub, nisem še prejel.

Bolje igrati v domači ligi, kot sedeti na klopi v tujini.

Absolutno. V Gorici sem standardni igralec in se počutim kot doma. Ko bo pa prišla prava prilika, se bom pač odločil kaj in kako.

Nekateri strokovnjaki opozarjajo, da ni najbolje oditi v tujino zelo mladi.

Ali se z njimi strinjaš?

Ne vem, kaj bi rekel. Poznam pozitivne in negativne primere. Kot pri vsaki stvari so tudi v tem primeru plusi in minusi.

Če bi imel možnost izbirati, kam bi najraje odšel: v italijansko, špansko ali angleško ligo?

V Italijo, ker vem, kakšno je življenje v Italiji in prilaganje ne bi bil večji problem. Povrh tega tekoče govorim italijanščino.

Sodeč po informacijah, so vas, tebe in tvojega brata Nejca, že snubili italijanski klubi.

Tudi to je res. Ampak kot vidite neuspešno (smeh).

V Sloveniji se bo kmalu končal prvi del prvenstva, nato boste mirovali mesec dni. Ali vam je daljši odmor pisan na kožo?

Ponavadi v drugem delu prvenstva igramo veliko bolje kot v prvem. Jesenski del prvenstva se bo končal prvi teden decembra. Nato bomo približno tri tedne mirovali in po praznikih bomo odpotovali na priprave v Turčijo. Ker je prvenstvo tako razporejeno, imamo manj počitka v polnih mesecih. Letos smo počivali le več kot teden dni. Premalo, saj se človek ne more odpočiti. Ne fizično ne psihološko. Mogoče bi lahko res spremenili spored prvenstva in bi vseeno igrali pozimi, četudi bi se morali klubi organizirati in v primeru snega počistiti igrišča.

Jan Grgič

ATLETIKA - Atletska zveza Slovenije

Kozmus in Ratejeva najboljša v letu 2011

LJUBLJANA - Primož Kozmus in Martina Ratej sta bila na prireditvi v Ljubljani razglašena za najboljša atleta leta 2011 v tradicionalni anketi Atletske zveze Slovenije. Kozmus je osvojil bron na svetovnem prvenstvu v Daeguju, kjer je bila Ratejeva sedma. Priznanji sta dobila tudi njuna trenerja, Marjan Ogorevc in Andrej Hajnšek. Med članicami je bila druga Snežana Rodič, tretja pa Tina Šutej, med atleti je bil drugi Mitja Kosovelj, tretji pa Rožle Prezelj. Mass iz Ljubljane je bil izbran za najboljši atletski klub v državi.

Kozmus se je po več kot enoletnem premoru vrnil v tekmovalno arenno v metu kladiva ter si priboril odličje na največji tekmi leta. »Letošnje leto je bilo zame odlično. Po premoru sem se na tekmovališča vrnil z bronasto medaljo na SP in tekmovanje opravljal nad pričakovanji. To je lepa popotnica in dober obet pred olimpijsko sezono, saj je moj cilj uspešna obramba zlate olimpijske medalje. V ponedeljek bom odpotoval v San Diego, v ameriški olimpijski center, kjer bom do marca. Pričakujem, da bom dobro izkoristil ugodne pogoje za vadbo in se vrnil v domovino že zelo dobro pripravljen. Tam bo treniralo tudi precej tujecev, pričakujem Poljake in Nemce, tako da bo družba zelo dobra,« je povedal Kozmus.

Ratejeva je v zadnjih sezonah med najboljšimi na svetu v metu kopja, odličja na velikem tekmovalju pa še nima. »Glede na vse težave, ki sem jih imela z

ATLETIKA - Leta 2017 Londonu tudi svetovno prvenstvo

MONTE CARLO - London bo leta 2017 priredil svetovno prvenstvo v atletiki. Tako je včeraj v Monte Carlu odločila Mednarodna atletska zveza (IAAF). Olimpijski London 2012 je v glasovanju za organizacijo premagal Doho s 16:10. Prvenstvo leta 2013 bo gostila Moskva, leta 2015 pa Peking.

Šesta zmaga za Italijanke

SAPORO - Italijanske odbojkarice so v svetovnem pokalu na Japonskem dosegle že šesto zaporedno zmago na kvalifikacijski poti za uvrstitev na olimpijske igre prihodnje leto v Londonu. Južno Korejo so premagale s 3:0 (25:15, 25:12, 25:17). Ponoči so Barbolinijeve varovanke, ki s 17 točkami vodijo na lestvici, igrale proti Braziliji.

Loeb boljši od Rossija in Schumacherja

CARDIFF - Zaradi tehničnih težav in odstopa finskega tekmeca Mikka Hirvone (Ford) je Francoz Sebastian Loeb (Citroen) potrdil naslov svetovnega prvaka v reliju. Hirvonen je namreč, potem ko je prevzel vodstvo, v sedmi hitrostni preizkušnji reliju v Walesu zletel s ceste in tako močno poškodoval svoj dirkalnik, da pozneje ni več mogel privoziti v servisno cono. Loeb bo pokal za osmi naslov prvaka - z njim je po številu lovorik prehitel dve legendi motošporta Valentina Rossija in Michaela Schumacherja - prejel v jutri na cilju relija v Cardiffu.

Še brez lige NBA

NEW YORK - Lastniki klubov in igralci v severnoameriški košarkarski ligi po najnovejših dolgotrajnih pogajanjih še niso sklenili dogovora, ki bi pripeljal do začetka sezone. Pogajalci se namreč razhajajo o ključnem vprašanju - izhodišču razdelitve obilne finančne pogače. Vodstvo lige NBA, ki predstavlja lastnike klubov, je košarkarjem ponudilo nekoliko spremenjen predlog, vključno s skrajšanim koledarjem, po katerem bi se nova sezona začela 15. decembra, vsaka ekipa pa bi namesto 82 odigrala po 72 tekem. Sindikat košarkarjev v ligi NBA ponudbe še ni sprejel.

zdravjem v letošnjem letu, sem s sezono zelo zadovoljna. V naslednji pa bom začela tekmovali že februarja in si želim, da bi začela tako, kot sem leto 2009. Upam, da bom že pozimi zelo dobro pripravljena in bom potem le še držala visoko raven forme. Želim si, da bi na evropskem prvenstvu in na olimpijskih igrah postavila še piko na i; načrtujem, da bom prišla blizu medalje ali pa celo stopila na zmagovalni oder. Zaenkrat se pripravljam še v Sloveniji, ker vreme še dovoljuje treninge, sicer pa nameravam oditi na trening v Turčijo ali na Hrvaško,« je pojasnila Ratejeva.

Derbi za Jogana

Košarkarice milskega kluba Petrol Lavori, ki jih s klopi vodi slovenski trener Matija Jogan, čaka jutri v okviru državne A2-lige deželni derbi v Vidmu proti ekipi Delsler. Tekma bo v dvorani Carnera, začetek ob 18. uri. Obe ekipi imata na lestvici šest točk. Videmčanke so se lani uvrstile v končnico za napredovanje.

Tržačani na Čarboli

Tržaški rokometarji bodo danes v okviru elitne A-lige v tržaški športni palači na Čarboli (začetek ob 18. uri, vstop prost) gostili Ambro, ki ima tri točke na lestvici. Varovanci trenerja Marca Bozzole ciljajo na tri nove točke.

NOGOMET - V deželnih amaterskih prvenstvih

Popravni izpit za Vesno in Primorje

Kras znova v Repnu - Mladost prvič letos v Doberdobu

Nekatere ekipe naših društev, predvsem Vesno in Primorje, čaka v jutrišnjem 10. krogu popravni izpit. Obe moštvi v zadnjih krogih ne igrata najbolj prepričljivo. Pa tudi položaj na lestvici, še posebno za Vesno, ni najbolj rožnat. »Za nas je zelo pomembna tekma. Igrati moramo zbrano in dati vse od sebe. Costalunga bo prav gotovo trd oreh,« je opozoril tehnični vodja Vesne Paolo Soavi. Trener Andrea Massai ne bo imel na razpolago poškodovanih Tomizze in Bagona. Pri Costalungi, ki ima 8 točk na lestvici (Vesna jih ima 11), ne bo nekdanjega napadalca Vesne Mervicha. Sodil bo Videmčan Beltrame. V 2. AL si želi vseh treh točk tudi Primorje, ki je zadnjič slavilo zmago pred poldrugim mesecem proti Villanovi. Trener Vitulič bo imel znova težave s postavo. Odsotni bodo: Puzzer, Udina, Ravalico in Colasuonno.

Kras v elitni ligi in Juventina v promocijski potrebuje ta točka za drugačne cilje: za naskok na vrh lestvice. Kras, ki si je v sredo zagotovil pokalni polfinala

Domači šport

DANES

Sobota, 12. novembra 2011

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Ronkah: Ronchi - Bor Radenska

MOŠKA D-LIGA - 18.00 pri Briščikih: Kontovel - Goriziana

UNDER 17 DEŽELNI - 17.30 v Gorici, Kulturni dom: Dom - Salesiani Don Bosco A

UNDER 15 DRŽAVNI - 18.00 v Trstu, Istrska ulica 52: Salesiani Don Bosco - Breg

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 17.00 v Repnu: Sloga - CUS Trieste; 20.00 v Sovodnjah: Soča ZBDS - Olympia; 20.45 v Reani: Reana - Val Imsa

ŽENSKA C-LIGA - 20.30 v Talmassonsu: Talmassons - Zalet C

ŽENSKA D-LIGA - 20.30 v Pavii di Udine: Dentesano - Zalet D

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 15.30 v Trstu, Ul. della Valle: BCC Staranzano - Zalet; 20.30 v Dolini: Breg - CUS Trieste

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C2-LIGA - 16.00 v Guminu: Gemona - Kras A; 17.00 v Zgoniku: Kras B - Azzurra B

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Trstu, pri sv. Alojziju: San Luigi - Kras; 18.30 v Križu: Vesna - Muggia

ZACETNIKI - 15.00 v Gorici, na Rojcah: Pro Gorizia - Sovodnje; 15.15 v Križu: Kras - Roianese A; 16.00 v Štandrežu: Juventina - Fincantieri

HOKEJ NA ROLERJIH

DRŽAVNI POKAL - 20.45 na Opčinah, Pikelc: Polet - Tergeste

BALINANJE

DEŽELNA C-LIGA - 15.00 pri Briščikih, Ervatti: Gaja - Forum juli

JUTRI

Nedelja, 13. novembra 2011

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 18.00 v Pordenonu: Pordenone - Jadran Qubik

UNDER 15 DEŽELNI - 11.00 v Nabrežini: Jadran A - Jadran B

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Loreggia

UNDER 18 MOŠKI - 11.00 v Gorici, Špacapan: Olympia Terpin - Volley ball Gemona; 15.00 v Repnu: Sloga Tabor - Cordenons

NAMIZNI TENIS

MOŠKA D1 LIGA - 10.0 v Fiumicellu: Fiumicello B - Kras

NOGOMET

ELITNA LIGA - 14.30 v Repnu: Kras - Spal Cordovado

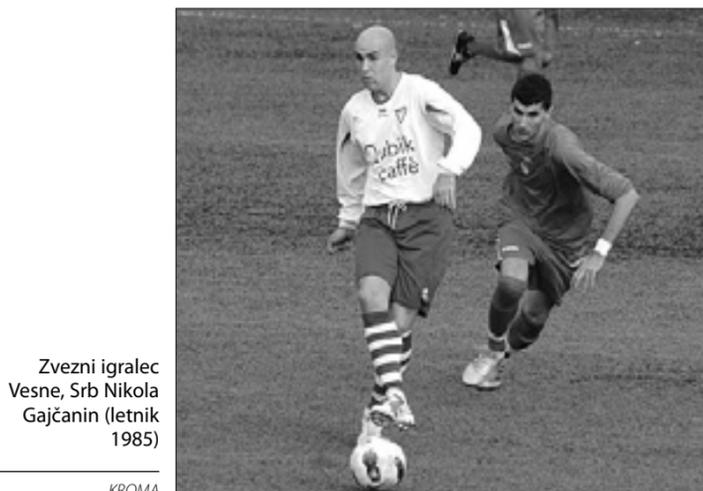
PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Trstu, ul. Petrarco: Costalunga - Vesna; 14.30 v Taržizmu (Tricesimo): Tricesimo - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trstu, pri sv. Ivanu: Esperia - Primorec; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - San Giovanni

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Romana; 14.30 v Trstu, pri sv. Alojziju: Montebello Don Bosco - Zarja; 14.30 v Turjaku: Fogliano Turriaco - Primorje

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Aurisina

NARAŠČAJNIKI - 12.00 na Opčinah: Opicina - Kras NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Kras - Opicina; 10.30 v Štandrežu: Juventina - Villa; 10.30 v Romansu: Pro Romans - Sovodnje

Zvezni igralec Vesne, Srb Nikola Gajčanin (letnik 1985)

KROMA

(3:0 proti Pro Fagnani) bo še drugič zapored igral na domačem igrišču v Repnu. Jutri bo gostil Spal Cordovado, ki ima le štiri točke na lestvici. »Zmaga je imperativ,« je poudaril predsednik Goran Kocman in še dodal, da so poškodovani Corso, Colavetta in Božič. Slednja bosta sedela na klopi. Sodil bo Valeri iz Maniaca.

Štandreška Juventina bo jutri gostovala v Taržizmu (Tricesimo). Domača ekipa ima točko več na lestvici (17). Belo-rdeče čaka torej težka naloga. Varovanci trenerja Tomizze (Trangoni je diskvalificiran) pa so motivirani in dobro pripravljene. Jutri bodo skušali v gosteh osvojiti vse tri točke. Sodil bo Pordenončan Copat.

V 1. amaterski ligi bo prvouvrščeno Sovodnje na domači zelenici gostilo tržaški San Giovanni. »Tržačani so dobra ekipa. Naloga ne bo lahka. Skušali pa bomo zmagati in potrditi prvo mesto,«

je dejal predsednik Zdravko Custrin. Na razpolago bodo znova Kovic ter Eros in Sandy Kogoj. Sodil bo Pordenončan Loporchio. Primorec (16 točk) bo pri Svetem Ivanu v Trstu igral proti Esperii (13 točk). Pri ekipi trebenskega društva ne bo kaznovanega branilca Oja. Gostje se bodo skušali izogniti porazu in tako preprečiti Esperii, da jih dohiti na lestvici. Sodil bo Videmčan Smolari.

V 2. amaterski ligi čaka Zarjo (17 točk) dvoboj z Montebellom Don Boscom (10). Varovanci trenerja Bovina bodo skušali podaljšati pozitivno serijo in tretjič zapored zmagati. Odsotna bosta Cisternino in Mihelčič, Goran Križmančič so srečanje brzkone začel na klopi, pod vprašajem pa je Asselti. Breg bo v Dolini gostil Romano, ki ima enako število točk na lestvici (14). Pri Bregu ne bo diskvalificiranih Coppole in Darisa.

Mladost bo prvič letos igrala na domačem igrišču v Doberdobu. Rdeč-modri, zaradi del ob doberdobskem igrišču, so doslej vse domače tekme igrali v gosteh. »Končno. Del sicer niso še končali, odločili pa smo se, da bomo vseeno znova igrali v Doberdobu. Upam, da nas bodo naši navijači prišli bodrit in da bomo na koncu vsi skupaj nazdravili s kozarčkom rebule,« vabi Doberdobce na jutrišnjo tekmo spremljevalec ekipe Ezio Bressan. Mladost bo jutri igrala proti Aurisini (5 točk). Trener Valentinuzzi ne bo imel na razpolago poškodovanega Radetiča.

PORAZ BREGA IN DOMA - Košarka, deželna C-liga: Roraigrande - Breg 75:66 (Grimaldi 18, Giacomo 17); Promocijska liga: Isontina - Dom 67:58 (Abrami 13, Delisanti 8).

6 krogov brez zmage. Proseško Primorje v 2. AL ne koraka, kot bi moral. Rdeče-rumeni so zadnjič zmagali v gosteh proti šibki Villanovi 0:3, ki je predzadnja na lestvici. Nato je Primorje štirikrat igralo neodločeno (zadnje tri tekme) in dvakrat izgubilo. V zadnjih dveh krogih sta se tekmi Primorja (proti Roianeseju in San Canzianu) končali z enakim izidom, 2:2. Primorje mora prebiti led, saj vodilni že bežijo.

OPČINE - Sejem smučarske opreme SK Brdina

Za vse okuse

V Domu Brdina na Opčinah se bo sejem nadaljeval danes in jutri - Tudi informacije o tečajih

Zanimanje za sejme smučarske opreme je precejšnje

KROMA

NOGOMET Odslovili koordinatorja združenih ekip

Pri članskih ekipah so odstavitev trenerjev na dnevnem redu. Vse bolj pogoste so tudi pri mladinskih moštvi, še posebno v starejših kategorijah (mladinci in naraščajniki). Od torka Ruggero Speranza ni več trener mladincev Krasa. Speranza, ki je bil pri repenskem društvu profesionalni trener, tako zapuša tudi mesto tehničnega koordinatorja združenih mladinskih ekip (začetniki, najmlajši in naraščajniki). »Odločili smo se, da s Speranzo prekinemo pogodbo. Zakaj? Speranza je imel nekaj osebnih težav, pa tudi vse skupaj ni šlo po načrtih. Ni bilo pravega sodelovanja,« je komentiral predsednik Krasa Goran Kocman in dodal, da bo mladince odslej treniral Pierluigi Cinque, ki je doslej pomagal začetnikom. Nekdanji Krasov trener Speranza, ki smo ga včeraj poklicali, je delno potrdil Kocmanovo izjavo o osebnih težavah. Dodal pa je še, »da vse ni delovalo, kot bi moralo.«

Pri združenih mladinskih ekipah sicer nima glavne besede le Kras. Na ponedeljkovem sestanku so bili prisotni še predstavniki drugih nogometnih društev. »Kljub težavam, ki so nastale, mora začrtani program iti naprej,« je dejal predsednik Vesne Robert Vidoni. Športni vodja Zarje Robert Kalc je bil tudi redkobeseden: »Speranza je bil profesionalni trener, ki se očitno v našem okolju ni znašel.« Koordinator Krasovih mladinskih ekip Paolo Sarazin pa ni hotel dajati izjav. Kdo pa bo prevzel Speranzovo mesto? »Tega še nismo odločili,« je še povedal Kocman. (jng)

BALINANJE - DEŽELNA C-LIGA Gaja danes pri Briščikih

Z današnjim drugim krogom se bo nadaljevalo deželno balinarsko prvenstvo C-lige. Gajevci bodo ob 15. uri v Domu pristaniških delavcev pri Briščikih igrali proti ekipi Forum juli iz Čedadu. Forum juli je homogena ekipa, pri kateri igra odlični A-kategornik Iuretig, ki obvlada tudi slovenščino. Balinarji Portualeja bodo nastopili v Fiumicellu proti istoimenski domači ekipi.

ANDREA PURIČ Ambiciozno načrtuje novo sezono

Andrea Purič, doma iz Repna, se je za tekmovalno pot, sicer kot rekreativec, odločil šele pri 42 letih.

Profesionalni kolesarji novembra počivajo, kaj pa rekreativci?

Jaz treniram. Letos si nisem privoščil daljšega počitka, ker drugače izgubim formo. V sredo sem prevozil okrog 50 kilometrov. Hkrati pa treniram tudi v fitnesu.

Kdaj si začel resneje vaditi?

Kolesarim od leta 2000. K športu sem se zatekel po ljubezenskem razočaranju.

Od kdaj pa tekmuješ na rekreativnih prireditvah?

Žal šele od letos. Nastopil sem na kolesarskem maratonu Franja in na triatlonu za vsakogar na Bledu. Pred tem nisem tekmoval. Letos sem se navdušil in v prihodnji sezoni bom nastopil na več dirkah oziroma tekmovanjih. Januarja se bom registriral s kakim društvom. Škoda, da med rekreativci nimamo slovenskih klubov oziroma skupin. Lahko bi se organizirali. Poznam veliko slovenskih rekreativnih kolesarjev in tekačev. Škoda je, da smo razpršeni povsod naokoli.

Ali si se kot otrok ukvarjal s športom?

Žal ne, četudi sem že kot otrok imel kolo, s katerim sem se vozil po vasi. Drugače sem igral na harmoniko. Žal sem se s športom začel ukvarjati pozno. Če bi imel deset let manj ...

Zakaj pa triatlon?

Ta šport, ki združuje tri panoge, me je res navdušil. Če bi bil mlajši, bi se tudi preizkusil v polovičnem ironmanu (1,9 km plavanja, 90 km kolesarjenja in 21 km teka). Prijatelji me sicer spodbujajo, da bi se vseeno preizkusil na tej razdalji, ki pa se mi zdi prehuda. Nimam toliko prostega časa, da bi toliko treniral. Vsekakor enkrat tekmovalno treniram tudi tek.

Kaj pa plavanje?

Plavanje je moja šibka točka. Na Bledu, ko sem prišel iz vode, sem bil izmučen.

Koliko kilometrov prevoziš tedensko?

Odvisno. Pozimi okrog 200 kilometrov tedensko. Poleti pa malo več. Letno prevozim tudi do 8 tisoč kilometrov.

Ali si tudi pozoren do prehrane?

Malo že. Skušam jesti malo kruha in izogibam se ocvrtem jedem. Ob nedeljah pa se pici ne morem odpovedati.

DANES - V Sezani bo rekreativni Tekaški pozdrav jeseni na Krasu. Dolžina proge, od Sezane do Orleka in nazaj, je 8,4 km. Start bo ob 12.00 v Športnem parku.

VSAK DAN IMA NOVO PODOBO.

Marko Hussu, Igor Pertot, Nikolaj Kovačič, Ivan Novak - grafični operaterji

Primorski dnevnik. Iz naših v vaše roke.

**NAROČNIŠKA
AKCIJA 2012**

Zaupajte nam.

Potrdite naročnino za leto 2012.

Naročnina ostaja nespremenjena: **215,00 evrov**, kar pomeni, da vas bo vsak izvod časopisa stal le **0,70 evra!**

Če še niste naročeni, naročite se čimprej: Primorski dnevnik boste do konca leta 2011 **prejemali brezplačno!**

Dostava na dom Primorskega dnevnika je za vse naročnike brezplačna! Brezplačno boste tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.

Vsi novi in stari naročniki pa bodo prejeli knjigo **"Spomini na leto 1945"** darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Znižano naročnino za leto 2012 se lahko plača do 31.1.2012:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun št. 11943347

> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8	št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici	št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst	št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst	št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje	št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
Zadružna kraška banka	št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM**
Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Animirajmo s Koljo
20.30 Deželni TV dnevnik, Utrip Evangelija
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aktualno: Da Da Da **6.30** Variete: Unomattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.05** Aktualno: Tg1 Dialogo **9.30** Dnevnik L.I.S. **10.05** Aktualno: Settegiorni **10.55** Aktualno: ApriRai **11.10** Variete: Dreams Road 2011 **12.00** Aktualno: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Aktualno: Lineabl **15.10** Aktualno: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik in vremenska napoved **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.35** Kviz: Soliti ignoti **21.10** Variete: Ti lascio una canzone (v. A. Clerici) **0.00** Dnevnik - kratke vesti **0.40** Variete: Di che talento sei? **1.20** Nočni dnevnik, Focus in vremenska napoved **1.35** Aktualno: Cinematografo

Rai Due

6.00 Nan.: Cuori rubati **6.30** Aktualno: A ruota libera **7.00** Variete: Cartoon Magic, vmes Art Attack **9.00** Nan.: Rebelde Way **9.45** Nan.: Summer in Transylvania **10.15** Aktualno: Sulla via di Damasco **10.45** Vremenska napoved **10.50** Aktualno: Quello che **11.30** Aktualno: ApriRai **11.35** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik **13.25** Sport: Dribbling, Pit Lane **14.00** Sport: Avtomobilizem - VN Formule 1, kvalifikacije **15.30** Film: Grosso gaudio a River City (kom., ZDA, '06, r. F. McDougall, i. A. Michalka)

17.00 Aktualno: Sereno variabile (v. Osvaldo Bevilacqua) **18.00** Dnevnik L.I.S. **18.05** Show: Crazy Parade **18.40** Nan.: Sea Patrol **19.30** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.25** Zrebanje Iota **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: The Good Wife **22.40** Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti **23.25** Dnevnik, sledijo rubrike

Rai Tre

6.00 Fuori orario - Cose (mai) viste **7.05** Nan.: La grande vallata **7.55** Film: La sposa non può attendere - Anselmo ha fretta (kom., It., '49, r. G. Franciolini, i. G. Cervi, G. Lollobrigida) **9.10** Aktualno: Paesereale **10.15** Glasba: Il gran concerto **11.00** Aktualno: Tgr Bellitalia **11.30** Aktualno: Tgr Prodotto Italia **12.00** Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **12.25** Aktualno: Tgr Il settimanale **12.55** Aktualno: Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Tg3 Pixel **14.50** Aktualno: Tv Talk **16.40** Dnevnik - L.I.S. **16.45** Sport: Magazine Champions League **17.10** Film: Così parlò Bellavista (kom., It., '84, r.-i. L. De Crescenzo, i. R. Scarpa) **18.55** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Aktualno: Blob **20.10** Variete: Che tempo che fa (v. F. Fazio) **21.30** Aktualno: E se domani **23.35** Dnevnik in Deželni dnevnik **23.55** Dok.: Amore criminale **0.55** Dnevnik in rubrike

Rete 4

7.20 Nan.: Magnum P.I. **8.25** Aktualno: Vivere meglio **9.55** Nan.: R.I.S. 4 - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia

11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo (i. A. Lansbury) **13.50** Variete: Il tribunale di Forum **15.05** Film: Poirot - Filastrocca per un omicidio (det., V.B., '95, r. A. Grieve, i. D. Suchet, P. Jackson) **17.00** Nan.: Psych **18.00** Dok.: Pianeta mare **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore

21.15 Film: Spy Game (voh., ZDA, '01, r. T. Scott, i. R. Redford, B. Pitt) **23.50** Film: Distruzione dal cielo (akc., ZDA, '05, r. S. Furst, i. D. McKellar, D. Keith) **1.40** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Glasba: Loggione **9.45** Nan.: Finalmente soli **10.15** Film: La voce dell'amore (dram., ZDA, '98, r. C. Franklin, i. M. Streep, R. Zellweger) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Resn. show: Grande Fratello 12 **14.10** Variete: Amici **15.30** Aktualno: Verissimo (v. S. Toffanin) **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 1.45 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio in E. Iacchetti) **21.10** Variete: C'è posta per te (v. M. De Filippi) **0.30** Variete: Mai dire Grande Fratello **1.15** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 9.55, 12.20 Risanke **9.30** Nan.: Power Rangers Samurai **10.50** Film: Dragon Ball Z - Il destino dei Saiyan (ris., Jap., '91) **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Simpsonovi **14.35** Film: Svitati (kom., It., '99, r.-i. E. Greggio, i. M. Brooks) **16.20** Nan.: Robin Hood **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Ris.: Bugs Bunny **19.15** Film: The Mask 2 (kom., ZDA, '05, r. L. Guterman, i. J. Kennedy, A. Cumming)

21.10 Film: Shrek terzo (ris., ZDA, '07, r. C. Miller, R. Hui) **23.00** Film: Dietro le linee nemiche III - Missione Colombia (akc., ZDA, '09, r. T. Matheson, i. K. Anderson, J. Manganiello) **1.05** Film: Roma violenta (det., It., '75, r. F. Martinelli, i. M. Merli, R. Conte)

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Variete: Dopo il Tg... Tutti i gusti (pon.) **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **8.30** Dnevnik **9.00** Sport: Body Show **9.30** Nan.: Maria Maria **10.30** Talk show: Gli incontri al caffè de La Versiliana **12.10** Dok.: Patrimonio dell'Unesco **12.45** Dok.: Piccola grande Italia **13.10** Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali **13.30** Dnevnik **14.00** Aktualno: Dai nostri archivi **14.50** Dok.: Italia da scoprire **16.00** Variete: 80 nostalgia **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.05** Variete: Videomotori **19.30** Dnevnik **20.05** Aktualno: Il campanello

20.35 Deželni dnevnik **21.05** Aktualno: ...E oggi, tutti all'opera! **21.10** Lirika: Il campanello **23.00** Nočni dnevnik

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Aktualno: Bookstore **11.05** Dok.: La7 Doc **11.40** Nan.: Mike Hammer **12.35** Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: I menù di Benedetta **15.00** Variete: Chef per un giorno **16.00** Košarka: DP, Pepsi Caserta - Scavolini Siviglia Pesaro **18.15** Nan.: Jag - Avvocati in divisa **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda **22.30** Film: Blade Runner - The final Cut (fant., ZDA, '07, r. R. Scott, i. H. Ford, R. Hauer) **0.40** Dnevnik **0.55** Aktualno: m.o.d.a. **1.35** Film: Moulin Rouge - La vita romantica di Toulouse Lautrec (dram., V.B., '53, r. J. Huston, i. Z.Z. Gabor, J. Ferrer)

Slovenija 1

6.05 Kultura, sledi Odmevi **7.00** Igr. nan.: Zgodbe iz školjke **7.15** Lutk. igr. nan.: Bine **7.35** Studio Kriškraš **8.25** Otr. serija: Ribič Pepe **8.45** Iz popotne torbe **9.05** Ris. nan.: Smrki **9.25** Kviz: Male sive celice (pon.) **10.15** Igr. nan.: V dotiku z vodo **10.40** Polnočni klub (pon.) **11.55** Tednik (pon.) **13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **13.25** Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.) **14.20** Film: Vranici **16.05** O živalih in ljudeh (pon.) **16.20** Na vrtu - odd. Tv Maribor **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Sobotno popoldne **18.30** 0.10 Ozare **18.40** Risanke **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti in Utrip **19.50** Voščilo ob kurban bajramu **20.00** Nad.: Moji, tvoji, najini **20.30** Film: Zadrži zase (ZDA/Meh.) **22.00** Dok. serija: Zapeljevanje pogleda **22.30** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **23.00** Ozemlje na prepihu **23.15** Nad.: Sinovi anarhije II **0.15** Dnevnik (pon.) **0.40** Dnevnik Slovencev v Italiji **1.05** Infokanal

Slovenija 2

8.40 Skozi čas **9.00** Pogledi Slovenije (pon.) **10.20** Posebna ponudba (pon.) **10.45** Primorski mozaik (pon.) **11.15** Slovenci v Italiji (pon.) **12.00** Circom regional (pon.) **12.50** Knjiga mene briga (pon.) **13.15** Dok. odd.: Imunski sistem **13.55** Formula 1: Velika nagrada Abu Dabija - kvalifikacije **15.55** Nogomet, Prva liga: Rudar - Maribor, prenos **17.55** Športni magazin **18.20** Film: Šola vožnje **20.00** Koncert Dunajskih fiharmonikov in Valerija Gergijeva **21.30** Na lepše (pon.) **21.55** Videozid (pon.) **22.35** Sobotna glasbena noč **0.00** Brane Rončel iz za odra (pon.) **1.45** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **8.00** Poročila Tvs1 **12.40** Firma.tv **13.30** Poročila Tvs1 **17.30** Slovenska kronika **18.00** Danes **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **20.00** Aktualno **21.30** Zarišče **22.00** Posebna ponudba (pon.) **23.20** Kronika **23.50** Na tretjem...

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV - deželne vesti **14.20** Boben - glasb. odd. **15.20** Dok. odd.: K2 **15.50** Ciak junior **16.20** Iz arhiva po vaših željah **17.10** 23.35 Vsedanes aktualno **18.00** Evropski magazin **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.15, 0.05 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Svet **19.45** Jutri je nedelja - verska odd. **20.00** Tednik **20.30** Film: Charlie! **22.30** Back stage live **22.50** »Q« - trendovska oddaja **0.20** Čezmejna TV

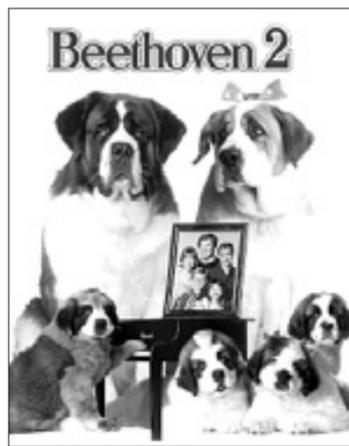
Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** 7.40 Nal in Lili (sinhr. ris. serija) **7.05** Tobi in njegov lev (sinhr. ris. serija) **7.10** Hobonavti (sinhr. ris. serija) **7.25** Liza in Pavel (sinhr. ris. serija) **7.30** Angelina Balerina (sinhr. ris. serija) **7.45** Martinov svet (sinhr. ris. serija) **8.00** Balonar Oskar (sinhr. ris. serija) **8.15** Dežela konjičkov (sinhr. ris. serija) **8.40** Florjan, gasilski avto (sinhr. ris. serija) **8.55** Profesor Baltazar (ris. serija) **9.05** Beyblade (sinhr. ris. serija) **9.30** Bakugan (sinhr. ris. serija) **9.55** Tv Čira čara (otr. zabavna odd.) **10.20** Tom in Jerry (ris. serija) **10.30** Nan.: Beverly Hills

90210 **11.20** Film: Ponovno poročena (ZDA) **13.05** Resnič. serija: Zmenki milonarjev **14.05** Resnič. serija: Dvoboj kuharskih mojstrov **15.05** Dok. serija: Kamera teče **15.40** Nan.: Grda račka **16.50** Film: Snežna torta (ZDA) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Kmetija išče lastnika **21.00** Film: Dvojna igra (ZDA) **23.05** Film: Dan za trening (ZDA)

Kanal A

7.45 Tv prodaja **8.00** Nan.: Merlinove pustolovščine **8.55** Nan.: Najstniške zdrahe **9.25** Film: Ljubezenski napoj **11.05** Shaq, pomeriva se! (resn. serija) **11.55** Družina za umret (hum. nan.) **12.25** Nan.: Peklenski teden **12.55** Boksarjeva družina (resn. serija) **13.25** Dok. serija: Šef pod krinko (ZDA) **14.20** Nan.: Merlinove pustolovščine **15.15** Film: Zmagovita tekma (ZDA) **17.00** Nan.: Top Gear **18.00** Svet: Povečava **18.30** Volan - odd. o avtomobilizmu **19.05** Dok. serija: Najbolj nori športi **19.30** Pazi, kamera!

20.00 Film: Beethoven 2 (ZDA) **21.35** Film: Za vse je kriv postrešček (ZDA) **23.10** Nan.: Terminator

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, **13.00**, **19.00** Dnevnik; Koledar; **7.25** Dobro jutro, napovednik; **8.00** Poročila in krajevna kronika; **8.10** Kulturni dogodki; **9.00** Primorska poje; **10.00** Poročila; **10.15** Istrska srečanja; **11.30** Tedenski intervju Studia D; **12.00** Ta rozajanski glas; **13.20** Glasba po željah; **14.00** Poročila in deželna kronika; **14.10** Nediški zvon; **15.00** Mladi Val; **17.00** Poročila in kulturna kronika; **17.10** Jazz odtenki; **18.00** Mala scena: Ivan Tavčar: Visoška kronika, 1. nad.; **19.35** Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **14.30** Poročila; **6.00-9.00** Jutro na RK; **6.45**, **19.45** Kronika; **7.00** Jutranjik; **7.30** Noč in dan; **8.00** Pregled tiska; **9.00-12.30** Sobotna in pol; **12.00** Kulinarčni kotiček; **12.30** Opoldnevnik; **13.00** Glasba po željah; **14.00** Oddaja o morju in pomorščakih; **14.45** Du jes - humoristična oddaja; **15.30** DIO; **16.20-19.00** SMS z žogo ali brez, glasbena lestvica; **17.30** Primorski dnevnik; **19.00** Dnevnik; **20.00** Legende; **21.00** Kantina; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30-0.00** Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; Almanah; **6.15**, **7.00**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **12.28**, **13.30**, **14.30**, **15.28**, **16.30**, **17.30**, **18.30**, **19.28** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; **6.25** Drobcji zgodovine; **6.58** Viaggiando (vsako uro do 19.58); **8.00-10.30** Calle degli orti grandi - Jutranjik; **8.05** Horoskop; **8.10** Prireditve; **8.35** Nogometna kabala; **8.50**, **15.05** Pesem tedna; **9.00** Gostje tedna; **9.35** Appuntamenti; **10.15**, **19.15** Sigla single; **10.25** Programi radijo in tv; **10.35**, **13.35**, **22.30** Glasbena lestvica; **11.00** Per un'ora di radio; **11.35** Play list; **12.00** Kratke vesti; **12.01** Collezione musicale di RC; **12.30**, **15.30** Dogodki dneva; **13.00** Baluardi di cultura e tradizioni; **14.00** Slot parade; **14.35** The Chillout Zone; **16.00-18.00** Popoldan ob štirih, Hot Hits; **18.00** London calling; **20.00** Proza; **20.30** L'Italia è fatta; **21.00** Radio Indie Music Like; **22.00** Glasba RC; **23.00** Etnobazar; **0.00** Prenos RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, **6.00**, **6.30**, **8.00**, **9.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **14.00**, **17.00**, **18.00**, **23.00**, **0.00** Poročila; **6.10** Rekreacija; **7.00** Jutranja kronika; **7.40** Čitalnica; **7.45** Vremenska napoved; **8.05** Ringaraja; **9.05** Program za mlade; **10.10** Kulturomat; **10.30** Gori, doli, naokoli; **12.05** Na današnji dan; **12.10** Ura slov. glasbe; **12.30** Nasveti; **13.00** Danes do 13.ih; **13.20** Obvestila in osmrtnice; **13.45** Labirinti sveta; **14.30** Sobotna branje; **15.00** Radio danes, radio jutri; **15.30** DIO; **16.30** Razkošje v glavi; **17.05** Tedenski aktualni mozaik; **19.00** Dnevnik; **19.45** Lahko noč, otroci; **20.00** Prizma optimizma; **22.00** Zrcalo

lo dneva; **22.20** Iz sporedov; **22.40** Kratka radijska igra; **23.05** Literarni nokturno.

SLOVENIJA 2

5.00, **6.00**, **6.30**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **12.30**, **14.30**, **17.30**, **0.00** Poročila; **19.00** Dnevnik; **5.30**, **6.40** Športna zgodba; **6.50** Črna kronika; **7.00** Kronika; **8.15** Dobro jutro; **8.25** Vremenska napoved; **8.45** Kulturne prireditve; **8.55** Sporedi; **9.15**, **17.45** Na Val na šport; **9.35**, **16.05** Popevki tedna; **10.00** Reakcija; **10.30**, **14.30**, **17.30** Novice; **11.35**, **14.20**, **17.35** Obvestila; **10.45** Zapis iz močvirja; **13.00** Danes do 13-ih; **13.30**, **18.50** Sporedi; **14.00** Kulturnice; **14.45** Gost izbira glasbo; **15.03** RS napoveduje; **15.30** DIO; **18.50** Napoved sporedov; **19.00** Dnevnik; **19.30** Športna sobota; **22.00** Zrcalo dneva; **22.25** Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

6.00, **9.00**, **10.00**, **11.00**, **12.00**, **13.00**, **14.00**, **0.00** Poročila; **7.00** Kronika; **7.25** Jutranjica; **8.00** Lirični utrinek; **10.05** Zborovski panoptikum; **10.50** Skladba tedna; **11.05** Naši umetniki pred mikrofonom; **11.25** Oddaljeni zvočni svetovi; **12.05** Arsove spominčice; **13.05** Kulturna panorama; **14.05** Divertimento; **14.30** Gremo v kino; **15.00** Filmska glasba; **15.30** DIO; **16.05** Sporedi; **16.10** Baletna glasba; **17.00** Operni recital; **18.00** Izbrana proza; **18.30** Arsov sobotni večer; **20.00** Operni večer; **23.00** Slovenski koncert; **23.55** Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro; **9.00-10.00** Bi-Ba-Bo veseli vrtiljak; **12.00-13.00** Studio ob 12-ih; **15.00-18.00** Farant; vmes **17.00-17.30** Studio ob 17-ih; **Radio Agora**: **13.00-15.00** Agora - Divan; **18.00-6.00** svobodni radio; **Radio Dva**: **10.00-12.00** Mozaik (**105,5** MHz).

Primorski dnevnik**Lastnik:**

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ

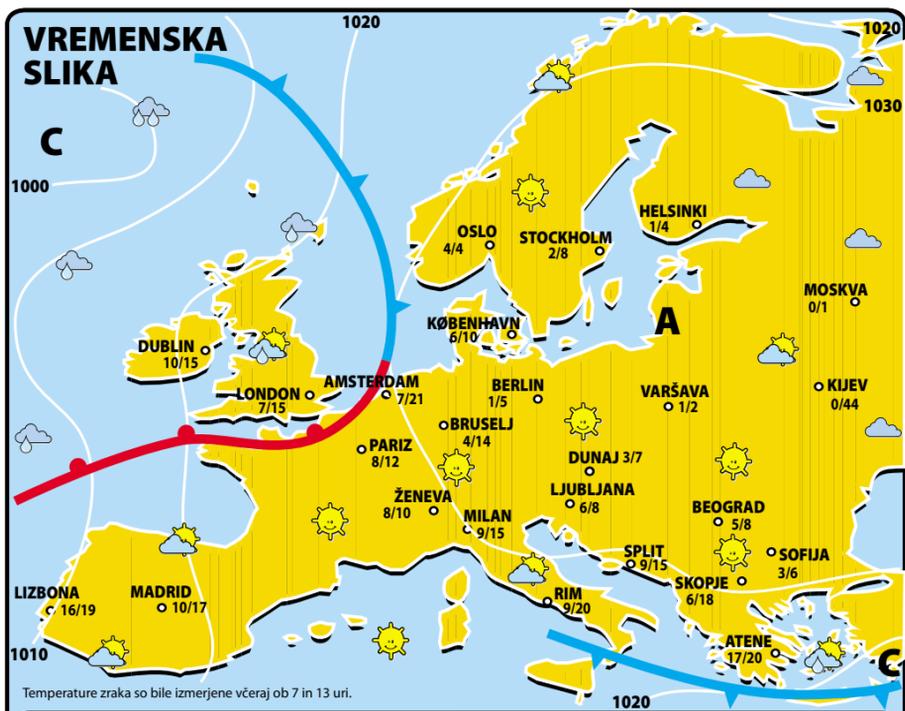
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naro

Baltiški anticiklon prinaša nad našo deželo vlažen zrak. Anticiklon nad Srednjo Evropo se bo okreplil in prinesel suh zrak na vseh višinah.

Nad Skandinavijo, srednjo Evropo in našimi kraji je območje visokega zračnega tlaka. S šibkim vzhodnim vetrom nad naše kraje priteka hladnejši in postopno bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.59 in zatone ob 16.38
Dolžina dneva 9.39

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo ugoden in v krajih s sončnim vremenom spodbuden.

MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 15,9 stopinje C.

TEMPERATURA V GORAH °C

500 m	9	2000 m	1
1000 m	7	2500 m	0
1500 m	2	2864 m	-1

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 2,5 in v gorah 3.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Povsod bo jasno in vreme bo lepo. Pri Trbižu bodo ponoči in zjutraj možne meglice. Pihala bo zmerna burja v ravninah, na obali pa bo burja močna. V ravninah so v zavetju možne poredice. V hribih bo topleje: temperaturna inverzija v dolinah.

Na Primorskem bo pretežno jasno, pihala bo zmerna burja. Drugod se bo ponoči oblačnost prehodno povečala, jutri čez dan pa se bo spet jasnilo. Najnižje jutranje temperature bodo od -1 do 4, v alpskih dolinah do -4, v krajih z burjo do 7, najvišje dnevne od 6 do 9, na Primorskem do 14 stopinj C.

Vreme bo povsod lepo, nebo bo jasno in zrak bo suh. V ravninah bodo možne poredice. Pri Trbižu bodo ponoči in zjutraj možne meglice. Na obali bo pihala zmerna burja. V hribih bo topleje: temperaturna inverzija v dolinah.

Jutri in v ponedeljek bo precej jasno. Jutra bodo hladna in ponekod po kotlinah meglena. Burja bo oslabela.

DOPIS IZ PARIZA - Pogovor s Fernandom Albinarratejem

Argentinjec v Parizu

Fernando Albinarrate z operno skupino

Pariz in umetnost. Glasba. Opera. O vsem tem sem se pogovorila s Fernandom Albinarratejem, glasbenikom iz Buenos Airesa, ki že leta živi in deluje v Parizu. Albinarrate je skladatelj, dirigent in pianist. Med njegova glavna dela sodijo sinfoniji *La Nave* in *El Gato del Dr. Rossini*, operi *La Manzana Original*, *The Canterville Ghost* in *El Calzone del Rey*, cikel *Chansons de Gavroche*, glasba za gledališko igro *Cyrano de Bergerac* itd.

»V Francijo sem prišel ne iz potrebe, ampak ker sem si zaželel novih izkušenj. V Argentini gledamo na Evropo kot na Meko, kot na dom prednikov in po njej hrepenimo. Tako sva se z ženo Anahi, ki je operna pevka, odločila, da greva na potovanje in si ogledava, kaj se dogaja v glasbenem svetu na drugi strani oceana. Naše potovanje je sledilo avdicijam: če je bila avdicija v Pragi, smo šli v Prago, če je bila v Salzburgu, smo šli v Salzburg itd. Nikoli ne bom pozabil občutka, ki sem ga imel, ko sva prišla na Dunaj: to je bilo, kot da bi se vrnil domov; mislim, Evropa mi je dala ta občutek. Sicer nikoli nisva mi-

slila zapustiti Argentine, hotela sva le navezati stike in nato biti aktivna na obeh kontinentih. A potem je v Argentini izbruhnila kriza, država se je sesula, denar ni imel nobene vrednosti več in morala sva izbrati, kje bova nadaljevala življenje in kariero. S tem, da je Anahi imela že ponudbe, sva se odločila za Evropo oziroma Pariz. Osebnostno sem najprej naredil specializacijo v skladateljstvu. Dobil sem odličnega profesorja, omogočil mi je nov pogled, nove strukture, toda bil je zelo strog: pri njem ali si se izboljšal ali zapustil poklic. V Franciji sem se veliko naučil glede metode, zelo so sistematični, vse dajo v predalčke, menim pa, da so pomankljivi glede kreativnosti. Pariz sodi še vedno med pomembne centre, toda nekoč je odločil in koval nove smeri. Danes ni več tako. Na primer opera: če pride lirski pevec do pariške Opere, je to gotovo uspeh, toda še pomembnejši je Covent Garden in še bolj dunajska opera in še najbolj Metropolitan v New Yorku.

Toda vrnimo se v Pariz. Med metodo in kreativnostjo ima vsaka drža-

va svoje prednosti in pomankljivosti. V Argentini je ravno obratno kot v Franciji, vse je neorganizirano in nesistematično, toda na koncu se dobre predstave prav tako ustvarijo. Letos poleti smo npr. v Buenos Airesu pripravili opero za otroke *El Calzon del rey*, povzeto po zgodbi Andersenova Cesarjeva oblačila. To je bila prava avantura, kjer se vaje začnejo vedno z uro zamude, kjer je vedno kdo odsoten, toda obstajata želja in entuziazem in predstava je bila izredno uspešna. Naj dodam, da imamo v Argentini veliko tradicijo muzikalov. Gre za čisto ameriško šolo, ki smo jo prevzeli iz ZDA in lahko rečem, da je nivo izredno dober.

Trenutno delam predvsem na dveh projektih: na operi *Histoire de Gavroche* v Opera de Massy (blizu Pariza), z Anahi pa sva izdala CD Paris Buenos Aires. Že sam naslov pove, da je ta CD sad naše življenjske in glasbene avanture. To je za naju izredno pomembna etapa, seveda pa se bo avantura nadaljevala.

Jana Radovič

AZIJA - Od Kitajske do Vietnama

Tisoči parov 11.11.'11 izkoristili za skok v zakon

ŠANGHAI - Tisoči parov po vsej Aziji so včeraj napolnili matične urade, da ne bi zamudili enkratne priložnosti in si večno zvestobo obljubili na datum, sestavljen iz samih enk. V prepričanju, da jim bo poroka na ta dan prinesla srečo, je samo v kitajskem Šanghaju v zakonski jarem skočilo 5000 parov.

Na Kitajskem 11. november že vse od 90. let preteklega stoletja velja za neuraden dan samskih, poleg tega pa je bil vedno priljubljen tudi kot izbira za skok v zakon. Letos naj bi bil ta datum še posebej naklonjen mladoporočencem, saj je sestavljen iz kar šestih enk, Kitajci pa številkam in njihovim kombinacijam pripisujejo velik pomen. V Šanghaju se je poročilo 5000 parov, v Hongkongu pa nekaj več kot 1000. V mestu z dobrimi sedmimi milijoni prebivalcev to predstavlja rekordno število, ki več kot desetkrat presega dnevno povprečje.

Tudi iz več drugih azijskih držav poročajo o skupinskih porokah. V mestu Jining na vzhodu Kitajske je usodni 'da' skupaj dahnilo 68 parov, v Vietnamu pa se je za skupno poroko odločilo 80 parov.

Visoko število porok so zabeležili tudi v Singapurju - poročilo se je skoraj 600 parov, kar je petkrat več kot na običajen dan, a načrtovalci porok imajo še večja pričakovanja za 20. november, ko se bo v datumu dvakrat ponovilo zaporedje števil 2011.

Ob tej priložnosti pa na Kitajskem ne bodo pozabili niti na samske, ki šele iščejo svoje izbranice. V Šanghaju bodo tako konec tedna priredili srečanje okoli 10.000 ljudi, ki še niso imeli sreče v ljubezni.

Ogljikov monoksid v majhnih odmerkih blaži stres

TEL AVIV - Strupeni ogljikov monoksid, ki izhaja iz avtomobilskih izpušnih cevi, nima trajnega učinka na ljudi, v omejenih količinah pa lahko celo pomaga blažiti stres življenja v mestih, ugotavlja raziskava izraelskih znanstvenikov. V okviru raziskave univerze v Tel Avivu se je 36 zdravih odraslih sprehajalo po ulicah izraelske prestolnice, se vozilo z javnimi prevoznimi sredstvi in nakupovalo na mestni tržnici. Kot so razkrile ugotovitve po opravljeni nalogi, so udeleženci zaradi prometnih izpušnih plinov utrpeli veliko manjše posledice od pričakovanih.

Najbolj je znanstvenike presenetila količina ogljikovega monoksida, ki so ga udeleženci vdihnili. Ne le, da je bila količina veliko manjša od predvidene, temveč se je izkazalo, da je imel plin "narkotičen učinek" na udeležence in je tako nevtraliziral stres, ki ga povzročata mestni hrup in gneča. Raziskovalci zaključujejo, da življenje v mestih le ne predstavlja tako velikega tveganja za zdravje, kot so pričakovali. Čeprav so udeleženci raziskave med dnevom v mestu kazali vse višjo stopnjo stresa, je imel ogljikov monoksid blažilni učinek, dolgotrajna izpostavljenost strupenemu plinu, ki je lahko v velikih koncentracijah tudi smrtonosna, pa ni imela trajnih učinkov.

V Bagdadu po šestih letih festival kratkih filmov

BAGDAD - V Bagdadu bo med 17. in 19. novembrom potekal iraški festival kratkega filma, na katerem bodo prikazali filme iz 28 držav. Po besedah organizatorja festivala Nazarja al-Rawija bo to druga izdaja festivala, ki ga pripravljajo po šestletni prekinitvi zaradi nasilja v državi. "Festival prinaša svetu sporočilo, da sta kino in kultura v Iraku še vedno živa," je poudaril al-Rawi. Na festival so prejeli 147 prijav iz Iraka in 27 drugih držav, od katerih bo 30 filmov sodelovalo v tekmovalnem programu. Letošnji vsebinski poudarek bo na ženskih temah, je še povedal al-Rawi. Festival, ki so ga prvič pripravili leta 2005, organizira iraško neodvisno združenje za vizualno umetnost. (STA)